Budapest, 1901. Hatodik évfolyam. 194. szám. Szerda, julius 17.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18. | Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG. | Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt). Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Jó tanácsok.

Budapest, julius 16.

(K.) A *Neue Freie Presse* eminens politikai fontosságot tulajdonit Koerber rátóti látogatásának. Kettős okból. Elöször azért, mert Koerber urat olyan szenvedélyes aszfalt-kedvelőnek ismeri, aki a bécsi aszfaltot nyomós politikai ok nélkül nem hagyja el. Másodszor azért, mert a jövő országgyülésre váró gazdasági kérdések a két miniszterelnök tanácskozását már ebben az órában is valószinüvé teszik. Szivesen elfogadjuk a bécsi ujság véleményét, de inkább csak az első okból. A *Neue Freie Presse* bizonyára jobban ismeri Koerber urat s ha azt mondja róla, hogy nyomós politikai ok nélkül nem hagyta el a bécsi aszfaltot, akkor kétségtelenül igaza is van. Már ami a második okot illeti, nem vagyunk a bécsi ujsággal egészen egy véleményen. Igaz ugyan, hogy a jövő országgyülésre váró gazdasági kérdések a monárkia mindkét államára nézve a legnagyobb fontosságuak, de alig szabad föltenni, hogy Koerber ur még csak most akarná megismerni a magyar kormány álláspontját. Ez az álláspont meglehetősen széles körökben ismeretes s ha Koerber ur csak éppen ezt akarná megtudni, nem kellett volna miatta a bécsi aszfaltot, melyért annyira rajong, elhagynia. Az első bécsi ujságolvasó megmondhatta volna neki, hogy mi a magyar kormány álláspontja. Ez az álláspont ugyanis régi s a mai napig egyáltalán nem változott. Sőt, amennyiben mi ismerjük annyira Széll Kálmánt, mint a *Neue Freie Presse* Koerber urat, merjük állitani, hogy ő ezt az álláspontot nehezebben fogja elhagyni, mint Koerber a bécsi aszfaltot.

A bécsi ujság azonban fölteszi Koerber urról, hogy a megoldásra váró gazdasági problemákat azért kivánja a magyar miniszterelnökkel most megbeszélni, mert a küszöbön álló magyarországi választások esetleg megváltoztathatják a magyar parlament képét. Attól fél a bécsi ujság s ezt a félelmet szuggerálja az osztrák miniszterelnöknek is, hogy a magyar kormány az uj kiegyezés megkötéséhez nem fog elég erős és elég egységes párttal rendelkezni. Pedig — okoskodik tovább a *Neue Freie Presse* — a monárkiára nézve fontos, hogy Széll Kálmán erős és egységes párttal kerüljön ki a választásokból és Ausztriára nézve nem volna hátrányos, ha Magyarország ügyeit tovább is olyan kormány vezetné, mely erős és egységes pártra támaszkodván, nem volna kénytelen a kiegyezés kérdésében tulzott követelésekkel kiállani, csakhogy az akadékoskodó ellenzékkel szemben gyöngeségét leplezze.

Hát itt, teljes tisztelettel a *Neue Freie Presse* iránt, mégis kötelességünk egyet-mást megjegyezni. Mi nem félünk, hogy a magyar kormány ne rendelkeznék elég erős és elég egységes párttal, mikor a gazdasági kérdéseket kell megoldania. Az a párt erős is lesz, egységes is lesz. Ezen a választások változtatni nem fognak. De már az erős és egységes párt szükségére nézve legföllebb annyiban értünk egyet a bécsi ujsággal, hogy az nemcsak Magyarországra, hanem az egész monárkiára is fontos. Régen tudjuk és régen hirdetjük mi ezt az igazságot. Csakhogy ez az erő és ez az egység sohasem volt, de ha valamikor volt, hát sohasem lesz arra való, hogy Magyarország érdeke ellenére Ausztriát szolgálja. Hiszszük, hogy az erős és egységes szabadelvüpárt jó Magyarországnak és jó a monárkiának; de hogy Ausztriának legyen jó, azt éppenséggel nem ambicionáljuk. Hogyan? Arra kelljen nekünk az erős és egységes párt, hogy miután idehaza nincs az ellenzéktől mit tartani, tehát Ausztriával szemben jómodoruak és gyöngék lehessünk? Azért tömörülne a miniszterelnök háta mögött a hatalmas többség, hogy ez erős legyen az ellenzékkel szemben, mig a kormány gyönge akar lenni Ausztriával szemben? Oh nem, ilyen célra kár is volna, bün is volna többségnek alakulnia. Már akkor inkább legyünk gyöngék az ellenzékkel szemben, semhogy csak itthon affektáljuk azt az erőt, melyet udvariasan zsebrevágunk, mikor Ausztriával a legfontosabb gazdasági kérdésekre nézve kell megállapodnunk. Hiszen, ha igaza volna, vagy csak igaza lehetne a bécsi ujságnak, akkor valóban azért kellene imádkoznia minden jó magyar embernek, hogy a választásokból valahogy erős és egységes szabadelvüpárt ki ne kerülhessen. De nincs igaza és nem is lehet. Ez a szabadelvüpárt (és csak ilyen lesz, ha a választásokban megujhodik) tud erős lenni az ellenzékkel szemben, de nem azért, hogy gyönge lehessen Ausztriával szemben. A *Neue Freie Presse* régi dolgokra emlékszik és azokra is rosszul emlékszik. Igenis volt idő, mikor a magyar kormány erős és egységes pártra támaszkodott és adta a kurucot idehaza, hogy Ausztriával szemben ne kelljen tulzó követeléseket támasztania. De az idő megmutatta, hogy az a kormány idehaza nem válthatta be a fenyegetéseit s odakünn nem válthatta be az igéreteit. S hiába volt erős és egységes pártja, ha igazsága nem volt. Méltóztassék *végig* emlékezni, ha már emlékezni akar. Olyan erős és egységes szabadelvüpártot sir vissza a bécsi ujság? Olyanról mondja, hogy fontos volna a monárkiára és jó Ausztriára nézve? Ha igen, hát mi nem kérünk belőle. Mi igenis óhajtjuk az erős és egységes szabadelvüpártot, mely erős az ellenzékkel és erős a jogosulatlan osztrák követelésekkel szemben is, de az egyiket nem játszsza ki a másik ellen és erejét mindig csak a magyar érdekek javára használja. Óhajtjuk az erős és egységes szabadelvüpártot, mely idehaza nem fenyeget és odakünn nem igér, mikor az a fenyegetés vagy ez az igéret a magyarság bőrére megy. Óhajtjuk az erős és egységes szabadelvüpártot, hiszszük, hogy nem is hiába óhajtjuk, de az a párt nem fog hasonlitani a *Neue Freie Presse* ideáljához: az ellenzékkel szemben nem kell az erőst játszania, mert

TÁRCA.

A csavargó.

A *Budapesti Napló* tárcája.

Irta: ***Octave Mirbeau.***

Egy este Jean, a csavargó elhatározta, hogy nem megy haza. Haza!... Ez alatt a Place d'Anvers egy lócáját kell érteni, amelyet már egy hónap óta használt éjjeli szállásul. Jó kis szállás volt, föléje gesztenyefalomb borult menyezetként. Ebben a pillanatban a Boulevardon volt a Vaudeville-szinház közelében, ahol a mind jobban növekedő konkurrencia, azonkivül az ő különös élhetetlensége és balszerencséje ezt a rossz estét hozta meg a számára. Kapott ugyan két fillért, csakhogy külföldit.

— Két nyomorult fillért adott nekem, a szegény ördögnek... a milliomos! Ez csak keserves dolog!

Megvillant képzeletében az az elegáns ur, fehér nyakkendőjével, vakitó ingplasztronjával, aranyfogantyus botjával. És erre vonogatta a vállát, valóban minden gyülölködés nélkül.

A legkellemetlenebb az volt rá nézve, hogy olyan messzi volt az a lóca. És ő nagy bágyadtságot érzett. De mégis ragaszkodott ahhoz az „otthon"-hoz. Végre is megszokta már s a rendőrök ott ismerték és sajnálták.

— Az ördögbe! — dünnyögte — ez ugyan rossz nap volt. Rosszul megy az üzlet, bizony rosszul.

Nekivágott az utnak abban a reményben, hogy majd csak talál valami emberséges urat, vagy nagylelkü korhelyt, aki ad két fillért, két igazi fillért, amin másnap kenyeret vehet.

— Két fillér... két igazi fillér... Istenem, ez csak nem sok! — mormolta, amint lassan, egészen lassan lépkedett. Mert nemcsak fáradt volt, de a köszvény is bántotta, aznap különösen.

Amint igy vagy egy negyedórahosszat haladt, minden reményét föladva, hirtelen puha holmit érzett a lába alatt. Először azt hitte, hogy rongydarab, majd azt gondolta, hogy hátha mégis valami jó ennivaló... Ki tudja? A véletlenség ugyan nem pártolja valami nagyon a szegényeket s nem igen csinál nekik kellemes meglepetéseket... De eszébe jutott, hogy egy este a Blanche-utcában egy ürücombot talált, egészen friss, csudálatos, szép nagy ürücombot, amely valószinüleg hus-szállitó kocsiról potyogott le... Amit most a lába alatt érzett, az bizonyára nem volt ürücomb, de lehetett talán egy gerincdarab.

— Hitemre! — mondotta magában — mindenesetre meg kell néznem.

És lehajolt, hogy felvegye azt a holmit.

— Ej! — mondotta, amikor hozzáért — ez nem ennivaló. Csalódtam...

Az utca néptelen volt... Egyetlen rendőr se járkált... Odament egy lámpáshoz.

— Nem! Ez mégis sok! — kiáltott fel hangosan.

Tárca volt, fekete bőrből, ezüstös sarkokkal. Kinyitotta. Az egyik rekeszben egy csomó bankjegy lapult meg... tiz darab ezerfrankos!... Ez csak keserves!

Megnézte a többi rekeszt... Semmi, csak ez a pénz. És nem volt benne egy árva névjegy... vagy arckép... vagy valami levél, amivel a tulajdonost elő lehetne keriteni.

— Köszönöm! Most ezt a tárcát a rendőrbiztoshoz kell vinnem és ezért kerülnöm kell... pedig olyan fáradt vagyok már... istenemre, ma este nincs szerencsém.

Az utca egyre nesztelenebb lett. Embert alig látott... Megfordult és a legközelebbi rendőrhivatalba ment.

Sok fáradságába került, amig a megfelelő hivatalnokhoz bejuthatott... Elrongyolódott ruháról, hamuszinü csontváz-arcáról először gonosztevőnek nézték. És kicsi hija, hogy neki nem estek és az őrszobába nem kisérték. De szelidségével és türelmes várakozásával végre mégis elérte, hogy a rendőrbiztos elé vitték.

— Biztos ur — kezdte — talált tárgyat hoztam. Épp az imént botlottam bele az utcán...

— No, mi az?

— Ez, rendőrbiztos ur.

És odaadta csontos kezével a tárcát.

— Jó, jó! Persze nincs benne semmi.

— Tessék megnézni, biztos ur...

A rendőrbiztos kinyitotta a tárcát s elővette a bankjegycsomagot... Majd megszámlálta a pénzt és az ámulattól tágra nyilt szemmel mondta:

— Hallja!... Hallja!... De hiszen itt tizezer frank van! De hiszen ez óriási pénz!... óriási pénz... Ezer ördög és pokol!

Jean nagyon nyugodt maradt... Ezt felelte:

— Ha meggondolom, hogy vannak emberek, akik a zsebükben tizezer frankot hordanak... hát ez keserves dolog!

A rendőrbiztos meg csak nézte a csavargót, olyan arckifejezéssel, amiben több volt az elképpedés, mint a csodálat.

Lapunk mai száma tizenhat oldal.

igazán erős lesz, és Ausztriával szemben bátran fog követelhetni, mert a törvény fogja támogatni. Amit pedig a törvény támogat, az ugysem lesz tulzott követelés.

De ha azt mondja a bécsi ujság, hogy a gazdasági bizonytalanság a monárkia létalapját ingatja (a monárkiáét, tisztelt *Neue Freie Presse* és nem a *Reich*-ét, amint „tollhibából" mondani méltóztatik) — ezt magunk is aláirjuk. De ki a ludas benne? Magyarország? Nem. A magyar parlament nem okozható, hogy a gazdasági kiegyezés még nem juthatott dülőre. Az intés tehát kizárólag osztrák cimre szól. Ott méltóztassék kereskedni, hogy akarjanak és tudjanak valahára dolgozni. S ha a jobbik eszüket megtalálják, ha erős és egységes többséggel nem rendelkezvén, odaát letesznek a tulzó követelésekről, — mert lám, önök erős és egységes többség nélkül is tudnak tulzott követelésekkel kiállani —: akkor majd csak rendbe jövünk valahogy. Mi is, önök is, a monárkia is. Egyelőre azonban nem Magyarországnak, hanem Ausztriának volna sürgősebb szüksége olyan erős és egységes pártra, mely erejének tudatában lemondhatna a tulzott és jogosulatlan követelések hangoztatásáról. Ott inkább elkelnének a jó tanácsok . . .

BELFÖLD.

Az uj főispán. *Sátoralja-Ujhelyről* táviratozzák, hogy Zemplénvármegye uj főispánját, grófi *Hadik* Bélát ma iktatták be ünnepélyesen hivatalába. A város ez alkalommal ünnepi diszbe öltözött és a házakat fellobogózták. A főispán reggel Homonnáról indult el különvonattal a megye székhelyére. *Nagy-Mihály* és *Tőke-Terebes* állomásokon lelkes ovációkban részesitették. A vonat fél 11 órakor érkezett Sátoralja-Ujhelyre. A pályaudvaron sok ezer főre menő közönség zajosan megéljenezte a főispánt, akit a törvényhatóság nevében gróf *Andrássy* Sándor üdvözölt. A bevonulás alatt a menet élén *Dókus* Gyula megyei főjegyző vezetésével diszes lovas bandérium haladt. Azután a kocsik beláthatatlan sora következett. A város végén felállitott diadalkapunál *Székely* Elek polgármester a városi küldöttség élén üdvözölte a főispánt, aki a közönség sorfala között vonult be a megyeházába, melynek lépcsőjén *Matolay* Etele alispán fogadta a főispánt.

A beiktató rendkivüli közgyülést az alispán nyitotta meg. A főispán letette az esküt, mire az uj főispán megtartotta székfoglaló beszédét.

Megköszönte a rendkivül fényes fogadtatást. Visszapillantást vetett a vármegye régi főispánjainak müködésére, a Drugethekre, Perényiekre, Andrássy Gyulára és közvetlen elődjére, Molnár Istvánra, aki közel 20 évig nagy körültekintéssel s odaadással szolgálta a megyét és neve maradandó emlék lesz a megye történetében. Örül, hogy oly megye élére került, amelynek közigazgatásában és társadalmi életében teljes összhangzat van. Nem mint idegen jött ide, mert ebben a megyében van családi tüzhelye, mely mellett szabadelvü eszméket szitt magába és ezeket az eszméket diadalra is akarja juttatni. (Percekig tartó lelkes éljenzés.) Hive a mostani kormánynak, mely Deák eszméjének szellemében kormányoz. Szigoruan fog őrködni a törvények megtartásán. Kiválóan gondozni fogja a megyei önkormányzatot, hü őre lesz a politikai szabadságnak, a vallásfelekezetek és nemzetiségek között egyetértést igyekszik fenntartani, a tisztikar között helyes munkabeosztásról fog gondoskodni és a munkából maga is kiveszi a részét. A szegény nép sorsát szivén viseli és megélhetésük megkönnyitésével igyekszik az amerikai kivándorlást megakadályozni.

A rokonszenves megjelenésü fiatal főispán beszédét az ünneplő közönség őszinte tetszésnyilvánitásával gyakran szakitotta meg. A főispán után *Dókus* főjegyző beszélt, a vármegye nevében örömének adott kifejezést, hogy oly tehetséges férfi lett a megye vezére. Végül *Haraszthy*, *Füzesséry*, *Barthos* és *Kossuth* főszolgabirók *a főispánt* — ősi szokás szerint — *székében háromszor fölemelték* lelkes éljenzés mellett.

A közgyülés után hatvannál több küldöttséget fogadott a főispán, köztük Sárosmegye képviseletében *Bárdossy* Jenő főispánt, Szabolcsmegye képviseletében báró *Feilitzsch* Artur főispánt, Ungmegye képviseletében grófi *Török* Simon főispánt, Kassa város képviseletében *Münster* Tivadar polgármestert. A főispán délután 400 teritékü ebédet adott. Este a várost kivilágitották és fáklyás-zenét adtak a főispánnak, akit a polgárság nevében idősebb *Meczner* Gyula üdvözölt.

Választási mozgalmak. A *sugatagi* kerület választópolgársága tegnap, e hó 15-én tartotta képviselőjelölő értekezletét a kerület székhelyén, *Akna-Sugatagon*. Az értekezlet a kerület jelöltjévé egyhangulag az eddigi képviselőt, *Mihályi* Pétert kiáltotta ki, aki már idestova három évtized óta birja a választók bizalmát.

Mihályi megjelenvén választói körében, előbb az intelligencia előtt magyarul, azután a földmivelő választók előtt román nyelven ismertette az utóbbi évek nevezetesebb politikai eseményeit. Hosszasabban vázolta a fuzió okait s szólott azokról az erős erkölcsi garanciákról, melyek hinni engedik, hogy a Széll-programm becsületesen végre lesz hajtva és ennek nyomán egészségesebb becsületesebb irányzat fog tág nyeret nyerni a politikai életben. Beszéde további folyamán fejtegette a kormány állásfoglalását a kisbirtok védelmében és a mindinkább fontosabbá váló nehéz szociális kérdések megoldása körül. Végül megköszönte a választók bizalmát és, ugymond, egyéb igéretet nem tesz, nem is tehet, mint hogy olyan akar maradni ezután is, mint eddig volt, majdnem harmincévi képviselősködése alatt.

A tetszéssel fogadott beszéd után az értekezlet a következő táviratot küldte *Széll* Kálmán miniszterelnöknek:

A sugatagi választó-kerület teljes számu választópolgársága mai értekezletén kimondván nagyméltóságod programmja alapján való lelkes ragaszkodását az országos szabadelvüpárthoz és tömörülését eddigi képviselője, *Mihályi* Péter mellett, egy szivvel-lélekkel küldi hódolatteljes üdvözletét nagyméltóságodnak, kinek mély belátásu programmja a legszebb eredményekkel biztat. Az értekezlet megbizásából: *Rednik* Péter, *Stépán* Miksa, *Ioódy* László.

Ez üdvözlő táviratra *Széll* Kálmán miniszterelnök néhány óra mulva a következő távirattal felelt:

Nagyságos *Rednik* Péter urnak *Sugatagon*. A sugatagi választó-kerület polgárságának szives üdvözletét köszönettel vettem és őszintén viszonzom. A szabadelvü eszmékhez való lelkes ragaszkodásuk örömmel tölt el és bizalmukat, melylyel irántam viseltetnek, hálásan fogadom.

Széll Kálmán.

*

Gróf *Karátsonyi* Jenő országgyülési képviselő beszámolója alkalmából a zichyfalvi választókerület szabadelvüpártja táviratilag üdvözölte *Széll* Kálmán miniszterelnököt és báró *Podmaniczky* Frigyes pártelnököt. E táviratokra az üdvözöltek a következő válaszokat küldték báró *Gudenus* Ernőhöz, a zichyfalvi szabadelvüpárt elnökéhez Bánlakra:

Örömmel vetjem a zichyfalvi szabadelvüpárt bizalmának meleg nyilvánitását és őszintén köszönetet mondok érte, kérem támogatását továbbra is a szabadelvü eszmékért folytatott küzdelemben.

Széll Kálmán.

Örömmel veszszük azon jelentést, hogy a zichyfalvi kerület szabadelvüpártja ujból grófi Karátsonyi Jenő v. b. t. t. ő nagyméltóságát jelölte országgyülési képviselőül. Elvhü szorgalmas képviselőt és elvtársunkat az Isten sokáig éltesse. A csekély személyem iránt nyilvánitott megtisztelő üdvözlésért őszinte köszönet.

Podmaniczky pártelnök.

*

Az aradvárosi szabadelvüpárt végrehajtó bizottsága mai ülésén kimondotta, hogy felkéri *Hieronymit* nyilatkozzék, elvállalja-e a jövőre a jelöltséget. Ha Hieronymi kedvező választ ad, egybehivják a nagygyülést a jelölésre.

*

A *függetlenségi- és 48-as* (Kossuth) párt julius 14-én vasárnap délelőtt népgyülést tartott *Pacsán*, melyen több ezer ember jelent meg. Elsőnek *Hentaller* Lajos országgyülési képviselő szólott a néphez, majd *Ráth* Endre az országgyülési függetlenségi- és 48-as párt titkára, *Hajdu* Gyula, a nagykanizsai kerület függetlenségi képviselőjelöltje. A gyülés végeztével a választópolgárok lelkesen tüntettek a függetlenségi szónokok mellett. A gyülésről üdvözlő táviratot küldöttek *Kossuth* Ferencnek.

KÜLFÖLD.

Rittich tábornok ügye. Mikor *Rittich* orosz tábornok a prágai Szokol-ünnepen Oroszország védőszárnyai alá helyezte Csehországot — persze csak jámbor óhajtás formájában, — utaltunk arra az ősmert orosz fogásra, hogy a hivatalos pétervári sajtó majd kirohanást intéz a tábornok ellen, amit azonban a tulzó csehek puszta formalitásnak fognak felfogni s szentül meg lesznek győződve róla, hogy ez a tábornok egyenest a cár megbizásából mondta el hirhedt beszédét. Mint Pétervárról táviratozzák, a hivatalos orosz sajtó dementije csakugyan bekövetkezett. A *Peterszburgszkija Vjedomoszti* ugyanis a következőket irja:

Nem hihetjük, hogy egy magánember magaviseletének, aki a politikai érintkezésben *tapintatlanságot követ el*, politikai következményei lehetnének. Egész Európa tudja, hogy az oroszok, bármilyen rangot és méltóságot viseljenek is, sohasem vesznek részt olyan szereplésben, amelynek politikai jellege van. S ezt Ausztriának hivatalos körei is jul tudják. Oroszország szándékáról és hajlandóságáról sokkal megbizhatóbb és biztosabb információt szerezhetnek az orosz diplomáciai képviselet utján, mint bármely orosz tábornok közbenjárásával, ha az illető a szlavofil irányzatnak a hive is . . . Mi oroszok, sőt valamennyien, akik szlavofilek vagyunk, sosem kértünk föl senkit arra, hogy a mi nevünkben, Oroszország nevében Prágában kifejezést adjon nézetünknek vagy véleményünknek, még kevésbé kértünk föl valakit, hogy *tapintatlanul nyilatkozzék* a mi nevünkben, amint azt a csehek erősitgetik. Ne feledjék el a német és az osztrák hivatalos körök, amelyek az általános béke iránt érdeklődnek, hogy az előbbeni „békétlenkedő" szláv komiték, amelyek annak idején müködésükkel ugy Oroszországnak, mint az egész szlávságnak *csak kárára voltak, már régen feloszlottak*. Helyüket nem foglalta el senki és *nem is tér több vissza az az idő*, amikor ilyen vagy hasonló komiték ujból életre kelhetnek.

— És maga találta ezt? . . . De ezer ördög és pokol . . . Maga tisztességes ember . . . igazán derék ember . . . Maga egy hős! . . . Ez kétségtelen . . . Maga egy hős!

— De kérem, rendőrbiztos ur.

— Egy hős! . . . Mert végre is maga . . . szóval, száz szónak is egy a vége, maga egy hős! Nagyszerü cselekedetet vitt itt véghez . . . hőstettet! Nem találok más szót . . . Hogy hivják?

— Jean, rendőrbiztos ur.

— Foglalkozása?

— Fájdalom . . . nincs foglalkozásom.

— A tőkéjéből él talán?

— A közrészvétből, rendőrbiztos ur . . . Ha ugyan elmondhatom, hogy abból élek.

— Persze, persze . . . Ezer ördög! . . .

Erre aztán a rendőrbiztos kissé félrehuzta a száját, s már nem volt annyi lelkesültség a hangjában, amikor igy szólott:

— Szóval, ön koldus!

— Hát istenem . . . rendőrbiztos ur.

— Hja . . . ja . . .

Egy kicsit komoly lett a rendőrbiztos . . . Nemsokára megszólalt megint:

— Lakása?

A csavargó egészen bátortalanul felelt:

— Hogy kivánhatja a rendőrbiztos ur, hogy lakásom is legyen?

— Önnek nincs lakása?

— Fájdalom, nincs . . .

— De kell, hogy önnek lakása legyen. A törvény kényszeriti erre.

— A nyomor pedig arra kényszerit, hogy ne legyen. Nincs munkám. Nincs keresetforrásom. S ha kinyujtom a kezemet, külföldi filléreket adnak. Aztán meg öreg és beteg vagyok . . . köszvény gyötör!

— Köszvény! . . . Köszvény! . . . Köszvény bántja! De lakása nincs . . . Ön tehát a csavargás állapotában leledzik . . . Ön egészen egyszerüen a csavargás kihágásában bünös! . . . Hogy hős, az bizonyos. Ön az! De ön csavargó is. A hősökre nincs törvény. De van törvény a csavargókra. És én kénytelen vagyok a törvénynek érvényt szerezni, igen . . . Ez nekem kellemetlen . . . fájdalmas, kinos . . . mert . . . mert az, amit ön tett, nagyon szép. De mit tegyek? A törvény — törvény!

S e közben labdázott a tárcával — majd folytatta:

— Látja ezt a tárcát? Jó! Az ön helyzetében talán nem sokan akadtak volna, akik visszahozzák. Ezt megengedem. Az ön eljárása nagyon elismerésreméltó. Jutalomra érdemes. És azt a jutalmat, amely öt franknál kevesebb nem lesz, ön bizonyosan megkapja, ha ugyanis megtaláljuk azt a személyiséget, aki a tárcát és a benne lévő pénzt elvesztette . . . Igen, de ebből nem következik, hogy önnek lakása van. Nem érti? . . . Nincs sem a törvénykönyvben, sem sehol a világon paragrafus, amely arra kötelezi, hogy az utcán bankjegyekkel tömött tárcákat találjon . . . De van olyan törvény, amely arra kényszeriti, hogy lakása legyen. . . . Ah, biztositom önt, sokkal jobban cselekedett volna, ha e helyett a tárca helyett lakást talál!

— Tehát? . . . kérdezte a csavargó.

— Tehát — felelte a rendőrbiztos — éjszakára az őrszobába megy, holnap reggel pedig lecsukatom.

És csöngetett. . . . Két rendőr jelent meg. . . . Intett nekik a kezével, s azok vitték Jeant. Jean pedig igy dörmögött:

— Az ördögbe! . . . Igazán mondom, ma nincs szerencsém. . . .

Egy Prágában járó *turista szónoki garázdálkodásainak nem lehetnek politikai következményei*, ha az illető mindjárt a tábornoki rangnak a viselője is!

Szerbek irtása Törökországban. Csak nemrégiben mutatott be *Gruics* konstantinápolyi szerb követ a portán két hosszu bünlajstromot, amelyek különböző török-szerb határvillongásokra és szerbek üldözésére kértek orvoslást. A porta szépen megigér mindig, kenetes jegyzékben válaszol, a szerbek pusztitása pedig vigan tovább folyik. Most már Belgrádban nagy a nyugtalanság e miatt. Ott általánosan azt hiszik, hogy *a török hatóságok tervszerü pusztitó hadjáratot folytatnak az ó-szerbiai szerb lakosság ellen.* A szerbektől lakott Kolasin egészen elpusztult. Az albán basi-bozukok által lemészárolt szerbek száma rendkivül nagy. A gracsanyiczai szerb zárdát *a török csendőrök teljesen elpusztitották.* A törökök most arra készülődnek, hogy *a pristinai szerb konzult elkergessék.*

Az Ó-Szerbiából érkezett hirekre való tekintettel *Sándor király ma a török követet magához hivatta* és fölkérte, hogy az ottani állapotokra *hivja föl a szultán figyelmét.*

A macedon liga pöre. Szófiából táviratozzák, hogy Szárafov és társai beadványt intéztek a törvényszékhez, amelyben azt kérik, hogy még ebben a hónapban hivják össze az esküdtszéket rendkivüli ülésszakra az ő bünügyük tárgyalására. Mint precedensre, a *Szimon* Anna-féle gyilkossági pörre hivatkoznak. Egyuttal kaució mellett *szabadonbocsátásukat* is kérik.

A délafrikai béke siettetése. Az angol kormány ugy vélekedik, hogy már megtalálta a módját a boerok legyőzésének. *Kitchener* kérelmének engedve, a kormány legközelebb *90.000 angol katonát*, köztük harminc milicia-zászlóaljat, egy gárdadandárt és az összes indiai csapatokat már az ősz elején *vissza fogja hivni* és mindössze *50.000 válogatott lovaskatona három repülő hadoszlopban fog a legnagyobb energiával operálni a legnagyobb három boer kommandó ellen.* Ezek a csapatok *folytonosan nyomon fogják követni a boerokat*, minden irányban üldözni fogják őket s igyekezni fognak őket teljesen ártalmatlanná tenni. A lovasság hátsó csapatát erős gyalogság fogja alkotni, amely a sztratégiai tekintetben fontos pontokat meg fogja szállni és folytonosan uj lovakról fog gondoskodni. *Kitchener* reményli, hogy ily módon *október végeig* befejezheti a háborut. Ezt már sokszor remélték az angolok. És még nem vált be ez az optimizmus.

London, julius 16.

A *Daily News*nak jelentik Bleomfonteinből tegnapelőtti kelettel, hogy a délafrikai rendőrkatonaságnak egy csapatát e hónap 10-én Bloemfonteintől délre *majdnem bekeritette az ellenség. Heves harcra került a dolog*, amelyben mind a két félnek volt vesztesége. Néhány ügyes mozdulattal sikerült az angoloknak magukat szorult helyzetükből kivágniok.

London, julius 16.

Az alsóházban egy kérdésre *Brodrick* hadügyminiszter azt válaszolja, hogy az angol gyalogság nagy részének Délafrikából való visszavonásáról és a hadviselés jelenlegi módjának megváltoztatásáról szóló jelentésnek nincs semmi hivatalos alapja és nem felel meg a tényeknek. További nyilatkozatot erről a tárgyról nem adhat.

Fokváros, julius 16.

Gordon *Sprigg*, a Fokgyarmat miniszterelnöke tegnap beszédet mondott a politikai helyzetről, amelyben rámutatott arra, hogy *a délafrikai federációt folytonos fejlődéssel kell elérni.* E fejlődés siettetése végett a felelős kormány messze kiterjedő rendszert szándékozik életbe léptetni és előmozditani lojális állampolgároknak Angliából és a brit birodalom egyéb részeiből Transvaalba és Oranje-szabadállamba való bevándorlását. A jelenlegi helyzet a Fokgyarmaton kedvezőbb, mint bármikor a háboru kezdete óta. Lord *Kitchener* és a fokgyarmati minisztérium közt tárgyalás van, amelynek reméllhetőleg az lesz az eredménye, hogy *a háboru gyorsan véget ér.* A gyarmat pénzügyi helyzete kielégitő, mivel a bevétel tulhaladja a költségvetés előirányzatát. Ez év vége felé egész Dél-Afrikára vonatkozólag *vámkonferenciát* szándékoznak egybehivni, hogy lehetővé tegyék egységes tarifák behozatalát Dél-Afrika számára.

Brüsszel, julius 16.

Botha kijelentette, hogy *Kitchener* intézkedésén, amely szerint a boerokhoz pártolt fokföldieket kivégezteti, megbosszulja magát. Az angol tiszteket, akik a boerok foglyai, szintén ki fogják végeztetni.

A khinai bonyodalom. Az egyesült hatalmak képviselőinek hosszas tárgyalás után végre sikerült a kinai kormánynál kieszközölni, hogy *a követségek számára összefüggő és megvédelmezhető területet engedjen át.* A khinai kormány eleinte szinte elhárithatatlan nehézségeket támasztott, de a mikor az európaiak látták, hogy semmiképpen sem tudnak boldogulni, az *osztrák-magyar*, francia és olasz követet mint bizottságot küldték ki, amelynek végre sikerült a tárgyalást a khinai kormánnyal befejezni. A khinai kormány az ősök templomát az olasz követségnek engedi át. A követségeket a várostól glacis fogja elválasztani, amelyre sem európainak, sem khinainak nem lesz szabad lépni.

A *Daily Mail* jelenti Tokióból tegnapi kelettel, hogy ottani diplomáciai körökben azt hiszik, hogy az események *Japánt Oroszország karjába hajtják.* Egy kiváló államférfiu a *Daily Mail* tudósitója előtt azt mondta, nagyon könnyen meglehet, hogy a legközelebbi félév alatt *orosz-japán szövetség* jön létre. Japánt érzékenyen érintette az a csekély támogatás, amelyet a távol Kelet ügyeivel szemben való magatartásában a hatalmasságok részéről, beleértve Oroszországot és Angliát is, tapasztal; de azért még sem fog megszünni minden tekintetben barátságos és békülékeny politikát követni.

A *Morning-Post* tudósitója jelenti Niucsvángból e hó 12-diki kelettel, hogy jó forrásból arról értesül, hogy a niucsvángi orosz polgári hatóság proklamációt készit elő, amely *Niucsvángnak Oroszország által való birtokbavételét fogja kimondani.* A proklamáció, amelyet a pekingi hivatalos okmány kézhezvételekor fognak közzétenni, állitólag elrendeli, hogy az uj orosz területen belül fekvő minden ház után havonkint 60 centnyi adót szedjenek. Minden khinai havonkint 1 dollár 50 cent fejadót tartozik fizetni.

Sándor király otthon marad.

Budapest, julius 16.

Nemsokára egy tucatra szaporodik azoknak a „félhivatalos" dementiknek a száma, amelyek a szerb királyi pár pétervári utazására vonatkoznak. E hirek és cáfolataik legnagyobbrészt Belgrádból röppentek világgá és temérdek meghurcolásnak tették ki a királyi párt az egész kontinens sajtójában. A szerb kabinetirodától igazán nagyfoku ügyetlenség volt, hogy a királyi pár utazása ilyképp egész donquixottiáddá alakult. Egyetlen hivatalos sor elejét vette volna a mendemondáknak és megövta volna a szerb felségeket attól, hogy humoros alakokká gyurják át őket.

A kabinetiroda azonban hallgat ma is, helyette megszólalnak a szófiai és belgrádi levelezők. Az előbbiek mint biztos dolgot irják le a szerb királyi pár utiprogrammját. Belgrádból azonban hosszabb jelentés érkezett, amely *ismét megcáfolja az oroszországi utazást* s meg is mondja, hogy ez a terv miért ment füstbe. Ime a két jelentés.

Szófia, julius 16.

A *Bulgarszki Vjesztnik* szerint a szerb királyi pár szeptember 10-én Szemendriából indul Oroszországba. A határon átszáll egy orosz udvari vonatra, ahol a cár külön követe fogadja. Az egész utvonalon az uralkodókat megillető tisztességben fogják őket részesiteni. A pétervári *Novoje Vremja* szeptember hónap közepére teszi a szerb királyi pár látogatását. Ez az ujság ebben és a bolgár fejedelemnek Pétervárra érkezésében a Balkánon való szláv szolidaritás megerősödését látja, melyhez *Mihajlovics Sándor* nagyherceg bolgárországi utja is hozzájárult. Ezzel szemben a *Peterburgszkija Vjedomoszti* azt hangoztatja, hogy *Mihajlovics Sándor* nagyherceg látogatása semmiképpen sem annak jele, hogy Oroszország bele akarna avatkozni Bulgária belügyeibe, mivel éppen ellenkezőleg Oroszország valódi szándéka már régebben kiderült abból az egyezségből, melyet a Balkánállamok status quojának fenntartására Ausztra-Magyarországgal kötött.

Belgrád, julius 16.

Tegnapelőtt még az összes belgrádi lapok „hiteles" forrásból közölték, hogy a királyi pár még a szkupstina összeülése előtt *Pétervárra utazik* és tegnap már *a rendőri prefektura az uj alkotmány ellenére megtiltotta az összes lapoknak, hogy a pétervári utról egy szót is irjanak.*

Komoly politikusok különben is *lehetetlennek tartották, hogy ez az utazás egyhamar megtörténhessék*, még pedig a következő okokból:

Először is az orosz cári pár programmja már körülbelül az ősz végeig meg van állapitva; másodszor abban is kételkedtek, hogy *Draga* királynét az előzmények után szivesen lássák; és végül, mert ezt az utazást az egész szerb sajtó, sőt még a félhivatalos lap is *az osztrák-magyar monárkia ellen való tüntetésnek minősitette.* Valószinütlen volt tehát, hogy Oroszország ilyen tüntetést pártoljon. Nemrég jelezték ugyan Pétervárról, hogy ott *Draga királyné fogadtatásáról mitsem tudnak*, továbbá, hogy *Sándor király utazása valószinüleg halasztást szenved*, de ezt a szerb sóviniszták nem tudták, vagy nem akarták megérteni.

Az oroszországi utazás elmaradásáról Belgrádban következő verziók keringenek: Az egyik szerint a cár megtudván azt, hogy az utazást Szerbiában az osztrák-magyar monárkia elleni tüntetésnek fogják föl, *értésére adta Sándor királynak, hogy csak abban az esetben fogadhatja, ha előbb Ferenc József királyt látogatja meg.*

A másik kevésbé hiteles verzió szerint *Sándor király önként mondott le az orosz udvar meglátogatásáról*, mert ott *Draga* királynét nem akarták fogadni. Az első verzió valószinübb, mert megfelel Oroszország és az osztrák-magyar monárkia közt 1897-ben kötött egyezmény szellemének.

A radikálisok már is konsternálva vannak, mert attól félnek, hogy *Sándor* király bécsi utazása esetén hamarosan vége szakad az ő uralmuknak. Lapjaik már is dühöngnek a szabadkőmüvesek ellen, akik alatt *Nikolajevics* Szvetomir volt miniszterelnököt és barátait értik. Attól félnek ugyanis, hogy ha Szerbia korrekt viszonyba lép a szomszéd monárkiával, akkor ismét *Nikolajevics kerül fölszinre.*

A radikálisok aggodalmát növeli az a körülmény is, hogy főprotektoruk, *Carikov* orosz követ *hosszabb szabadságra megy* és attól félnek, hogy *nem is tér többé vissza.*

Sándor király bécsi utazása elé sok akadály gördül, amelyeknek eloszlatása valóságos gigászi munka lesz, ha ugyan lesz. A király tudvalevőleg nyiltan hirdette, hogy egy osztrák főhercegnőt akartak vele elvétetni, holott a *Milán* által neki kiszemelt menyasszony egy dusgazdag *német hercegnő* volt. A bécsi utazás főakadálya azonban *Draga* királyné és miatta aligha valósul meg a bécsi ut. Ezek után pedig a fentebb kifejtett okoknál fogva *a pétervári utazás is elmarad.*

HIREK.

A kis herceg utja.

Károly Ferenc József, Ottó főherceg fia Budapestre jött dr. Waalis kamarai előljáró kiséretében. Ma nagyot sétált a fővárosban s Budapestről a vidékre megy. Meglátogat nehány nagyobb várost.

Kis Fenség!

Fenséged, — ha nem veszi rossz néven ezt a kifejezést — mint egészen gyerek-ember, sok olyan ismeretet szivhat magába ezen a földön, amit az atyafiságából sokan elmulasztottak megtanulni. Nem vádképpen mondom. Közelebb esnek ahhoz az időhöz, amiben mi rebellis magyarok voltunk. Igaz, hogy az volt az osztrák is, de annak könnyebb elfelejteni a kellemetlenkedést, mint nekünk. Egy a vérük, egy a nyelvük, a mienk pedig hát mégis csak más. Akárhogyan is szépitsük a dolgot, Hunnia és Ausztria farkasszemet néznek egymással s ha a békességes és lojális Hunnia elfordul, hát csak szembekerül ujra Ausztria és provokálja bennünk a békességes államot. Hogy ezt Bécsben nem igen veszik észre s ha észreveszik, hát kedélyesen napirendre térnek fölötte, azon mi nem csodálkozunk. A gemütlichkeit mindent elüt, ha minket bántanak s toporzékolva ordit reánk kigyót-békát, ha — például — olyasmit merészkedünk emlegetni, hogy a Lajtánál nemzetiszinü cölöpöket verünk le a földbe és mellékjük állitjuk érdekeink védelmére a zöldhajtókás magyar finánccot. Kis Fenséged jól teszi, ha nagy csomó vattát hord állandóan a zsebében és bedugja a füleit, ha otthon informálják abban az irányban, hogy micsoda világ van — *itthon.* Magyarországot itt kell megismerni, ahol megtelepitette Árpád — és itt is nagyon okosan. — Bécsben például a léha magyart szeretik. A turfmagyart, aki gumirádlis forgalmat csinál és akire Janosch-viccet faraghat a Floh. — Idehaza azonban éppen csak Budapesten találja meg kis Fenség ezt a figurát. — A magyar — akár hiszi, akár nem — józan, komoly, tartalmas nemzet s ez a felületes, léha species olyan rajta, mint a drága, nehéz ó-boron a penész. Le kell fujni róla s megtalálja alatta az igazán becsest.

Azonban — kis Fenség — a fenséged tüdeje ehhez még gyönge s ahhoz az őrnagy és doktor és kamarai elöljáró urhoz, aki elkisérte az utjában, nem sok bizalmam van. Félek, hogy ennek az urnak a szemében afféle turista-kirándulás az egész utazás. — Valami más tolmács kellene, hogy álljon miközénk. Valami olyan ember, aki magyar s az egész lelkét beleteszi abba a munkába, hogy megnyerjen a részünkre egy gyereket, akiből azonban ember lesz. Hatalom. Egy vótum a dinasztiában s egyszer talán azért jön majd vissza, hogy a fejére tegyük a Szent István koronáját. Aki tudja, hogy ha Fenségednek, gyereknek a lelkében elültet csak egy szemernyi szimpátiát számunkra, az okvetlenül gyümölcsözik is nekünk. Záloga ennek az, hogy Fenséged gyerek és talán még érintetlen a szive. — Hanem hát mit fog ezzel a szivvel csinálni Waalis ur...

Félek kis Fenség, hogy csupa magyar specialitást fognak mutogatni Fenségednek. Olyan medvék leszünk, akiket megtáncoltatnak a főispánok vagy a polgármesterek, hogy: — nézze urfi, ilyen a magyar, amikor csárdást jár. Azonközben Szeged városában összeégetik a száját halpaprikással, a Hortobágyon megmutatják azokat a helyeket, ahol nevezetesebb ténykedéseit ütötte nyélbe Rózsa Sándor és a város hires ötös-fogatában minden lónak a kantárján piros selyemkendő lobog, hogy hát ez a magyar lóviselet... Aztán lesznek tanyai ünnepek, táncok, kirukkolnak a nemzeti viseletek, aztán csikóverseny, a Fenséged zsenge korára való tekintettel talán zsákbafutás meg fazéktörés is — és Magyarországból, a mi hazánkból nem fog látni semmit. — S ha Fenséged visszamegy Bécsbe egy csomó olyan tapasztalattal, hogy mi nagyon érdekes, excentrikus és a nyugati civilizációtól minden tekintetben elütő nép vagyunk s ha estenden azzal mulattatja az édes anyját, hogy a kiöltözött, sallangos, borzasztó sok fölösleges zsinórral kiteremtettézett magyarról, erről a megérthetetlen fura nációról mesél neki, akkor verd meg Uram Isten a gőzkocsi kerekét, ami idehozta Fenségedet megbámulni ebben a nagy panorámában egy extravagáns nációt. S nincs szerencsém ismerni a kamarai elöljáró dr. Waalis urat, de ettől a kisérettől én egyebet nem igen várok.

Magyar szimpatiákat ébresztení egy főhercegben, akiből egyszer magyar király is lesz, — nem bécsi politika. Hogy itt a sulypont és hogy nem hiábavalóság az, hogy olyan hatalmas szépre és nagyra épül meg a magyar király palotája Budán, azt már sokan mondták és még többen *tudják*, de Bécsben még nem mondta ki senki. Kis Fenség, fenséged ugy látszik jól vizsgázott s hogy öröme legyen belőle, hát elküldték egy kicsit mulatni. És valóban etnográfiai szempontból roppant érdekes ez az ország. Micsoda dorbézolás a szinekben, a formákban, micsoda virtus a lovon, micsoda kocsisok akadnak itt, urak és parasztok vegyesen, micsoda csizmák, mekkora sarkantyuk.... Vármegyei hajduk, akiknek a hegyesre kent bajsza átszakitja a papirost, hogyha beleböki... Nagyszerü ország... Lépten-nyomon belebotlik az ember valami magyar specialitásba... És a specialitások, a tarhonya meg a bürge paprikás, meg a népünnep megeszi a tipust. Nincs magyar, csak csupa magyar sajátságok. S ha meglátja a kis herceg a lesült kezü, izmos munkásembert, ahogy nagyokat lépkedve, bele-belemeriti valahol a vasuti töltés mellett a dus fübe a kaszát, hát azt hiszi, hogy ez is mutatvány. Oda állitották.

Kis Fenség, küldje haza azt a németet s induljon el valami magyar emberrel magyar világot látni. Volna egy adreszem is, csakhogy — sajnos, szászszor sajnos — megkéstünk egy kissé. Azaz, hogy ő sietett. Ha visszahozhatnók a másik világról szegény Vadnay Andort... ő meg tudná magyarázni Fenségednek, hogy mi ez az ország a sallangtól eltekintve. — De talán még akadnak mások is.

(Th.)

Budapest, julius 16.

— BUDAPESTI NAPLÓ. **Julius 15-én uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.**

— **A király Salzburgban.** *Salzburg*ból jelentik, hogy a király ma katonai diszszemlét tartott. Reggel nyolc óra tájban lóháton jelent meg ő felsége a gyakorlótéren. Az uralkodó megelégedését fejezte ki a csapatok magatartása fölött. Délelőtt tiz órakor a tartománygyülés tagjait fogadta a király magánkihallgatáson. A tartományi főnök üdvözlő beszédére a következőket válaszolta a király:

Szivesen fogadom szeretett Salzburg hercegségem képviselőitől a császár iránt való hüség és hazafiság biztositását, mert Salzburg boldog fejlődését mindig szivemen viselem. Önöknek, tisztelt képviselő uraim, az a föladatuk, hogy gondoskodjanak e szép ország jólétéről, a közélet minden terén különösen azonban a gazdasági élet terén való föllendüléséről. Használják föl tehát a kedvező viszonyokat, amelyek örvendetesen javulni kezdenek és legyenek meggyőződve róla, hogy különös gondoskodásom fogja önöket kisérni minden utjokon ama cél elérése felé.

Ő felsége azután megszólitotta a küldöttség valamennyi tagját. A tartománygyülés küldöttsége után a bécsi hódoló-menet küldöttségét fogadta, azután pedig meglátogatta a tartományi elnököt és nejét.

A délelőtt folyamán a király *Lajos Viktor* főherceget és *Königsegg-Aulendorf* grófnét, Erzsébet királyné volt főudvarmesternőjét is meglátogatta. Délután több közintézetet és jótékony intézetet látogatott meg ő felsége. Az utcákon mindenütt lelkes ovációkban részesitette a közönség.

Ma este 6 órakor volt az érseki palotában a második *udvari ebéd* 54 teritékkel. Ott voltak *Lajos Viktor, Jenő* és *József Ferdinánd* főhercegek, több titkos tanácsos, kamarás és tábornok, a helyettes tartományi főnök, néhány reichsrathi képviselő, a polgármester az alpolgármesterekkel, a szoborbizottság elnöke, pénztárnoka, jegyzője, Helmer szobrász és mások.

Este ő felsége jelen volt a városi szinház ünnepi előadásán, amelyen Lajos Viktor, József Ferdinánd és Jenő főhercegek is megjelentek. Amikor ő felsége az udvari páholyba lépett, a közönség felállott helyéről és viharos Hoch-okkal üdvözölte. A zenekar a Gotterhaltet játszotta, és a közönség lelkesen vele énekelte. Azután megkezdődött az előadás, melyet *Strele* előjátéka vezette be, *Welser* zenéjével. Az előjáték e szavakkal végződött *Éljen a mi császárunk!*

E szavakra a közönség leirhatatlan ujjongásba tört ki. Az emberek felálltak helyükről és viharosan éltették ő felségét. Az uralkodó ismételten megköszönte az ovációt. Ezután még két egyfölvonásos darab következett. Kevéssel tiz óra előtt véget ért az előadás és ő felsége viharos Hoch-kiáltások között távozott a szinházból. A város pompásan ki volt világitva. A körülfekvő hegyeket tüz világitotta be.

Ő felsége a maxglani tüzvész által károsultak és inségesek részére 8000 koronát és Salzburg város szegényei számára 5000 koronát ajándékozott magánpénztárából. Ő felsége azonkivül több salzburgi egyesületnek összesen 14.200 koronát adományozott.

— **Kitüntetés.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király dr. *Stöhr* Antal, a kassai konviktus kormányzója és a jászóvári premontrei kanonokrend tagjának, a tanügy terén szerzett érdemei elismeréseül a *Ferenc József-rend* keresztjét adományozta.

— **A kultuszminiszter kiküldötte Szegeden.** Mint a *Pol. Ért.*-nek táviratozzák, *Halász* Ferenc miniszteri osztálytanácsos a közoktatásügyi miniszter képviseletében a slöjd-tanitó kurzus tanulmányozására ma Szegedre utazott. Halász osztálytanácsos, ki a minisztériumban a népoktatási ügyek vezetője, az iskolai kézimunkatanitásról alapos képet akar magának alkotni, mivel hogy az uj népiskolai tanterv már jelentős helyet biztosit az iskolai kézimunkának. A szegedi tanfolyamon az idén már husz népiskolai tanitó szerzi meg a kézimunka tanitásához szükséges ismereteket. Az ottani kurzusokat *Guttenberg* Pál tanár vezeti.

— **Merénylethir.** Berlinből jelentik, hogy Essenben tegnap az a hir volt elterjedve, hogy *a német császárt északi utazásán egy matróz megölte.* Ez a hir teljesen alaptalan, néhány szenzációt kereső belga lap kacsája.

— **Ottó főherceg fia Békés-Csabán.** *Ottó* főherceg legidősebb fia, a tizennégy esztendős *Károly Ferenc József*, félnapi budapesti tartózkodása után gróf *Wallis* kamarai elüljáróval ma d. u. 2 óra 15 perckor a keleti pályaudvaron Békés-Csabára utazott. A főherceg fia tegnap este gróf *Wallis* huszárőrnagygyal a Hungáriában szállt meg. A főherceg és kamarai elüljárója a közös étkező-teremben vacsoráltak, miközben magyarul társalogtak. A kis hercegfiu rendkivül tiszta kiejtéssel beszél magyarul, élénk temperamentumu. Nagy gyönyörüséggel hallgatta jó ideig a cigányzenét, majd kisérőjével visszavonult lakosztályába. Az ifju főherceg ma reggel korán kelt, megreggelizett és azután sok képes levelezőlapot küldött szét főhercegi rokonainak. Tizedfél órakor az őrnagygyal gyalogosan a városba ment, ahonnan délben érkezett vissza a szállóba és nyomban második reggelijéhez ült, ismét a közös étkező-teremben. Délután két óra 15 perckor az aradi gyorsvonattal elutazott Békés-Csabára, ahonnét valószinüleg holnap este jön vissza a fővárosba.

— **Kóburg Fülöp herceg kitüntetése.** Párisból jelentik, hogy a francia közoktatásügyi miniszter *Kóburg Fülöp* hercegnek a tudomány terén szerzett érdemeiért az *Officier de l'Instruction Publique* jelvényeit adományozta. A herceg tudvalevőleg jeles numizmatikus és éremgyüjteménye világhirü.

— **Merénylet a bolgár fejedelem ellen.** A bolgár fejedelemnek is megvan immár a maga merénylete: *fel akarták robbantani* abban a pilanatban, amikor drága vendégét, *Mihajlovics Sándor* orosz nagyherceget Várnában a hajóhoz kisérte. A merényletről csak ma érkezett hir Budapestre, a távirat hozzáteszi, hogy *a merénylet nem sikerült.* A merénylő *bombát használt gyilkos céljára* s azt a kikötőben akkor robbantotta fel, amidőn épp odaérkezett az orosz nagyherceg, a fejedelem és kiséretük. De a bomba néhány pillanattal előbb robbant fel, mintsem a fejedelmi társaság odaérkezett, ugy hogy még a bomba szilánkjai sem tettek kárt bennük.

Ezzel a merénylethirrel csaknem egyidejüleg egy másik távirat azt jelenti Szófiából, hogy *Ferdinánd* fejedelem a pétervári és római udvar beleegyezésével, *legközelebb mégis jegyet vált Xénia montenegrói hercegkisasszonynyal.* Ezt a hirt többször megcáfolták már, most azonban szófiai jól értesült helyen megerősitik. *Ferdinánd* fejedelem felett igy borult be az ég s igy sütött ki a nap egyazon napon.

— **Trapani grófné halála.** *Párisb*ól jelentik, hogy *Trapani* grófné tegnap este meghalt. A grófné 1834-ben született és *Lipót* toszkánai nagyhercegnek leánya és *Ferdinánd* nagyhercegnek huga volt. Férje, *Ferenc* bourboni herceg és trapani gróf, 1892-ben halt meg. A grófné, aki leánykorában *Mária Izabella* magyar királyi hercegnő volt, két leányt hagyott hátra; az egyiket, *Antónia* hercegnőt, a casertai gróf, a másikat, *Mária* hercegnőt *Zamoisky* herceg vette feleségül.

— **A czegléd i Kossuth-szobor.** A Czegléden fölállitandó Kossuth-szobor biráló bizottsága, amelynek *Kossuth* Ferenc országgyülési képviselő az elnöke, a Mücsarnokban ma délután megtekintette az oda beérkezett 22 pályamunkát, hogy róluk birálatot mondjon. A biráló bizottság egyetlen egy munkát sem talált teljesen megfelelőnek, hatot azonban kiválasztott közülök és ezek jeligés szerzőit uj szükebb pályázatra hivja föl. Ezek: *Érc és kő, Tavasz elmult, Czegléd i 1848., Kossuth Lajos azt izente, Olga* és *Erős akarat.* A bizottság ülésének jegyzőkönyvét az érdekelt hat szükebb körre szoritott pályázó a *Mücsarnok* irodájában megtekintheti. A többi pályázót fölkéri a bizottság, hogy el nem fogadott müveiket szállitsák el.

— **A bankkormányzó szabadságon.** *Bécsb*ól táviratozzák, hogy lovag dr. *Bilinski*, az Osztrák-Magyar Bank kormányzója, ma kezdte meg hoszszabb szabadságát s Ischlbe ment. Távollétében először *Lieben* Leo alkormányzó helyettes, azután báró *Winterstein* titkos tanácsos alkormányzó fogják helyettesiteni.

— **A szerb konzul lemondása.** *Veisz* Soma budapesti szerb királyi konzul, a szerb kereskedelmi ügynökség vezetője, mindkét állásától való fölmentését kérte a szerb királytól. A király julius 8-áról kelt rendeletével ezt a lemondást elfogadta.

— **Megtámadott tudósok.** Egy osztrák tudományos expedició, amely áprilisban indult Bécsből Arábia belsejébe, nomád arab törzsek rablóvágyainak esett áldozatul. Az expedició abból a célból ment Arábiába, hogy az ott levő középkori várkastélyok maradványait kikutassa. Tudományos tartalmu jelentés helyett most egy levél érkezett a bécsi akadémiához, amelyben *Musil* és *Mielich* tudósok azt irják, hogy pünkösd vasárnapján Vadi al Butum közelében megtámadták őket a bennszülöttek és teljesen kifosztották málhájukat, ugy hogy aligha járhatnak most már tudományos céljaik után.

— **A levegő ostromlása.** A francia Santos-Dumontnak szerencséje volt az ő léghajójával. Annyira tele vagyunk már a kormányozható léghajó feltalálásáért folytatott küzdelmekkel és kisérletekkel, amelyeket különösen az utóbbi időkben folytattak lázasan, de nem sok sikerrel, hogy a vágyunk és kivánságunk a legvégsőre van már fokozva. Az áhitozás szinte már fájó a kormányozható léghajóért. Igy történt, hogy amikor a Santos-Dumont dolgáról a minap az a hir meglehetősen komoly távirat formájában megérkezett, mindenki valami nagy hittel fogadta, s alig kételkedett a valóságában. Mindenki szinte látta élénken azt a jelenetet, hogy a léghajó egyenes irányban megy fel az Eiffel-toronynak, méltóságosan megkerüli a hires épitményt, majd határozott irányban megy egy kitüzött pont felé. Valami közös remegő érzés fogta el az embereket szerte a világban, hogy megvan végre a levegő vasutja, megvalósult a regény aerodromonja. Mindenki örült Santos-Dumont sikerének. Azóta ez a siker egy kissé devalválódott, de nem pusztult el egészen és a bejelentett ujabb próbákat sok reménynyel várjuk. Santos-Dumont igéri, hogy legközelebb, amikor felszáll, valószinüleg vasárnap, utjának végső állomása az Opera-tér lesz. Ezzel a hirrel egyidejüleg más léghajósok kisérleteiről is érkezik tudósitás. Mintha csak sietni akarna minden buvárkodó léghajós, hogy ami sikert a maga számára megmenthet, el ne veszitse. A konkurrencia kezd nagy lenni már a kormányozható léghajó problémájának a terén is s mintha tul lévén már feszülve ebben az irányban minden vágy és törekvés, most kellene végre kipattanni már a megoldásnak. Magában Franciaországban is van vetélytársa Santos-Dumontnak. Ez *Delgarde* francia léghajós, aki ma reggel *Valenciennes*ben az általa föltalált léghajóval fölszállott, s előbb egyenes irányban, aztán félkörben haladt előre és *Maréchen*ben szállott földre. A másik léghajós német. *Berlin*ből jelentik, hogy egy *Zekeli* nevü léghajós tegnap léghajójával *Charlottenburg*ból fölszállott. Vele volt *Berson*, a berlini meteorológiai intézet igazgatója, és *Firing* és *Schrott* bécsi meteorológusok. A léghajósok délelőtt negyedkilenckor szálltak föl és csak este akartak földreszállni. A léggömb kezdetben délnyugoti irányban haladt és hatszáz kilométernél nagyobb utat tett meg. Ez a legnagyobb ut, amelyet valaha léghajóval megtettek. A léggömb kilencezerkétszáz méter magasságra szállt, de a léghajósok már ötezer méter magasságban kénytelenek voltak mesterséges okszigént beszivni. A léghajósok magukkal vittek meleg ruhát és bundát, de az eleségből hamar kifogytak. Ez a szép siker első sorban a kitünő anyagnak köszönhető, amelyből a léghajó készült. A léggömb kilencezer köbméter gázt fogad be és az eddig készitett léggömbök közt a legnagyobb. Mindezek szintén szép eredmények, de hiába, mégsem annyira lelkesitők, mint a Santos-Dumont sikere. Elvégre mostanában ő keltette fel elsőnek a reményünket, s ő vezet elől. Az ő léghajója valahogyan eredetibb most a szemünkben, a többi mintegy utánzat.

— **Magyar tudósok Londonban.** Az angol fővárosban a jövő héten kezdődik a nemzetközi tüdőgümőkór ellenes kongresszus, amelyben részt vesznek a magyar tudományos világ és a kormány képviselő is. Magyarország képviselői között vannak dr. *Korányi* Frigyes főrendiházi tag, egyetemi tanár, dr. *Hutyra* Ferenc, a budapesti állatorvosi főiskola rektora, dr. *Raisz* Gedeon miniszteri osztálytanácsos, a belügyminisztérium, dr. *Maszák* Elemér a kereskedelmi minisztérium részéről. A magyar küldöttek ma utaztak el Londonba.

— **A gödöllőiek — a salzburgi Erzsébet-szobornál.** A salzburgi Erzsébet-szobor-bizottság a tegnapi leleplezési ünnepélyre meghivta a volt gödöllői szoborbizottság több tagját is s e meghivást a gödöllői közönség azzal viszonozta, hogy impozáns élővirágkoszorut helyezett a szobor talapzatára nemzetiszinü selyemszalaggal, melv e felirást viselte: *Erzsébel királyné emlékének — Gödöllő közönsége.* A gyönyörü koszoru, mely a megdicsőült királyné kedvenc virágaiból volt fonva, feltünt a szobor köré gyült magas vendégeknek is, s igy az uralkodó család tagjai is figyelmesek lettek rá. S hogy a királyi családnak mennyire jól esett a gödöllőiek e gyöngéd figyelme, annak bizonyitéka volt az is, hogy a királyi család több tagja, köztük *Mária Valéria* főhercegasszony az ünnepély után a koszoruból néhány szál virágot magával vitt.

— **Tinódi Sebestyén szobra.** A tiz szobor közül *Tinódi* Sebestyén szobrát *Bezerédi* Gyula szobrász mintázta. A szobrot, mely a legendás hegedüst hallgatóság körében örökiti meg, a Népszinház előtt levő park közepén helyezik el.

— **Falkainé válópöre.** A budapesti posta letartóztatott sikkasztójának a felesége, *Falkai* Lászlóné jelenleg Nagyváradon tartózkodik gyermekeivel együtt A szerencsétlen asszony, mint *Nagyvárad*ról jelentik, megbizott egy nagyváradi ügyvédet, hogy inditson válópört a férje ellen. Falkainé folyamodni fog a belügyminiszterhez, hogy maga és kiskoru gyermekeinek nevét megváltoztathassa.

— **A megénekelt részvények.** A newyorki tőzsdén a legutóbbi időben történt események egy jókedvü yankeet dalra hangoltak: megénekelte a részvényeket. Ha a szentenciák nem is kitünőek, de az *abc* egyetlen betüje sem hiányzik a jókedvü tőzsdedalnok kis verseinek bekezdésén:

A*tchison* most megpróbálja:
Tarifáit redukálja.

B*altimore* magasan áll,
Reméljük, még feljebb száll.

C*anada* is jobbat tenne,
Ha más irányzatot venne.

D*enver Press*, az jó papir,
Boldog, aki ilyet bir.

E*rie Common* hullámzik,
Bolond, aki vele játszik.

F*ortwaynet* és Pittsburgot nálunk,
Kevés embernél találunk.

G*reat Western* most 21,
Jobban hej, már mikor megy?

H*udson—River—Delaware*
Ilyet venni ki se mer.

I*llinoist* jó most venni,
Hátha fel találnak menni?

J*ersey Central* áll szilárdan,
Végy belőle sokat bátran.

K*ansas Press* nem sokat ér,
Belőle senki se kér.

L*ouisville Nashville* folyton esik,
Javulását sokan lesik.

M*issouri*nak szép az ára,
Érzi *Gould*nak a pénztára.

N*orthern*t ma már ki se vesz,
Jó papir ez sohse lesz.

O*ntario* a szénbánya,
Aki veszi, majd megbánja.

P*ennsylvania* 140,
Lehanyatlik minden kedden.

Q*uincy* ó, ez jó portéka,
Nagy ára is volt már néha.

R*eading-Shares* is esnek egyre,
21-re, 11-re!

S*outhern-Pacific*nek ára,
Magas lesz majd nemsokára.

T*ennessee-Coal* is bánya,
Aki veszi, sose bánja.

U*nion* gyorsan felszökött:
S most jegyez: 135-öt.

V*ickburg Shreveport* nem jegyez,
Mégis aki tud, az vesz.

W*abash B. Debenture Bond*,
Hogy jó volna, ó, ne mondd.

X
Y } sz nincs,
Z
Ki nem adott pénz, az kincs.

— **A megvámolt biciklista.** Biciklizik Szász-Régen felé egy uriember. A vámnál megállitják. Csodálkozik.

— Tessék vámot fizetni! — riasztja a vámos.

— Kérem, a kerékpáros nem fizet vámot!

— Dehogy nem! Két krajcárt, itt a vámcédula!...

A biciklista kénytelen-kelletlen átveszi a vámcédulát s kifizet érte két krajcárt. Beérve Szász-Régenbe, ott előadja a dolgot s bizonyitásképp felmutatja a vámcédulát is. Ez volt a vámcédulán:

Vámbárca.
Egy könnyü szekérbe fogott marha
Ára 4 fillér.

— **Népünnep Szent István napján.** A *Nemzeti Szövetség* elé *Török* István igazgatósági tag oly inditványt terjesztett, hogy az egyesület Szent István napján a Szövetség javára hazafias nemzeti ünnepélyt rendezzen. A Szövetség igazgatósága e hó 20-ikán délután 5 órakor tárgyalja az inditványt.

— **Mulatság.** *Pálfalván* julius 13-ikán mükedvelő előadást rendeztek uj harang beszerzésére. Ebből az alkalomból Murai Károly *Virágfakadását* adták elő *Frankl* Bernát rendezése mellett. Az előadásban résztvett: Pethes Ilonka, Schäfer Ilonka, Kis Katica, Horváth Margit, Kun Tibor és Veisz Samu. Az előadás után, amely nagyon tetszett, Pethes Ilonka két monológot adott elő sikerrel. Ezután reggelig tartó táncmulatság következett. Az anyagi eredmény is jelentékeny.

— **Egyesültek.** A pályaválasztás nagy kérdése embert ölt a napokban Virnicén, Szatmármegyében. Egyszerre kettőt is. Egy házaspár gyászt öltött s gyászba boritott egy másik családot is azzal a konok fanatizmussal, amelylyel azt követelték most érettségizett fiuktól, hogy pappá legyen. A fiu, Dercsi Balázsnak Lajos nevü fia idegenkedett attól, hogy a teologiára menjen. Nem érzett magában hivatást a papi pályára. Ezt ki is jelentette a szülőinek, de azok konokul megmaradtak a szándékuknál. Különösen az anyja erőszakoskodott és pedig azért, mert tudta, hogy a fia szerelmes Petrics Mihálynak, az erdésznek a leányába. Ez a szerelem derogált Dercsinének és egy kis szerelem miatt, a miről még az se bizonyos, hogy kibirta, volna-e a türelemnek azt a próbáját, amire az olyan szerelmeseknek szükségük van az egyesülésig, akik közül a fiatal ember tizenkilenc éves, a leány pedig tizenhét — beüldözte a fiát a papnevelő intézetbe. A fiatal ember be is ment az apjával Szatmárra s jelentkezett az intézetben. A bizonyitványai jók voltak s fölvették. Hazafelé már mint kispap ült a kocsira. — Azóta azonban valósággal buskomor lett. Egész nap nem beszélt senkihez s szomoruan járkált az udvarban. Valami érett az agyában... Tegnapelőtt este vacsora után elment hazulról. Mielőtt elment, kezet csókolt az apjának is, meg az anyjának. Ez még nem tünt föl egyiknek se s az öregek azután lefeküdtek és nem törődtek többé a fiuval. Ugy is külön szobája volt. Majd lefekszik, ha hazakerül. A fiu a leányhoz ment. Az már várta s a két szerelmes megbeszélte, hogy — azt, ami ilyenkor következni szokott. — Ha már nem lehettek egymáséi az életben, hát egyesüljenek a halálban. Kimentek a vasuti töltéshez, ott egymáshoz kötözték magukat s a legközelebbi vonat elé vetették magukat. Mikor tovább ment a vonat, már egy tócsába folyt össze a vérük. Egyesültek.

— **A „whiskey-király" Budapesten.** Harminc évvel ezelőtt egy 16 éves magyar fiu, *Kessler* Gyula vándorolt ki Amerikába szerencsét próbálni. Egy emberöltőn át dolgozott fáradhatlan szorgalommal, amig felküzdötte magát az amerikai milliomosok sorába. Egy hatalmas, az egész Unióra kiterjedő iparvállalatnak lett vezetője és hét virágzó gyárnak a tulajdonosa. Harminc évi távollét után most hazajött meglátogatni agg szüleit és testvéreit. Dr. *Kessler* Józsefnek, a kiváló mükritikusnak testvéröcsese az Amerikából hazatért magyar milliomos, aki hosszu távolléte alatt sem felejtette el anyanyelvét. Néhány hétig marad itthon Magyarországon, a melynek bámulatos fejlődéséről, különösen pedig ragyogó fővárosáról az elragadtatás hangján nyilatkozott. Hogy mily kiváló szerepet játszik künn az ujvilágban *Kessler* Gyula, az kiderül az amerikai *Magyar Hirmondó* cimü lap egyik legutóbbi számából, amely hazánkfia arcképét a következő sorok kiséretében hozza:

Kessler Gyula, a Julius Kessler et Co. részvénytársaság elnöke Pásztón született s tőzsgyökeres magyar fiu volt, mikor 16 éves korában — 36 évvel ezelőtt — Amerikába jött, hogy szerencsét próbáljon. Kessler felé akkor kezdett teljes erővel mosolyogni a szerencse, mikor a szeszfőzés terére lépett és az utolsó években, pusztán a maga erejéből, ez iparág első sorába emelkedett, ki több nagy szeszfőzőnek korlátlan ura, mint bármely versenytársa. Az üzleti eszme, mely Kessler sikerét biztositotta, az volt, hogy gyárai termékét közvetlen adja el a kicsiben elárusitóknak, a nagykereskedők mellőzésével. Pár hó előtt az egész whiskey-piacot lázba hozta, hogy Kessler egy millió 750 ezer dolláros üzletet kötött, a legnagyobb üzletet, mely ez ágban valamikor kötve lett. Ekkor adták honfitársunknak „a whiskey-világ Napoleonjának" nevét. Alig szünt meg az izgalom, a melyet ez ügylet keltett, csodálkozva hallotta az üzletvilág, hogy Kessler megvásárolta Kentucky leghiresebb szeszfőzőjének a W. H. Mc. Brayer-félének összes termékeit. Az üzlet hire bejárta az összes lapokat s igy chicagói tudósitónk is felkereste honfitársunkat, aki éppen a kiváncsi laptudósitók egész rajának fejtegette a maga eszméit a szeszfőzési üzletágról. Tudósitónk nem nagy szakember, de annyit megértett, hogy a *Whiskey király* el van készülve reá, hogy a jövő kongresszuson le fogják szállitani a Whiskeynek jelen magas adóját, minek az volna a következménye, hogy a Whiskeynek a tulajdonképpeni ára még emelkedni fog. Ha honfitársunk e feltevése bekövetkezik, ugy állása az amerikai szeszfőzők legélén még jobban biztositva lesz.

— **A hadsereg koszoruja.** A bécsi *Fremdenblatt*, amely a közös hadügyminisztériummal összeköttetést tart fenn, a következőket irja: Véletlen késés folytán e hónap 9-én érkezett Paksra néhai madi Kovács György koporsójára egy gyönyörü babér- és pálmakoszoru, amelynek fekete szalagján német nyelven ez a felirás olvasható: „A cs. és kir. hadsereg részéről, a hadügyminiszter."

— **Sikkasztó jegyző.** A zürichi rendőrség táviratban értesiti a főkapitányságot, hogy *Kägi* Henrik a zürichi kanton niederglatti jegyzője, huszezer frank elsikkasztása után megszökött. A sikkasztó 1864-ben született, karcsu testalkatu. Haja szőke, szakálla sürü. Homloka felett a hajában egy fillér nagyságu kör alaku ősz hajfürt van. Rendesen németül beszél.

— **Az államtisztviselők mozgalma.** A *kötetisztviselők országos kongresszusának* előkészitő központi bizottsága vasárnap *Vörös* László nyugalmazott államtitkár s *Benedek* Sándor közigazgatási biró elnöklete alatt megalakult s a magyar állami tisztviselők *országos kongresszusát szeptember 21., 22. és 23-ikára tüzte ki Budapestre.*

*

A dési állami tisztviselők julius hó 14-én értekezletet tartottak *Balás* Máté törvényszéki elnök vezetése mellett. Az egybegyültek egyhangulag megválasztották elnökké *Balás* Máté törvényszéki elnököt, alelnöknek *Vályi Nagy* Pál pénzügyigazgatót; jegyzőkké *Máthé* Andor törvényszéki aljegyzőt és *Marossy* Kálmán pénzügyi fogalmazót. Az *elnök* megnyitó beszédében kiemelte, hogy a tisztviselők mozgalmának nem szabad sztrájkszerüvé válnia, nem követelést, nem politikai korteskedést, hanem kérést óhajt előterjeszteni. Elhatározták, hogy csatlakoznak a Budapesten tartandó országos mozgalomhoz s kérik a kongresszuson a következő határozati javaslatok felvételét:

1. A m. kir. állami tisztviselők fizetése az osztrák állami tisztviselők fizetésével, lakbére pedig a katonai lakáspénzzel tétessék egyenlővé.

2. Alkottassék megfelelő szolgálati pragmatika.

3. A fokozatos előléptetés legvégső határa minden eshetőséggel szemben öt évben állapittassék meg.

4. Ha egy tisztviselő elérte rangosztályának legfelsőbb fizetési fokozatát és felsőbb rangosztályba önhibáján kivül eső ok miatt ki nem nevezhető, minden ötévi szolgálat után fizetésének tiz százalékát kitevő korpótlékban részesitendő, mely korpótlék nyugdijába is beszámitandó.

5. A magasabb és alacsonyabb fizetési osztályok között a kellő arány helyreállitandó, s a fizetési fokozatok következetesen egyenlő arányban töltendők be.

6. Az összes állami tisztviselők köteles szolgálati ideje leszállitandó.

7. Az özvegyi nyugdij és az árván maradt gyermekek nevelési pótléka emelendő és a nevelési pótlék egy gyermek után is folyósitandó.

8. A tisztviselők temetési járuléka minden körülmények között folyósitandó.

9. A tisztviselők nyugtabélyege eltörlendő, valamint a tiszti dij is. A tisztviselők épp ugy kapják fizetéseiket, mint a katonatisztek.

*

A *szebeni állami tisztviselők* gyülést tartva, lelkesedéssel csatlakoztak a mozgalomhoz. Kimondták, hogy szükségesnek tartják egy országos tisztviselői kongresszus egybehivását és azt kivánják, hogy a kongresszus Budapesten még szeptember hó folyamán tartassék meg. A közgyülés a kongresszus munkálatainak előmozditására a szegedi intéző bizottságot kérte föl. A kongresszusra két képviselőt küldenek. Továbbá végrehajtó bizottságot alakitottak. A végrehajtó bizottság julius 13-ikán tartotta meg alakuló gyülését. Elnökök lettek *László* József nagyszebeni járásbiró és dr. *Székely* István nagyszebeni főgimnáziumi tanár, jegyző *Lakatos* Dénes nagyszebeni adóhivatali ellenőr.

*

Az abádszalóki állami tisztviselők értekezletet tartva, határozatilag kimondták, hogy az állami tisztviselők helyzete javitása iránt inditott mozgalomhoz csatlakozik és a kongresszusnak Budapesten mielőbb leendő megtartását szükségesnek tartja. Az értekezlet elnöke *Király* Géza járásbiró, jegyzője *Havas* Tivadar telekkönyvvezető volt.

*

A magyar királyi államvasuti tisztviselők budapesti 65-ös bizottságának memorandum-szerkesztő albizottsága az emlékirat szerkesztésével már annyira előrehaladt, hogy a memorandum-tervezetet folyó hó 20-án a teljes memorandum-szerkesztő bizottságnak bemutatja.

— **Pályázat egyetemi tanszékre.** A budapesti tudományegyetem jog- és államtudományi karán a *polgári törvénykezési jog tanszékére* pályázatot hirdet a közoktatási miniszter. Ezen a tanszéken, ha rendes tanárral töltik be, évi 6000 korona fizetés, 1600 kor. lakáspénz, 3200 korona tandijjutalék, ötödévenkint évi 800 korona korpótlék és a harmadik korpótlék elérése után 2000 korona lakáspénz jár, ha pedig rendkivüli tanárt neveznek ki, évi 4000 korona fizetés, 1200 kor. lakáspénz, ötödévenkint pedig 400 korona pótlék. Az ötödéves kárpótléknak száma azonban az ötöt meg nem haladhatja. A kinevezendő tanár köteles félévenkint tanszakából egy öt órás teljes és minden második félévben egy-két órás speciál kollégiumot előadni. A pályázni kivánókat fölhivja a miniszter, hogy polgári állapotukat tudori fokozatukat, a tanári pályán eddigi működésüket, vagy különben való alkalmaztatásukat, irodalmi tevékenységüket és egyéb érdemeiket tanusitó okmányokkal és rövid életrajzzal felszerelt a közoktatási miniszterhez cimzett kérvényeiket a jog- és államtudományi kar dékánjánál legkésőbb szeptember 1-ig nyujtsák be.

— **A százkoronás bankjegy.** Az Osztrák-Magyar Bank kormányzósága által hirdetett pályatervek közül tudvalevőleg *Hegedüs* László festőművész nyerte el az első dijat. Az ő rajzát az uj százkoronás bankjegyeken fogják alkalmazni, melyek 1902. január elsejére készülnek el. Hegedüs a napokban Bécsben járt, hogy az uj bankjegyet nyomás alá rendezze. Az eredeti terven némi módositást is tett. A bankjegy magyar felén karakterisztikus magyar női alak ül, antik padon; fölötte a teljes magyar cimer glóriában ragyog s diszes buza- és gyümölcskoszoru fogja körül. A nőialak könyvet tart a kezében, térdére kis gyermek hajol, mintegy szimbolizálva a házi tüzhelyet és nevelést. Jobbról izmos férfialak, kezét kaszáján nyugtatja, mellette mezőgazdasági szerszámok, méhkas, a szorgalom és munka jelképei, ezek fölött pedig hegedü és kótalap függ. Mindezt egyszerü ornamentális disz fogja körül. Az alakok most sokkal kisebbek s igy a szövegnek jóval több hely jutott. Az osztrák oldalon ugyanesak női alak ül, háttérben diszes szőnyegen az osztrák cimer, gyümölcskoszoruval övezve. A női alak szőke gyermeket karol át, aki papirlapra jegyez. Mellettük a földgömb, jobbról bőrkötényes kovács, aki kezét az üllőre helyezett kalapácson nyugtatja. Az üllő mellett az ipart jelképező eszközök: háromszög, körző hevernek, fölöttük papirtekercs, tinta és toll függ. A felirás ugyanaz marad, mint a huszkoronásokon; az egyik oldal teljesen magyar, mig az osztrák oldalon kilencféle nyelv szerepel. Az uj bankjegy szine valószinüleg zöld lesz. Alakját valamivel kisebbre szabják, mint amilyen a mostani százasoké.

— **Az állatok királya.** A menazséria és a cirkusz oroszlánjairól megrögzötten el van terjedve az a hir, hogy azok a világ legszelidebb macskái. Kiszedett fogaik helyett kaucsukfogak ártatlankodnak, a karmaik le vannak metszve, s különben is kölyök-koruk óta nevelődnek szelidekké, nem kell tehát tőlük tartani; amit a szeliditő a publikum előtt csinál, az humbug. Aztán olykor-olykor mégis kisül, hogy az ilyen oroszlánok között akad nagyon veszedelmes is. *Borgó-Prundon* néhány nap óta van egy menazséria s abban oroszlánok is produkálják magukat egy állatszeliditőnővel. A minap az egyik oroszlán rá akarta magát vetni az állatszeliditőnőre. Az állatsereglet esti mutatványai közben az állatszeliditőnő egy hatalmas dogg-kutya társaságában jelent meg az oroszlánketrecben, amelynek két oroszlánját egy karikán átugratta. Egy kis ideig szép rendben folyt a produkció, amidőn egyszer csak a doggnak eszébe jut egy kis csiny s az egyik oroszlánt megelőzve, a másik oroszlán társaságában fürgén átvetette magát a karikán. A visszamaradt oroszlán mintha sértésnek vette volna ezt, nyomban támadó helyzetbe vágta magát, de ugrását nem a doggra, hanem az állatszeliditőre irányitotta. Ez észrevéve a veszélyt, intett a doggnak, amely a már támadó oroszlánt torkon rakadta, amire ez egy percre meghökkent. Ezt a pillanatot fölhasználták az őrök, odatolták az oldalfalat s ezzel meg volt mentve a szeliditőnő hü kutyájával együtt. Megkönnyebbülten lélekzett föl a közönség s hangosan megtapsolta a halálra ijedt nőt. Látni különben egy vak oroszlánt is ezen állatseregletben, amely tizenhat évvel ezelőtt a tulajdonosnak, Kopeczkinek a fejét harapta le.

— **Tüz a Gregersen-fatelepen.** Ma este hét órakor tüz támadt az összekötő vasuti hid közelében lévő Gregersen-féle fatelepen. A telep fütőházában ütött ki a tüz, amely elhamvasztotta a fütőház tetejét, nagyobb veszedelmet azonban nem okozott, mert a tüzoltók hamarosan ott termettek és elejét vették a tüz terjedésének. A tüz közvetlenül az esti szünet előtt keletkezett, midőn a munkások már hazafelé készülődtek, még pedig vélatlen baleset folytán. *Poteral* János fütőnek ugyanis az egyik kerék becsipte a jobb keze hüvelykujját, ugy hogy nem tudott dolgozni és egyik napszámosnak adta át a fütést. Ez az ember nem értett a kazánok kezeléséhez. Egyszer csak kinyitotta az egyik kazán ajtaját, ahonnan nagy láng csapott ki. A levegő a fütőházban tele volt szénporral s a kicsapódó lángtól meggyuladt. Ettől az égő szénportól tüzet fogott a kazánház teteje is és égni kezdett. Bent olyan erős volt a légnyomás, hogy az embereket a földhöz vágta s egy napszámosasszony olyan sulyos sérüléseket szenvedett, hogy a mentőknek a kórházba kellett vinni. A munkások hozzáfogtak az oltáshoz, de nem boldogultak és értesitették a dologról a tüzőrséget. Csakhamar ott termett a központi és VII. VIII. IX. és X-ik kerületi tüzőrség és hozzáfogtak az oltáshoz, két órai erős munka után sikerült ez nekik; a fütőház azonban leégett, sőt az asztalos-mühely tetejébe is belekapott a tüz, nagyobb kárt azonban nem okozott. Kilenc óra után már hazavonult a tüzoltóság, csupán egy őrség maradt kint még a zsarátnokok eloltására. A kár mintegy ötezer korona.

— **Titokzatos holttest.** A nagykovácsii erdőben ma egy férfi holttestére akadtak, amely már mintegy 3—4 hónap óta feküdhetett az erdőben, mert egészen elrothadt. Elegáns szalonruha volt a holttesten és nagyon finom fehérnemü. Mellette két revolver hevert s ugytátszik, hogy az öngyilkos, akinél semmiféle irást nem találtak, egyszerre két revolverrel lőtte magát főbe. A rendőrség kutatja az ismeretlen öngyilkos kilétét.

— **A sport sebesültjei.** A legtöbb ember, aki a sportversenyek szines látványaitól el van ragadtatva, nem fojthatja el az aggodalmát a versenyzőkért, akikkel minden pillanatban történhetik valami végzetes szerencsétlenség a fokozott erőkifejtésben. Hogy ez az aggodalom mennyire jogosult, azt legjobban bizonyitja megint az a hir, amely *Párisból* érkezik. Azt jelentik onnan, hogy a nemzeti ünnepen rendezett bicikli-verseny alkalmával nagy szerencsétlenség történt. Ötven versenyző közül husz felfordult s *tizenketten sulyosan megsebesültek.* A párisi nézőközönség körében, amely látta ezt a tomeges balesetet, s mindenütt máshol, ahol olvassák ezt a sötét hirt, megindultak megint bizonyára a szörnyülködések. Hogy őrültség az olyan sport, ami annyi halálos veszedelemmel jár, hogy mirevalók azok a nagy erőfeszitések, amelyekben a fiatalok élete nem biztos. Ebben van sok igazság, de azért, bármennyi baj történjék, a sportkedvelők nem hagyják abba a sportjukat. És mert a fejlődés a verseny nyomán jár, attól sem riad vissza az ifjuság. Zászlajára a testedzés eszméje van irva, s a test legjobban edződik a küzdelemben. Mivel azonban a sportkatasztrófák rendkivül elszomoritóak, gondoskodni kell állandóan arról, hogy a veszedelmek eshetősége a minimumra redukálódjék. És ez a sportvezetőségek legfőbb gondja legyen.

— **Az Andrássy-uti feleségyilkosság.** A Schuszter-féle Andrássy-uti üzletben tegnap este történt feleségyilkosság ügyében a rendőrségen *Tóth* János fogalmazó vezeti a vizsgálatot. Ma sokáig vallatta *Hackspacher* Józsefet, a gyilkost, aki nyugodtan viselkedik és részletesen elmondta a gyilkosság részleteit. Azt mondja, azért ölte meg az asszonyt, mert ez nem akart visszatérni hozzá. A gyilkosságra jó előre készült. Reggel óta ivott egy Szondy-utcai kis korcsmában s a saját bevallása szerint *tizennyolc korsó sört fogyasztott el*, ugy hogy a gyilkosság idején teljesen részeg volt. Hackspacher József 1897. március 2-án öngyilkosságot követett el. Kétszer mellbe lőtte magát. Hosszas betegségéből felgyógyulva, ugyanazon év julius havában vette feleségül *Graf* Jozefint, akivel hamarosan összekülönbözött. Hackspacher örökösen mulatott, ugy hogy szülei gondnokság alá akarták helyeztetni. 1898-ban *Moravcsik* orvosi megfigyelése alatt állott. A fogalmazó kérdésére kijelentette, hogy nem bánja szörnyü tettét. Majd bizonyos aggodalommal kérdezte:

— Ugye, most felakasztanak?

Megkönnyebbült, amikor azt a választ kapta, hogy valószinüleg nem. A gyilkost ma reggel lefényképezték és még délben átvitték az ügyészséghez. A gyilkos fején orvosi kötés van, mert valaki az elfogatáskor egy bottal megsebezte. Hackspacher a gyilkosság után magára is lőtt, amit bizonyit az is, hogy a karján horzsolás van és a kabátját két helyen átfurta a golyó. A szerencsétlen áldozat, *Graf* Jozefin még csak 21 éves volt. Édesatyjának, Graf Józsefnek a Sziv-utca 59. számu házban füszerkereskedése van. Amikor a leány édesanyja, *Hammert* Anna meghallotta a rettenetes esetet, ájultan roskadt össze. A gyilkos különben rovott multu. Arcképe már benn van a rendőrség albumában. Többször volt büntetve könnyü testisértésért, legutóbb pedig, amikor lefotografáfták, lopásért négy hónapot kapott. Julius 8-án szabadult ki a börtönből s azóta folyton üldözte a fiatal asszonyt.

— **Házasságszédelgő kalauz.** *Schneller* Dezső volt gazdasági ispán és közuti vasuti kalauz házasságot igért *Fleischmann* Berta 32 éves szakácsnőnek. Megtartották az eljegyzést is, amely után a férfi 200 korona kölcsont kért a leánytól azzal az ürügygyel, hogy uj állásához kell óvadéknak. Ezután állandóan zsarolta a leányt, ugy hogy összesen 572 koronát csalt ki tőle. Mikor azután látta, hogy több pénzt nem kaphat, megugrott. A leány feljelentést tett ellene a rendőrségen, amely most körözi Schnellert.

— **A hütlenség áldozata.** *Zágrábból* táviratozzák: Tegnap este a *Hrvacka* szerkesztőjének, *Trezics* lakása előtt *Szerkuli* Szláva tanitónő, Trezics kedvese agyonlőtte magát. Szerkuli Szláva a legszebb leányok egyike volt, aki már egy évvel ezelőtt kezdett Trezicscsel szerelmi viszonyt, amely nem maradt következmény nélkül. A szerencsétlen leány tegnap este elment Trezicshez és arra kérte, hogy vegye feleségül. Trezics durván bánt a leánynyal és kiutasitotta lakásából. Szláva elment és Trezics lakása előtt agyonlőtte magát. Az eset nagy feltünést keltett a városban és Trezics lakása előtt nagy néptömeg gyült össze, amely szitkokban tört ki Trezics ellen. Az éj folyamán betörték a szerkesztő lakásának ablakait és Trezics kénytelen volt lakásáról elmenekülni. Eleinte azt hitték, hogy Trezics meggyilkolta kedvesét és a

rendőrség e miatt lakásán házkutatást tartott, amely azonban nem erősítette meg a gyanut.

— **Egy lengyel grófnő merénylete.** Párisból jelenti egy táviratunk, hogy Baudin közmunkaügyi miniszterre, mikor ma délelőtt az elnöki palotába hajtatott minisztertanácsra, az Avenue Marigny sarkán egy asszony revolverrel rálőtt. A lövés azonban nem talált s a miniszter tovább hajtatott. Az asszonyt rögtön letartóztatták s a rendőrségen, ahol kihallgatták, azt mondta, hogy neve *Olszewska* grófné és Nanterreben lakik, férje lengyel származású és 1894-ig Nizzában építőmester volt. A vizsgálat során kitünt, hogy Olszewska grófné *szándékosan a levegőbe lőtt* s ezt is csak azért tette, hogy magára terelje a figyelmet. Férje, *Olszewski* gróf, francia honosságot szerzett és a fogyasztási adópénztár hivatalnoka Páris környékén. Több évvel ezelőtt követelésekkel állott elő a külügyminisztériumban és kapott is többször támogatást. Végre azonban megunták az ő és felesége folytonos követeléseit és megtiltották nekik, hogy a külügyminisztériumba jöjjenek. Azóta az asszony nagyon izgatott volt és ma *rálőtt az első miniszteri kocsira, amely utjába került.* A revolverben csak egy töltés volt. Az asszony egyébiránt kijelentette, hogy csak védőjének fog felvilágositást adni. — Egy másik táviratunk hozzáteszi, hogy Olszewskiné nem Baudinnek, hanem *Delcassé* külügyminiszternek szánta a lövést. A két miniszter közül egyiket sem ismerte. Előzőleg fenyegető levelet irt Delcassénak, amelyben azt mondja, hogy a minisztérium nagy pénzösszegekkel tartozik neki bizonyos emlékiratokért és Franciaországnak tett szolgálatokért.

A merényletről éjjel a következő részleteket jelentik: *Olszewski*né férje Franciaországban született. Az 1870-iki háboruban a francia hadseregben szolgált és később Nizzában utmérnök lett. 1896-ban Savonában az olasz rendőrség kémkedés gyanuja miatt letartóztatta, de egy hónap mulva elbocsátották a vizsgálati fogságból. *Olszewski* azt kivánta, hogy a francia kormány 100.000 frank kártéritést kérjen számára Olaszországtól. A kormány nem teljesitette kivánságát, de a külügyminiszter és a hadügyminiszter több izben segitette *Olszewskit*, később azonban a segélyezést *Olszewski* folytonos kérvényezése dacára beszüntették. Felesége, aki született francia nő, emiatt 1899-ben fenyegető levelet irt Delcassénak. E levél következtében letartóztatták, de hosszabb vizsgálati fogság után szabadon bocsátották. *Olszewski* végre dohányelárusitói állást kapott Nanterreban, Páris mellett, de egyre nagyobb nyomoruságba jutott. *Olszewski* azt mondja, hogy felesége szándékáról nem volt tudomása és csak később vette észre, hogy magával vitte revolverét.

— **A tengeri betegség.** Benne vagyunk a tengeren való utazás szezonjában. Azok a csodásan szép gyönyörök, amelyeket a tengeri élet nyujt, a legutóbbi esztendőkben nagyon fokozták a tengerjáró utasok számát. Ez a szám talán még jobban emelkedett volna, ha az utazni vágyók nagy részét nem riasztaná vissza a tengeri ut legspeciálisabb árnyoldala: a tengeri betegség. Érdekes, hogy ilyen időtájt mindig akadnak jólelkü tanácsadók, akik annyiféle szert ajánlanak a tengeri betegség ellen, ahányféle a tengeri utaknak ez a kellemetlen emléke. Egy boroszlói orvostanár, *Rosenbach* Ottó, néhány száz oldalas könyvet irt róla, amely a napokban jelent meg. Azt mondja, hogy a tengeri betegséget főképp az idegek idézik elő és a képzelődésnek is nagy szerep jut benne. Kisérletek bizonyitják, hogy hipnotikus szuggesztióval, ha a mediumot valami himbálódzó eszközre ültették vagy fektették, könnyen idéztek elő tengeri betegséget. Mechanikai eredetét különben az is igazolja, hogy alvásközben, a tengeri utazásról való álom nyomán tengeri betegség következik be és hogy az állatok is megkapják a hajón ezt a betegséget. Biztos szer eddig nem akadt a tengeri betegség ellen. Kisebb tengeri utak alkalmával pl. az örökké viharos máltai vagy a La-Manche-csatornán keresztül, narkotikus és altató szerek, a kokain, opium, morfium, brom, megóvják az embert. De hosszabb utakon ezek a szerek sem érnek semmit. A legjobb védekezésnek az a régi szabály bizonyosodott, hogy lehetőleg a hajó fedélzetének közepén kell tartózkodni és nyugodtan, csukott szemekkel, kinyujtózva egy hajószékben feküdni. Üres gyomorral azonban ez sem használ. De tulterhelni sem szabad a gyomrot. Mielőtt az ember a hajó fedélzetére megy, egyék eleget, erősitő ételeket, de tulságos alkoholélvezet nélkül. A gyomron jól összeszoritott öv is nagyon használ, mert megakadályozza az öklöndözéseket és az emésztési zavarokat. Ujabb időben azt ajánlották, hogy az utasok rakjanak a gyomrukra nehéz koffereket. Ez szintén hasznos ugyan, de kissé drasztikus szer. Jót tesz a hason való fekvés is. Vannak készülékek, amelyeken az utazás előtt az utas megszokhatja a hajó himbálózását. De ezek mit sem érnek, mert a gyakorló órák rövidek. A tengeri betegséget egy dolog szünteti meg biztosan: a szárazföld. Gyakran azonban hosszabb utazásokon hamarosan elmulik a betegség, amely után a szervezetre még fokozottabban jó hatása van a tenger levegőjének. Éppen ezért az orvosok egyre jobban ajánlják gyógyitószernek a tengeren való utazást. Természetesen nem minden betegségre hat gyógyitóan. Sulyos tüdőbetegnek nem ajánlatos a tengeri ut, mert ezeknek a betegeknek a szervezete csekély ellenálló képességgel bir. Gyomorbajosoknak sem használ, mert a hajó konyháján tulságos sok a hus, kevés a zöldség és a beteg nem is mozoghat elegendően a hajón. Feltétlenül gyógyitó hatása van azonban az idegbajosokra. Különben pedig a tengeri betegség éppenséggel nem olyan hajmeresztő dolog, amint azt az utasok — természetesen az utazás után — elmesélik. Sohsem hazudnak annyit az emberek, mint a választás előtt, a háboru alatt és a vadászat után. Ehhez nyugodtan hozzátehetjük a tengeri utazást is. Ezt mondja Rosenbach Otto, a boroszlói orvostanár.

A British Medical Journal pedig éppen most közli dr. *Wortabet* megfigyeléseit, aki hosszu időn keresztül mint hajóorvos szolgált. Ebben a cikkben van nehány dolog, amely teljességgel ellentéte a boroszlói tanár megfigyeléseinek. Ő maga is két izben volt beteg, amikor tulterhelt gyomorral ment a hajóra. Természetes tehát, hogy a teli gyomrot ő sem ajánlja a tengeri utasoknak. Voltak olyan utasok is, akiknek nem a gyomra, hanem főképpen az agya érezte a betegséget. Megfigyelte azokat, akik sokat utaznak tengeren, mert ezeket a tapasztalat tanitotta meg védő eszközeik használára. Ilyen eszközök a sós gyomortisztitó szerek, amelyeket az utazás előtt egy-két nappal kell használni. Zsiros ételeket nem szabad enni és kerülni kell a tengeri betegek társaságát, mert a betegség a példa következtében ragadóssá válik. A gyomor csillapitására kitünő eszköz a bromkálium. Megfigyelte, hogy azok az utasok, akik közvetlenül a hajóra való érkezésük után lefeküdtek, sosem lettek betegek. Ajánlja továbbá, — Rosenbachchal ellentétben — az alkohol élvezését. Fekvő helyzetben a megbetegedés könnyebben elkerülhető. — Sulyos esetekben a morfium-injekciókat ajánlja. Azoknál, akik gasztrikus zavarokban szenvednek, a gyomornak erős kötéssel való megszoritása hamarosan segit a bajon.

Ezeket ajánlják a tapasztalt tengerjárók. Látnivaló, hogy sok az ellentét a tanácsaikban. Éppen ezért mindakét orvos utasitásait kövessék a tengeri hajók utasai. Igy legalább a tengeri betegséget biztosan — megkapják.

— **Házasság.** *Deutsch* Frigyes, *Deutsch* Bernát kispesti gyáros fia, eljegyezte *Sziklai* Sándor a József főherceg-szálloda tulajdonosának bájos leányát, *Ellát.*

— **Kőmüves-sztrájk.** *Szabadká*ról táviratozzák: A honvéd huszárlaktanya épitésénél 84 kőmives abbahagyta a munkát. A munkások nagyobb napibért és kisebb munkaidőt követeltek a vállalkozótól. A zsidótemplom épitésénél dolgozó munkások között is kitört a sztrájk. A kőmüvesek egy része abbahagyta a munkát. A sztrájkolók megtámadták a munkában maradottakat és kényszeriteni akarták őket a munka abbahagyására. A dolgozó munkásokat a rendőrség őrzi.

— **A lipcsei bankbukás.** *Lipcsé*ből táviratozzák: *Dodelt*, a lipcsei bank felügyelő bizottságának elnökét tegnap este 250000 márka kaució ellenében kibocsátották a vizsgálati fogságból, ellenben *Exner* és *Gentsch* igazgatóknak azt a kérelmét, hogy ideiglenesen szabadlábra helyezzék őket, elvetette a törvényszék. — *Teplitz-Schönau*-ból táviratozzák, hogy egy előkelő házaspár ma ott megmérgezte magát. Az öngyilkosok, mint leveleikből kiderül, a lipcsei bank bukásának áldozatai.

— **Az osztálysorsjáték húzása.** Az osztálysorsjáték mai húzásának eredménye ez: *30.000 koronát* nyert: 83709; *15.000 koronát* nyert: 48835; *10.000 koronát* nyert: 99882, 52942; *5000 koronát* nyert; 62818, 76910, 28411; *2000 koronát* nyert; 48922, 98320, 24174; *1000 koronát* nyert: 24013, 18401, 27828; *500 koronát* nyert: 97877 20208 61867 92869 31786 66307 80391 70689 55287 44253 16350 81919 99137 11978 69412 93714 8[illegible]8 12147 16524 76630 26072 90962 81897.

— **Rendőri hirek.** Ma délelőtt 11 órakor kigyuladt *Rosenthal* Ignác kereskedőnek a Csalogány-utca 52. szám alatt lévő pincehelyisége. Néhány ladoboz égett el. — *Bucskó* István 16 éves mészárostanonc eltünt a Karpfenstein-utca 23. szám alatt lévő lakásáról. — *Beidelbeck* Tamás pályamunkás, akit tegnap a Kelenföldön egy vonat elgázolt, az éjjel a Rókus-kórházban meghalt. — Tegnap este a Dráva-utcánál egy nő holttestét fogták ki a Dunából. Az orvostani intézetbe vitték.

— **Cigányzene a Telefon Hirmondóban.** A Telefon Hirmondó összes állomásain keresztül ma este cigányzene lesz hallható. A zeneközvetités 8 órától 11 óráig tart, de félbeszakitja ezt a tőzsdeolvasás, amely 8 óra 15 perckor van és a fél 10—10 óráig tartó esti felolvasás, amelynek keretében az est folyamán érkezett legujabb hireit olvastatja fel a beszélő ujság. A cigányzene-átvitel, amelyet előfizetőinek szórakoztatására közvetit a Telefon Hirmondó, az Emke-kávéházból történik, ahol Zöldi Marci zenekara játszik.

Az uj bosnyák vasut.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Raguza, julius 16.

Az uj hercegovinai-dalmát vasutat tegnap délután adta át a forgalomnak *Kállay* Béni közös pénzügyminiszter nagy ünnepséggel. A megnyitás Uszkoplyében történt ahová *Kállay* Béni, és *Hegedüs* Sándor magyar és báró *Call* osztrák kereskedelmi miniszterek a meghivott vendégekkel Szerajevón és Mosztáron át utaztak. Ott találkoztak *Wittek* vasutügyi miniszterrel és báró *Spaun* tengernagygyal és kiséretükkel, akik előtte való nap az uj bosnyák vasut dalmáciai folytatásának megnyitását ünnepelték.

*Uszkoplyé*ben a pályaudvar előtti szabad térségen *Kállay* miniszter bosnyák nyelven a következőket mondotta:

Elkészült ime a nagy mü, amelyet harmadfél éve megkezdtünk, elkészült a vasut, amely Bosznia és Hercegovina déli részét összeköti a monárkia keleti részével. Boldog vagyok, hogy nekem jutott a megtisztelő feladat, hogy a bosznia-hercegovinai földön levő vasutat megnyitottnak nyilvánitsam és a közforgalomnak átadjam. Legkegyelmesebb urunk, Ferenc József császár és király soká éljen!

A megnyitás után a vendégek Raguzába utaztak, ahonnan *Kállay* Béni táviratot intézett a királyhoz, a melyben jelenti a vasut megnyitását.

Kállay Béni és vendégei tegnap reggel hat órakor utaztak el Mosztárból Uszkoplyébe. Az utazás az uj vonalon rendkivül érdekes volt. A vonat lokomotivja virággal volt földiszitve. Gabelától a Hercegovina déli határán lévő Trebinjeig uttalan, puszta vidéken, a Karszt terméketlen sziklái között épült az uj vasut. A vasut épitése azon a vidéken szinte hihetetlen akadályokba ütközött. A kopár vadonban sehol egy csöpp viz sincsen, ugy hogy mielőtt hozzáfogtak az épitéshez, előbb viztartókat kellett épiteni. Az igy felfogott esővizzel készitették azután a vakolatot. A teherhordó állatoknak utakat kellett vágni a sziklákban, mert használható nincsen a csaknem teljesen lakatlan vidéken.

A vasut, melyet a bosnyák kormány saját számlájára épitett, kilométerenként száznegyvenezer koronába került. Az épitést *Szix* osztályfőnök, *Passini* udvari tanácsos és *Rauch* épitészeti tanácsos vezették.

Az első vonat megjelenése hatalmas benyomást tett az elhagyatott vidék lakosságára. Messze földről nagy néptömegek sereglettek össze az állomásokon, mert legnagyobb részük még soha életében nem látott gőzmozdonyt. Mindenütt harangzugással, mozsárdurrogással fogadták a vonatot.

Hatodfét órai ut után Trebinjébe érkezett a vonat, ahol a pályaudvaron a *Degenfeld-Schönburg* gróf nevét viselő 83. gyalogezrednek egy diszcsapata, megannyi szombathelyi magyar fiu, foglalt állást. A vendégek fogadására *Csanády* vezérőrnagy jelent meg törzskarával. A vendégek galyakkal és zászlókkal diszitett diadalkapun át vonultak be a városba.

Trebinje valóságos sziklaerőd. A házakon sok magyar és osztrák zászló leng. Sok pirossárga bosnyák zászlót is láthatni és nem hiányzik a mohamedánok zöld lobogója sem. A diszlakomán *Kállay* miniszter bosnyák nyelven a következő pohárköszöntőt mondotta:

Mindig boldognak érzem magam, ha ebbe a kicsiny, de erre a vidékre nézve nag jelentőségü városba jöhetek. Ma kiváló vendégek tárzaságában jöttem ide. Ünnepies, mondhatom, lelkes fogadásban részesitettetek bennünket és ebben bizonyságát látom annak, hogy megértettétek, milyen nagy fontossága van ennek a vasutnak Trebinyére és mivelhogy érzelmeink és tekintetünk minden egyes alkalommal a mindnyájunktól tisztelt uralkodó fennkölt személye felé fordul, aki nagy szivében szeretettel gondoskodik a jogara alatt élő összes népekről, ez alkalommal is lelkesen éltessük Ferenc József császár és király ő felségét. Zsivió!

Ezer meg ezer torok zsiviója felelt a miniszter beszédére, mire *Appel* báró országos főnök a következő pohárköszöntőt mondotta:

A mai ünnep, amint Kállay miniszter ur ő excellenciája az imént kiemelte, a katonai és kulturpolitikai szempontból egyaránt nagyfontosságu vasut szerencsés befejezésének szól, amely vasut monárkiánkat összeköti Dél-Dalmáciának eddig csaknem teljesen elszigetelt partjaival, e fontos partvidék áldására. Hogy ez a monárkia nagyhatalmi érdekeit és a világforgalmat szolgáló vasuti összeköttetés a megszállott területen át jött létre, azt ő császári és apostoli királyi felsége kegyessége után első sorban Kállay közös pénzügyminiszter ur ő excellenciája előreláthető, fáradhatatlan gondoskodásának köszönhetjük, aki ezt a nagy müvet minden erejével előmozditotta, azután a két kormány hathatós támogatásának, amelyek ma nagy örömünkre három kiválóan tisztelt miniszterükkel képviseltetik magukat körünkben. A bosznia-hercegovinai országos kormányzat nevében van szerencsém legbensőbb hálánknak kifejezést adni azzal a kiáltással: Eljen a két kormány, mely bennünket oly hatalmasan támogat! Éljenek tisztelt tagjai! Eljen Kállay ur ő excellenciája, Bosznia és Hercegovina ügyeinek legjobb intézője!

Az országos főnök beszédét lelkes zsiviózás és éljenzés követte.

A lakoma után a miniszterek kimentek a környékbeli réten tartott népünnepre és nagy érdeklődéssel nézték az érdekes látványosságot, amelynek középpontja a nemzeti tánc volt.

Castelnuovo, julius 16.

Mikor a megnyitó vonat *Raguzába* érkezett, a teljes zászlódiszben álló hajóraj ágyulövésekkel üdvözölte. A pályaudvaron Wittek osztrák vasutminiszter üdvözölte a vendégeket. A magyar-horvát hajózási társaság deputációt küldött ki, amely *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszternél tisztelgett. A miniszter megköszönte ezt a figyelmességet. Este a *közös pénzügyminiszternél* estély volt, a raguzai *Imperial-szállóban*. Az első pohárköszöntőt, ő felségére *Ivcevic* tartománygyülési elnök mondotta. *Wittek* vasutminiszter Dalmáciára és gazdasági fejlődésére emelte poharát. *Kállay* közös pénzügyminiszter bosnyák nyelven Raguza jólétére, virágzására és régi dicsőségének feltámadására emelte poharát. *Cingria* polgármester a miniszereket és a vendégeket, *Call* osztrák kereskedelmi miniszter pedig a hadsereget és a hajórajt éltette, mire *Appel* országos főnök köszönetet mondott a hadsereg nevében és *Wittek* vasutminisztert köszöntötte föl. *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter és a kiséretében levő vendégek osztrák földön is nagy figyelemben részesültek az osztrák kormány képviselői és a dalmát hatóságok részéről. Ez a figyelem egyebek között abban is nyilvánult, hogy a város és a terem diszitésénél előkelő helyet juttattak a magyar zászlóknak, ami a magyar vendégekre nagyon jó benyomást tett.

Az aradiak szenzációja.

Budapest, julius 16.

A csődbe került aradi ügyvéd vasszekrényében talált levelekkel kétségtelenül indiskréció történt, amely gyanus helyzetbe sodorta azok iróját, *Kormos* Adolf kuriai birót. Nyilvánvaló, hogy Szelle ügyvéd azért őrizte oly féltékenyen Kormos leveleit, hogy könyörtelenül behajthassa rajta követeléseit, ha már „apró szivességeire nem lesz szüksége.“ Jellemző a Kormos és Szelle-pár közt fönálló viszonyra annak a levélnek fogalmazványa, melyet Szelléné intézett Kormoshoz. Egy részlet ebből a fogalmazványból, az esti lapok közlése szerint, igy hangzik:

— Ezuttal sem tagadom meg kérését. Ha viszontkövetelésem teljesitve lesz, bebizonyitom, hogy hálás is tudok lenni. *A gyakorlati élet arra tanit, hogy kölcsönösségen alapszik minden szivesség. Elvárom tehát, hogy nekem is viszontszolgálatot tegyenek.*

Ugyanebben a levélben aztán vörös tintával ez olvasható:

— *Der Erfolg krönt die Sache.*

Magyarul:

— *A siker koronázza az ügyet.*

A Szelle csődvagyonában talált irományokból igazoltnak látszik, hogy *Kormos* összeköttetése Szelléékkel *nem uj keletü*. Az még a Sonnenfeld-Bing-féle csődügy előtt is fönnállott. Kormos levelei közt egy névjegy is találtatott, amelyben Kormos egy kollégájának igy ajánlja Szellét:

— *Szelle József, régi jó cimborám ügyét szives pártfogásodba ajánlom. Nagy erőszak történt rajta.*

Ezenkivül van sógorának egy levele, melyet Szelléékhez intézett. Ebből közöljük a következő részt:

— *Sietek örömmel értesiteni, hogy ügyed Grecsák kuriai birónak osztatott ki, ami éppen annyi, mintha sógorom kapta volna.*

Szelle birtokában találták *Leszkaynak, Szendreyvel a kassai szinház igazgatójával* fönnálló titkos szerződését, melyben Szendrey elismeri, hogy ő csak névleges direktora a kassai szinháznak, a tényleges direktor pedig *Leszkay* volt, akit *Szelle* finanszirozott.

A *Kormos-ügy* személyes részének elintézésére ma reggel érkezett Aradra *Kormos* Adolf kuriai biró fia, *Kormos* Tivadar, hogy a nyilvánosságra jutott magánlevelekkel elkövetett indiskrécióért atyja helyett elégtételt szerezzen. Eljárásában segédekül távíratilag Aradra hivatta *Martos* Bódog panlisi birtokost és ifj. *Martos* Ferenc kultuszminiszteri fogalmazót. Az ügyet azonban alig lehet a lovagiasság utjára vinni, mert a levelek leltározás közben találtattak meg, a csődvagyon számadásainak egy részét képezik és tanuk előtt olvastattak fel. Erre vonatkozólag dr. *Kertész* Miksa, a Szelle-féle csődtömeg gondnoka a következő nyilatkozat közzétételére kért fel bennünket:

Hogy a levelek lefoglaltattak és nyilvánosságra kerültek, abban nekem inditó részem nincsen.

A leltározásnál közadósra való figyelemmel óvatossággal jártunk el és tanuk mindig voltak jelen. Amiről pedig több ember tud, az könnyen kikerülhet és beszéd tárgyát képezheti. Különben a hatóság a szóban forgó levelekről csak akkor szerzett hivatalos tudomást, amidőn a birtokomban levő Wertheim-kasszák tartalmát azon célból jött átvizsgálni, hogy a Szelle József ellen folyó csalárd bukás büntettére vonatkozólag bizonyitékokat szerezzen. Átnéztek ekkor minden értékpapirt, váltót, iratot és igy akadtak a levekre is, amelyek mint adóslevelek is a csődvagyont érdeklik és amelyeket ennélfogva szintén elolvasni kellett. Ezen levelek részben Szelléhez, részben Szelle Józsefhez vannak intézve.

Tartalmukról valamint eddig nem tettem emlitést, ugy ezuttal sem nyilatkozom. Nem áll az, hogy azok tartalmát én vittem volna nyilvánosságra, sőt titkolózásomat egy helyi lap apprehenziv modorban pertraktálta.

Dr. *Tassy*, a nagyváradi főügyész is indignációjának adott kifejezést a Kormos kuriai biróra vonatkozó részletek nyilvánosságra hozatala fölött.

Természetes, hogy Aradon nem foly másról a beszélgetés, mint erről a nagy port fölverő ügyről, melynek összes szereplői általánosan ismertek.

Aradra érkezett hirek szerint dr. *Bernáth* igazságügyi államtitkár már a tegnapi nap folyamán értekezett dr. *Vargha* budapesti főügyészszel a Kormos ellen meginditandó vizsgálat dolgában.

*

Érdekes, hogy miként kapta *Szelle* a Sonnenfeld és Bing-féle csődöt, melyet aztán, amikor ő is csődbe került, elvettek tőle. Ezért a csődért versenyzett majdnem valamennyi aradi ügyvéd. Szelle akkor egy feljelentést intézett az igazságügyminisztériumhoz, melyben panaszt emelt, hogy az aradi törvényszék elnöke a csődök kiosztásánál részrehajlóan jár el. Az aradi törvényszék elnöke, hogy ennek a vádnak alaptalanságát bizonyitsa, a százezrekre menő Sonnenfeld és Bring-féle csődöt — a feljelentő Szellének osztotta ki.

Az igazságügyminiszter nyilatkozata.

Plósz Sándor igazságügyminiszter a Kormos-esetre vonatkozólag az *Aradi Közlöny* budapesti munkatársa előtt nyilatkozatot tett, amely a nevezett lap holnapi számában fog mejelenni. *Plósz* igazságügyminiszter a következőket mondotta:

— A hivatalos vizsgálatot *Kormos* ellen meginditottam és e tekintetben szigoru utasitást adtam ki. Arról mindenki meg lehet győződve, hogy mint minden esetben, ezuttal is a legkorrektebbül fogok eljárni. Hivatolos akták még nincsenek előttem és mindaddig, mig ezeket meg nem tekintem, az ügyben állást foglalni nem fogok. A vizsgálat szigoruan folyik a maga utján és előreláthatólag teljesen az igazságnak megfelelőleg fogja befejezését nyerni. Annyit határozottan állithatok, hogy *Kormos nyugdijaztatása nincs ez ügygyel kapcsolatban.* Ezt kijelentem. Sőt hozzá tehetem azt is, hogy amikor a nyugdijaztatás szóba került, a Szelle-esetről egyáltalán nem voltam értesülve. *Kormos nyugdijaztatása egy más ügygyel van kapcsolatban és ezért kellett elrendelnem.* Elismerem, hogy az ügy szomoru és a maga nyilvánosságában bánthatja a Kuriát, ámde arról is meg vagyok győződve, hogy a Kuria integritását érinteni nem fogja.

*

Grecsák Károly kuriai biró, a magyar birói karnak ez általánosan nagyrabecsült és tisztelt tagja a következő nyilatkozat közzétételére kért fel bennünket:

Falusi magányomban csak ma olvastam azokat a megdöbbentő hireket, melyek a Szelle-ügygyel kapcsolatban személyemet érintőleg a lapokban megjelentek. Nehogy a nagyközönség a közölt hamis adatoknak hatása alatt csak egy percig is kételkedhessék az én eljárásom korrektségében, sietek kijelenteni: hogy én igenis előadója voltam egy Szelle-féle tömeggondnoki számadási ügynek; erre az ügyre Kormos kuriai biró tényleg fel is hivta figyelmemet; igaz az is, hogy en Szellét lakásomon fogadtam és meghallgattam az ügyére vonatkozó néhány percig tartott előadását, amit más ügyben mással is megtettem. De az már *merő ráfogás, hogy én akár Szellét, akár Szellénét egy előre megjelölt helyen vártam*, hogy azok engem informáljanak és az ellen az *insinuáció* ellen, mintha engem ennek az ügynek elintézésénél más szempontok vezéreltek volna, mint tiszta lelkiismeretem és birói meggyőződésem — *önérzetem és lelkem egész felháborodásával kell tiltakoznom.*

En különben ugy vagyok értesülve, hogy ebben az ügyben a vizsgálat már folyamatban van; én kértem és kérem, hogy ebben az ügyben az én ténykedésem is a legszigorubb vizsgálat tárgyává tétessék és önérzettel és nyugodt lelkiismerettel várom annak eredményét.

Kelt *Budapesten*, 1901. évi julius hó 16-án.

Grecsák Károly.

*

A reggeli lapok aradi tudósitásai *Leszkay* Andrást, a *Magyar Szinház* és az *Aradi Szinház* bérlőjét is összeköttetésbe hozták a csődbe jutott *Szelle* ügyvéddel. *Leszkay* erre vonatkozólag a következő nyilatkozat közlésére kért föl bennünket:

Nyilatkozat.

A Szelle-féle ügyben nevemmel kapcsolatosan elterjedt hirekkel szemben kötelességemnek tartom, az igazság érdekében kijelenteni, hogy Szelle József ügyvéd nekem sem az aradi, sem a kassai szinházvállalatomnál társam nem volt, valamint a Magyar Szinház vállalatomnál sem az — és senki más sem, mert mind az aradi, mind a Magyar Szinház-vállalat a sajátom és a kassai is az volt 1900 október 1-éig, amikor azt átadtam. Továbbá valótlan az is, hogy a Szelle József vasszekrényében bármiféle váltómat találták volna. Ha találtak valamit, ugy az csak egy régebbi értéktelen elszámolás lehet.

Budapesten, 1901 julius 16-án.

Leszkay András.

Megjegyezzük, hogy a *Leszkayra* vonatkozó hirt a *Magyar Távirati Iroda* aradi levelezője küldte szét.

Mikor Menelik vendége voltam.*)

Irta: ***Hugues Le Roux.***

Szeretetreméltó szokása az abesziniai udvari etikettnek, hogy a negus vendégeit is meghivják arra az ünnepi lakomára, amelyet az uralkodó minden vasárnap hivatalnokainak, tisztjeinek, katonáinak, ugyszólván népének rendez. Ez a patriarkális ünnep a „*gheber*“ csupán akkor marad el, ha a négus uton van, vagy ha a kalendárium szintén böjtöt rendel.

A véletlen ugy akarta, hogy éppen vasárnap, február tizenhetedikén vonultam be *Adis Abéba*, miatatt a császár klienseinek abban az időszakban utolsó lakomáját rendezte. Ettől fogva husvét vasárnapjáig zárva marad az ünnepi csarnok. Husvétkor pedig már a messzi Keleten jártam a kék Nilus felé. Igy csak május 5-ikén foglalhattam helyet a ghebernél a négus mellett, akinek előzőleg külön audiencián utiélményeimet el kellett mondanom.

Ilg államtanácsos, a *zürichi* politechnikum hajdani tanitványa tervezte az ünnepi- és tróntermet. Indus stilben épült portálén át lép be az ember az *aderás* nevü nagy csarnokba, a hová a négus a vasárnapi audiencia után gyalog visszavonul. Csak néhány pillanat mulva követhetik a vendégek, mert az udvari etikett ugy kivánja, hogy a négus már egyék, amikor a meghivottak megjelennek és trónusa köré csoportosulnak. Az aderás küszöbén kifogástalan fehér ruhában szolgák fogadják a császár vendégeit; ezüst tálakat hoznak és vizet öntenek a meghivottak kezére.

A tisztálkodás után szétrebben a kárpit és az ember egy négyszögü térségbe jut, amelyet a végtelen csarnokban csupán veláriumok képeznek. Olyasmit érez az ember, mintha szinpadon volna, közvetlenül a függöny felhuzása előtt, amikor szinészek és statiszták már helyükön vannak.

A kattun-szövetek okozta félhomályban először is két óriási hétkaru gyertyatartó világossága tünik föl, amely beragyogja a biboros, ezüsthimzéses és aranyrojtos baldachint, Franciaország ajándékát a négus számára. Ma brokát szövetek között elvész a szék.

A négus, a régiek szokása szerint, oldalt fekve költi el ebédjét, egészen elől a baldachin alatt. Alva, ünnepélyes ruhában egy egész sereg hivatalnok igazgatja az ünnepély dolgait: a *decs agafari* a követeket vezeti be, kezében aranykarddal, — a sok *aszalaf*, mindmegannyi alárendelt hivatalnoka az asztalnoknak, a császárnak szánt ételeket és italokat köteles előbb megizlelni. A baldachin alatt a császár vendégei előirás szerint csoportosulnak: jobbra a *ras*-ok, katonai és polgári hivatalnokok, akik a római prétorok módjára a négus nevében és kegyelméből a provinciákat igazgatják. Ezek a tisztségek nem örökölhetők és birtokosuk bármikor elveszitheti. Amig azonban azok bizalmát és barátságát élvezik, — mint az abesziniai királyok-királyának képviselői, rangban még a császári ház hercegeit is megelőzik.

Az abesziniaiak törökösen szőnyegen ülve szoktak étkezni. Császári uréknál éppen ugy, mint otthonukban remek fonásu, lábakkal ellátott kis kosarakban szolgálnak föl nekik. A császár előtt is ilyen kosárka áll, a *maszob*, csakhogy szines nád helyett tömör ezüstdrótból való a fonása. A trónszék mellett minden maszob körül három-négy vendég ül, részint rang, részint személyes hajlandóság szerint csoportosulva.

A négus parancsára lekötelezőn megkérdeztek: európai vagy abesziniai módon óhajtok-e étkezni.

*) Hugues le Roux, aki nemrég tért vissza Abesziniából, utjáról érdekes ismertetést irt, melynek egyik érdekes fejezetét ime, leközöljük. Röviden irtunk már róla a napokban.

Európai vendégek számára tudniillik teritett asztal áll készen, finom porcellánnal, amely az oroszlán-cimert mutatja. Természetesen abesziniai módon való felszolgálást kértem.

A kosár, amely körül *Ilg* tanácsos, de *Soucy* barátom és én foglaltam helyet, nagy, barna, puha, kissé szivacsos kalácscsal van megrakva, amelyet *enserának* neveznek és amely az abesszíniai számára kenyeret és tányért egyszerre jelent. Az ember kanállal vesz a tálakból, amelyeket az aszalafik nyujtanak és ráteszi az ételt az enserára, összehajta rulád formára, hogy ujját be ne piszkitsa és igy fogyasztja el. Sebaj, hogy a kalács kissé izetlen, mert a tartalma oly izesen füszeres, hogy hozzá képest a legerősebb bors is édesség.

Ime az ételrendje annak a lakomának, amelyben 1901. május első vasárnapján az ország főméltóságainak része volt:

1. *Gomman.* (Vagdalt hus beleapritott kelkáposztával.)
2. *Mat.* (Hus-ragout.)
3. *Ergo.* (Aludt tej.)
4. *Tetfet.* (Husos pogácsa.)
5. *Teps* (Pompás étel: nyársonsült marhahus, amelynek ránk nézve egészen uj ingert ád a ráhintett ope.)
6. *Brondo.* (Az abesszíniai nemzeti étel: nyers ökörhus. Az aszalafik pompás brokát-kosztümökben leguggolva szolgálják föl az ország nagyjainak a a még vérző hust.)

Az egyik vendég olyan komoly arccal, mintha csak a háboruban volna, vette elő hadi kését és óvatosan nagy darabot vágott le magának a bróndóból, mialatt egy papi eunuch, akinek arcát muszelin-fátyol födte, sóvár szemmel nézte.

És minthogy az egész világon édességgel szokás befejezni az ebédet, itten is *mardabot* szolgáltak föl, valami mézes tésztát, amely sokkalta jobb az arabs nyalánkságnál.

A mikor éppen a tepshez értünk, a csarnokban mozgás támadt, annak jeléül, hogy a négus befejezte étkezését és kezét mossa. Ezuttal is tapasztaltam, hogy milyen előzékenyen lekötelező a négus. Az udvari etikett szerint ilyenkor az egész vendégseregnek föl kellene állnia, tisztelettel várván be végét az aktusnak, amelynek vallásos jelentősége van. Feltünt nekem, hogy ekkor a császár trónja és maszobunk között ezüstkendőt tartottak, és pedig, mint *Ilg* ur fölvilágositott, azért, mert a négus nem akarja európai vendégeire rákényszeriteni az alattvalóira nézve kötelező udvariassági formákat. Persze fölállottunk, de a négus, akinek megvan az a királyi adománya, hogy a háta mögé is lát, fölszólitott, foglaljunk helyet. Most már előre tudtam, hogy szinváltozás fog következni.

A főudvarmester jeladására ellebbentek a sötétszinü drapériák és ragyogó napfényben most teljes nagyságában láthattuk a csarnokot. *Menelik* divánján olyanformán ült, mint az audienciáknál szokás. A gheber valóban pompás látványt nyujtott, amely kibirja az összehasonlitást a moszkvai császárkoronázással. Az ötven méter hosszu és harminc méter széles hajóban egymás mellett sorakoztak a rikitó szinü posztószövetekkel diszitett kosarak, 5000 ember volt jelen, európaiak és bennszülöttek festői ruházatban.

Mikor a társaság halk jókedvben visszavonult, a katonákra került a sor. Fafuvók riadója — olyanformán, mint *Aidában* a trombiták — adta meg a jelet, vidáman tolongtak be a vitézek és néhány pillanat alatt megtelt az óriási csarnok. Volt sürgés-forgás az ételkosarak körül.

Az ország nagyjai fölöttébb mértékletesen ittak a kis kristályüvegekből, bezzeg a katonák hatalmasan ittak az édes serből. Atyai pillantással nézett rajuk a négus, mintha mondaná:

— Csak zabáljatok, édes gyermekeim!

Kétszáznegyven szarvasmarhát vágtak le ezen a napon. Hát még mennyi kell, amikor vagy 20.000 ember vesz részt a vasárnapi lakomán?!

Ilyenformán lehetett, amikor Bizancban Basileus megvendégelte katonáit.

A beretvált, szabályos arcu, tar koponyáju katonák ujjongva üritik a métserleget; a császár és az ország nagyjai nézik, ünnepi ruhában, mozdulatlanul menvén, akárcsak valami bizanci kép figurái; ragyogó togákban, bibortunikákban csoportosulnak szent fejük körül papok, udvaroncok, eunukok, szolgák, mialatt a vallásos, udvari pompának ellentéteül odalent a katonai szabadosság uralg. Ez az ellentét, ez az ezüst készlet, ez a nyers hús, ez a barbár öröm, ez a kimért udvari etiket, — mi egyéb, mint föltámadása Bizancnak, amelyet valami varázsló századokon át fenntartott és itten ennek az afrikai hegynek az ormán ujra fölelevenitett.

Gregorig úr szótára.

A mai lapokban ezt olvasom a bécsi tartománygyülésről szóló tudósitás közepén:

A tartományi marsal: Schneider ur, most nem az öné a szó.

Fölkiáltás a baloldalon: Ez az egész?

Gregorig (a baloldalhoz fordulva): 5, 7, 63! (Gregorig sértő kifejezéseit számokkal szokta kifejezni, amelyeknek kulcsát az összes képviselők ismerik. Az 5, 7, 63 is olyan sértés, amelyet szavakkal nem lehet reprodukálni.)

*

Ezek után van szerencsém megkonstruálni egy kis jelenetet, amely nemsokára fog lefolyni a tartománygyülésen; de előbb itt adom hozzá a szótárt a Gregorig-módszer szerint.

1 = bitang.
2 = gazember.
3 = kecsketolvaj.
4 = zsidó.
5 = tenorista.
6 = ön az!
7 = az öregapja!
8 = disznóság!
9 = vonja vissza!
10 = kidobni a kutyát!
11 = kuss!
12 = tolvaj.

Tehát:

Az egyik képviselő: Ami pedig a bank ügyét illeti, arra nincs más kifejezés, mint: nyolc!

(*A képviselők hamar lapoznak a szótárban.*)

A másik: Kilenc! Követelem, hogy kilenc!

Az egyik: Azért sem, maga kettő!

A másik: Mit mondott? (*Megnézi a szótárban*): Hat!

Az egyik: Hét!

Kiáltások: Tiz! Tiz! Tiz!

A képviselő: A négyek fogják be a szájukat!

A másik: Tizenegy!

Az egyik: Egy!

A másik: Három!

Egy hang: Tizenegy!

A képviselő: Ismétlem, amit mondtam. Ez a bankügy egy kvalifikálhatatlan nyolc! Hiába kiabálják, hogy kilenc, én a négyeknek nem felelek. Egyszerü válaszom ez: Tizenegy!

A marsal (megnézi a szótárat): Mit mondott? Azt mondta, hogy tizenegy? Ezennel rendreutasitom!

A képviselő: A marsal egy közönséges tizenkettő!

A marsal: Ujfent rendreutasitom!

A képviselő: Utasitsa rendre a hetet, de ne engem! (*Nagy zaj.*)

A marsal (teli tüdőből): Tizenegy!

A képviselő: Maga egy háromszor négy!

A másik: Maga pedig kettő meg tizenkettő!

(*A többi általános nagy zajba ful, amelyből ezek a szavak hallatszanak ki: Három! Négy! Nyolc! Tiz! Tizenegy!*

—o.—

FŐVÁROS.

(*) **A népszámlálási biztosok.** A legutóbbi népszámlálás alkalmával a főváros 770 népszámlálási biztost alkalmazott, akik 10 napon keresztül járták be a főváros bel- és kültelkeit, hogy az adatok minél megbizhatóbbak legyenek. Ma érkeztek be a polgármesterhez a számadások, amelyek szerint a népszámlálási biztosok 57.403 koronába kerültek a fővárosnak.

(*) **A főváros a mentőegyesületnek.** A belügyminiszter jóváhagyta a főváros közgyülésének május 15-iki határozatát, amelylyel 20.000 korona segélyt szavazott meg a mentőegyesületnek.

SZINHÁZ, ZENE.

** **Budapest szépe.** A Budai Szinkör társulata nagy ambicióval készül *Faragó* Jenő és *Márkus* Géza *Budapest szépe* cimü látványos operettjére, amelynek bemutatója e hó 20-án, szombaton lesz. Az előkészületek annyira előrehaladottak, hogy tegnap már megtarthatták az első házi tőpróbát. Igen érdekesek és szépek lesznek a táncok, melyeket Hansné, a Népszinház balletmesternője tanit be. Különösen kedves egy, a negyedik képben előfordulló baba-duett és egy indian-kettős, melyet a darab főszereplői: *Sárosi* Paula és *Leövey* Leó táncolnak és énekelnek.

** **Kisfaludy-szinház.** Az *Eszter* cimü bibliai melodráma eddigi sikere arra inditotta a Kisfaludy-szinház igazgatóságát, hogy a darabot állandóan műsoron tartsa. Holnapra az óbudai hajógyár dicséretes buzgalmu tisztviselői az összes jegyeket lefoglalták. Az igazgatóság értesiti a közönséget, hogy holnap, szerdán ne fáradjon át a szinházba. Csütörtökön és a hét többi napjain *Esztert* adják.

** **Országos dalünnep.** A kassai országos ezidei dalünnepre, amely augusztus 15-ikétől 20-ikáig tart, lázasan folynak az előkészületek, hogy az minél impozánsabb legyen. A versenyző és résztvevő egyesületek nagy számmal küldik be jelentkezésüket, hogy az elszállásolás ügye fennakadást ne szenvedjen, *Maurer* Rezső, az ünnepély elszállásolási elnöke a legnagyobb odaadással fáradozik azon, hogy az egyes jelentkezők minél jobb lakásban legyenek elhelyezve. Az administrativ ügyek mellett a müvészi sikerre is nagy godot forditanak. Az Országos Dalár Egyesület megbizásából *Hackl* N. Lajos, a *Zenevilág* szerkesztője, a napokban beutazza a vidéki városokat, hogy a versenyző dalegyletek karnagyaival a közösen előadandó férfikarok egyöntetü betanitásáról és előadásáról értekezzék. Az Országos Dalár-Egyesületnek ez az intézkedése dicséretére válik, mert igy lehetővé teszi az előadandó férfikarok preciz és müvészies előadását, másrészről pedig megkiméli a Kassára gyülekező dalosokat az eddig szokásban levő mindennapi összpróbáktól, amelyek a nagy hőségben utazó, kimerült énekeseknek nem éppen kellemesek.

** **Dalos Szinház.** A Dalos Szinházban tegnap adták először az *Elátkozott királyfi* cimü egyfelvonásos énekes bohózatot, melyet a szinházat zsufolásig megtöltő közönség a legkedvezőbben fogadott. Az előadásokon meglátszik a gondos rendezés és az izléses kiállitás, ami *Borsodi* Vilmos igazgató érdeme. A napokban fölelevenitik a Dalos Szinházban a nagy sikerrel adott *József Egyiptomban* cimü bibliai dalmüvet.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Durand és Durand.** Az ösmert vigszinházi bohózat bonyodalmai ujultak föl a két nádor-utcai *Bernstein* Sándor ügyeiben. Az egyik Bernstein Sándor az *ifjabb*, a másik az *ifju* jelzőt használta a neve előtt. A télen aztán *József* főherceg *ifjabb* Bernstein Sándornak a kamarai szállitói cimet adományozta, az erről való okiratot azonban *ifju* Bernstein Sándor kapta meg. Ifjabb Bernstein véletlenül megtudta, hogy a neki szánt diploma hamis kézbe került s levéltitok megsértéseért, valamint jogtalan elsajátitásért pört inditott ifju névrokona ellen. Közben ifjabb Bernstein a királytól arany érdemkeresztet is kapott, melyet tévedésből szintén ifju Bernsteinnak kézbesitettek, aki ő felségéhez hálaföliratot intézett, melyben megköszönte a *nem várt* diszes kitüntetést. De nem sokáig viselhette az ordót, mert ifjabb Bernstein, aki nagyon is várta a kitüntetést, illetékes helyen leleplezte az idegen tollal ékeskedő ifjut. Az első biróság, amely annak idején ifju Bernsteint a kamarai szállitói diploma eltulajdonitásáért felelősségre vonta, fölmentő itéletet hozott, mert a vádlott rosszhiszemüsége nem volt bebizonyitható. Ez ellen az itélet ellen a panaszos fölebbezett s védője azt vitatta ma a főllebbviteli biróságnál, hogy ifju Bernstein rosszhiszemüen cselekedett mert a diplomát még akkor sem adta vissza, amikor figyelmeztették, hogy nem őt illeti meg. Ifju *Bernstein* kijelentette, hogy nem érzi magát bünösnek. Azt hitte, hogy a kitüntetés neki szól, s nem ok nélkül hitte. Ifjabb Bernstein kijelentette, hogy csak akkor értesült a tévedésről, amikor a titkári hivatal egyik tagja a szemére vetette, hogy még csak meg sem köszöni a kitüntetést. A törvényszék dr. *Pollák* Illés védőbeszédének meghallgatása után a járásbiróság fölmentő itéletét *megerősitette.*

§§ **Szabadalmi per.** *Heeg* Viktor *Fuchs* G. mérleggyáros ellen szabadalom-bitorlás miatt eljárást tett folyamatba a szabadalma tárgyát képező tölcséres mérleg utánzása miatt. A mérleggyáros cég a büntető járásbiróságnál azzal védekezett, hogy a szabadalom tárgya nem uj és egyuttal a szabadalom ellen a szabadalmi hivatalnál ügyvédje, *Szakolczai* Árpád által a semmiségi keresetet beadta. A szabadalmi hivatal helyt adva a semmiségi keresetnek *a szabadalmat megsemmisitette*, aminek folytán a büntető járásbiróság a további eljárást beszüntette.

§§ **Börtönből börtönbe.** *Dvoracska* Kálmán asztalossegédet a budapesti büntető törvényszék a mult évben 8 havi börtönre itélte lopás miatt. Büntetésének kitöltése végett az ügyészség a győri törvényszék fogházába utalta be. Itt egy cellába került *Juhász* István nevü telefon munkással, akire a büntető igazságszolgáltatás szintén 8 havi büntetést mért ki pénzhamisitás büntette miatt. A két rab szoros barátságot kötött egymással. Juhász naponkint tanitgatta Dvorácskát a pénzhamisitás elemeire s abban állapodtak meg, hogyha majd kiszabadulnak, együttes erővel látnak hozzá a munkához. Ugy is történt. Juhász István, aki előbb — ez évi január 4-én szabadult ki, feljött a fővárosba s itt Vucs Mátyás kőmivessegéd lakásában berendezte a mühelyt hamis ezüstforintosok gyártására. Másfél hónap mulva — február 14-én — kiszabadult Dvorácska is s másnap már megkezdték a pénzhamisitást. A hamisitványok meglehetős ügyesen sikerültek s Vucs Mátyásné és Bageli Ede egész csomót forgalomba is hoztak belőle. A budapesti büntetőtörvényszék pénzhamisitás büntette, illetve hamis pénz forgalomba hozatalának büntette miatt helyezte vád alá őket. A bünügyükben megtartott főtárgyaláson — melyen *Oláh* biró elnökölt — a vádlottak tagadták a terhükre rótt bünselekményt. A törvényszék dr. Ke-

serü alügyész vádbeszéde és a védelem meghallgatása után Dvorácska Kálmánt *2 évi fegyházra*, Juhász Istvánt *3 évi és 6 havi fegyházra*, Vucs Mátyást *8 havi börtönre*, Vucs Mátyásnét *6 havi börtönre* és Bageli Edét *6 havi börtönre* itélte. Az elitéltek felebbeztek.

§§ **Sikkasztó pénzbeszedő.** *Schopper* T. és G. budapesti vaskereskedő-cég pénzbeszedőnek alkalmazta *Rischák* Józsefet, aki azonban visszaélt a bizalommal. A budapesti Közuti Vasuttársaságtól áruszámla fejében behajtotta a cég követelését, de az összegből 7387 korona 94 fillért a maga céljára forditott. Azután szabadságot kért és elutazott. Bécsben érte aztán az a kellemetlenség, hogy a Schopper-cég letartóztatta, mert időközben kiderült a pénzbeszedő bünös manipulációja. A budapesti büntetőtörvényszék sikkasztás büntettéért *másfélévi börtönnel* sujtotta Rischákot, amit a tábla *egy évi börtönre* szállitott le. A legfelső biróság szüneti tanácsa, *Paiss* Andor elnöklésével ma elutasitotta a vádlott semmiségi panaszát s igy a tábla itelete jogerős lett.

§§ **A könyvgyüjtő.** Egy elzüllött fiatal ember állott ma a törvényszék előtt 21 rendbeli lopással, sikkasztással és csalással vádolva, *Karmos* Gyula egykét évvel ezelőtt hagyta el az iskolát és sorra látogatta volt tanulótársait — többnyire jogászokat és orvosnövendékeket — s meglopta őket. Kiváló előszeretettel könyveket lopott, amelyeket aztán eladott. A büntető törvényszék ma tárgyalta *Agorasztó* biró elnöklete alatt az elzüllött fiatal ember bünügyét. *Karmos* a tárgyaláson töredelmesen beismerte büneit s mentségére nagy nyomorát hozta fel. A törvényszék dr. *Keserü* Lajos alügyész vádbeszéde és a védelem meghallgatása után *egy évi börtönre* itélte lopás büntette miatt Karmos Gyulát, aki megnyugodott az itéletben.

Nyilttér.

TROPON a gyomorbajosok legjobb tápláléka.

A gyöngeségi érzést, mely a rossz emésztésüeknél, a táplálék tökéletlen fölemésztődése következtében föllép, a **Tropon** hamar megszünteti.

Ez a könnyen emészthető fehérje, melyet a leggyöngébb gyomor is elbir, lehetővé teszi azoknak is, kiknek beteg gyomra a közönséges ételeket megemészteni egyáltalán nem képes, hogy szervezetüknek mindennap annyi fehérjét juttassanak, amennyi annak jó erőben tartásához szükséges.

Még a legutóbbi időkig egyetlen viz sem volt egészen biztosan adagolható

a vérköpésben, szivbajban és asthmában

szenvedő embereknek, az ujabb kisérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

MARGIT GYÓGYFORRÁS

Margit-telep, — Bereg-megye.

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a **hugyszervek** betegségeiben legjobb viz, hanem a **legkitünőbb borviz**, és enyhén sós vize miatt mindenki, **még a legkisebb gyermekek is szivesen veszik magukhoz** a gyomor és légcső hurutos megbetegedésénél.

Kapható minden gyógytár és fűszerkereskedésben.

Országos főraktár:

ÉDESKUTY L. cs. és k. udv. szállitónál,

ásványviz nagykereskedő Budapesten.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Pápa és patriárka.

Róma, julius 16. Az *Osservatore Romano* Bécsből azt az értesitést kapja, hogy a Vatikán és az örmény patriárka között három püspök tervbe vett kinevezése következtében konfliktus támadt. A békés kiegyenlités végett most folynak a tárgyalások.

A portugál királyi pár hazatérése.

Lisszabon, julius 16. A királyi pár az Azori és Madeira szigeteken tett körutjáról a hajóhad élén és egy angol hajóraj kiséretében visszaérkezett. A kikötőből százakra menő gőz- és vitorlás hajó ment a királyi pár elé. A parton óriási néptömeg fogadta és valóságos virágzáporral árasztotta el a bevonulás alkalmával a királyi párt.

Börtön helyett számüzetés.

Páris, julius 16. A kormány Jules *Guerinnek* a „Fort Chabrol" hősének büntetését, akit az államtörvényszék annak idején tiz évi börtönre itélt s aki büntetését a clairvaxi fogházban tölti, számkivetésre változtatta át. *Guerint ma délután a svájci határra vitték.* Ezt az intézkedést Guerin kedvezőtlen egészségi állapotával okolják meg.

A klerikálizmus ellen.

Bécs, julius 16. A klosterneuburgi tanitógyülésen *nagy tüntetés volt a tanszabadság és a népiskola szabadsága mellett s a klerikális reakció ellen*, amely majd nyiltan, majd leplezetten az iskola szabadsága ellen tör. A tüntető nyilatkozatok első sorban a Bécsben uralkodó *antisemiták ellen* irányultak, akik a szabadelvü tanitókat üldözik és a klerikálizmussal szemben tanusitott ellentállásukat igy akarják megtörni. A tanitógyülésen, éppen ugy, mint a minap a st.-pölteni városi gyülésen, Bécset tüntették fel az osztrák reakció középpontjának.

Kormányválság Spanyolországban.

Madrid, julius 16. A képviselőház *Morev* eddigi belügyminisztert választotta elnökévé. Azután folytatta a trónbeszéd tárgyalását. *Margal* az államnak az egyháztól való elválasztását és a *vallásügyi költségvetés eltörlését követelte.*

Madrid, julius 16. A Fabra-ügynökség jelentése szerint a mostani ülésszak berekesztése után *miniszterválság* fog beállani, amely a *belügyi*, a *haditengerészeti*, a *pénzügyi* és *valószinüleg a külügyi* tárcára fog kiterjedni. A külügyminiszter és a hadügyminiszter már értesitette *Sagasta* miniszterelnököt kilépési szándékáról.

Orosz nagyherceg Romániában.

Bukarest, julius 16. *Mihajlovics* Sándor nagyherceg délelőtt 10 órakor szállt partra. Az uj kikötő perronján *Ferdinánd* trónörökös, *Sturdza* miniszterelnök, *Fonton* orosz követ, *Dobrogea* tábornok, hadosztály-parancsnok, a rendőrprefektus és a polgármester fogadta. A zene az orosz himnuszt játszotta. A nagyherceg és a trónörökös a második vadászezred fölött, amely Grivica bevételénél kitüntette magát, szemlét tartott. A nagyherceg, amint a csapat elvonult, tisztelgett a zászló előtt. A *nagyherceg* és a *trónörökös* azután kiséretükkel, az ünnepiesen fellobogózott és élővirágokkal és szőnyegekkel diszitett utcákon keresztül a gyalogsági- és lovassági kaszárnyába ment, amelyeket megtekintett. Igen nagy közönség állott sorfalat és éltette a fejedelmi személyeket. Azután *Ferdinánd* trónörökös a *Regele-Carolra* és *Mihajlovics* Sándor nagyherceg a *Rosztiszláv* hajóra tért vissza. Délben *Fonton* orosz követ a követségi épületben dejeunert adott, amelyen a nagyherceg, *Sturdza* miniszterelnök Ladisenszki orosz főkonzul, a prefektus és a román és orosz tisztek vettek részt. Este az orosz páncélos hajón a román trónörökös tiszteletére diszebéd lesz és ezután a városi kaszinóban bál és vacsora.

Bukarest, julius 16. *Mihajlovics Sándor* nagyherceg tiszteletére tegnap este a *Regele Carol* fedélzetén 52 teritékü diszebéd volt. A nagyherceg, hét tiszt és a hajólelkész társaságában jelent meg. Ott volt Sturdza miniszterelnök, továbbá Fonton orosz követ, Ladisenszki orosz főkonzul, a kerületi prefektus, a constanzai polgármester, a *Cocatrice* angol állomáshajó parancsnoka és a tábornokok és főbb tisztviselők. A csemegénél Ferdinánd trónörökös felköszöntötte az orosz cári párt. A zenekar az orosz himnuszt játszotta. Mihajlovics Sándor nagyherceg a román királyi pár éltetésével felelt és sajnálkozását fejezte ki, hogy nem üdvözölheti személyesen az uralkodó párt. A zene a román himnuszt játszotta. A nagyherceg később még egyszer felszólalt és a román trónörökös párt, továbbá Románia hadseregét és haditengerészetét éltette. Ferdinánd trónörökös erre a nagyherceget és nejét, továbbá az orosz hadsereget és haditengerészetét köszöntötte fel. A lakomán rendkivül szivélyes volt a hangulat. Este 11 órakor a nagyherceg elbucsuzott és visszatért a *Rosztiszlavra*. A város, a kikötő és az ott levő román és idegen hajók egész este fényesen ki voltak világitva. A román hajókon azonkivül szép tüzijátékot is rendeztek.

Halálos itélet.

Prága, julius 16. Ma délután hozták meg az itéletet az apagyilkossággal vádolt Sklenicka Antal, Vencei és Emil testvérek és férjgyilkossággal vádolt anyjuk, Sklenicka Anna ügyében. Az esküdtszék Sklenicka Antalt és Vencelt bünösnek találta a befejezett közönséges gyilkosságban, mire a biróság kötélhalálra itélte őket. Sklenicka Emilt is bünösnek találták a közönséges gyilkosságban, de minthogy még nem érte el a huszadik évet, 15 évi sulyos börtönre itélték. Ugyanilyen büntetést mért a biróság az anyára bünrészesség miatt.

Közgazdasági táviratok.

New-York, julius 16. A nagy tengeri-termő vidéken még tegnap is tartott a szárazság. Kansasban a termés az eső következtében javult, különösen az állam déli és keleti részén. A washingtoni meteorologiai intézet a tengeri-termő vidék egyes részeire zivataros időt jósol.

Liverpool, julius 16. *(Gabonapiac.)* Amerikai buza ½ p-vel drágább, amerikai tengeri ½ p-vel olcsóbb. Liszt változatlan. Az idő szép és meleg.

New York, julius 16. *(Terménytőzsde.)* *(Zárlat.)* *Gyapot:* New Yorkban helyben —.—. (8.½). juliusra —.— (8.30). Októberre —.— (7.71). New-Orleansban helyben —.— (8.7/16). — *Petroleum:* Stand white New Yorkban —.— (6.90). Stand white Philadelphiában —.— (6.85). Rafined in Cases —.— (7.90). Credit Balances at Oil City —.— (1.05). — *Zsir:* Western steam —.— (8.80). Rohe és Brothers —.— (8.90). — *Tengeri* irányzata szilárd. — Juliusra 52.5/8 (52.¼). Szeptemberre. 53.5/8 (52.5/8). — Okt.-re 54.5/8 (53.—.) *Buza* irányzata szilárd. — Piros őszi helyben 75.3/4 (75.—). Juliusra 73.¼ (72.5/8). Szeptemberre 72.3/4 (72.—). Októberre 73.— (72.3/8). Dec.-re 74.5/8 (74.—) Gabona szállitási dija Liverpoolba —.— (1.¼). — *Kávé:* Rio 7. sz. —.— (5.13/16). Julius —.— (4.90). Októberre —.— (5.05). — *Liszt:* Spring Wheat cears —.— (2.75). — *Cukor:* —.— (3.9/16). — *Ón:* —.— (27.70). — *Réz:* —.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, julius 16. *(Terménytőzsde.)* *(Zárlat.)* *Buza* irányzata szilárd. Juliusra 66.3/8 (65.¼). Szept.-re 67.½ (66.1/8). *Tengeri* irányzata szilárd. — Juliusra 48.7/8 (47.½). — *Zsir:* Juliusra 8.50 (8.57). — Szeptemberre 8.55 (8.60). — *Szalonna* short clear 8.37 (8.45). — *Sertéshus:* Juliusra 13.90 (14.95). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

S. F. *Kis-Komárom.* Egyik sem helyes. Magyarul ugy mondják: — „Kérem, értesitsen minket, hogy . . . stb." vagy: „Kérjük, értesitsen minket, hogy . . . stb.

M. M. *Selmeczbánya.* 1. Sziveskedjék a Szépitő szerek orvosi közlemény szerzőjéhez, Dr. Weyner Emilhez (Fürdő-utca 8.) fordulni. 2. Juniusban volt meg.

E. L. *Üzbégh.* Köszünjük, de el vagyunk látva tudósitással.

Z. M. Az igazgatóság, ha kérését méltányosnak találja, rendelkezhetik ebben az ügyben. Valószinüleg megengedi, bátran beadhatja a folyamodását.

K. M. *Zenta.* A zeneakadémiában dijtalanul megvizsgálják. Jelentkezzék a szeptemberi beiratkozások alkalmával.

R. M. *Vác.* Bizony ez a jelenet nem tetszik és bizony közölni nem lehet.

Régi előfizető. Edmond Rostand, Théatre Sarah-Bernhard, Páris. Igy megkapja. 2. — *ou.* Gergely István. 3. Nem tudjuk.

B. A. *Beszterczebánya.* Minthogy a szinpadnak szánta, szükségtelen az előzetes kritika. Legjobb tehát, ha valamely szinház dramaturgja biralja meg. Egyébként, ha kedve tartja, küldje el, elmondjuk róla a véleményünket.

Süveges. 1. A nevezett nem alkalmas. 2. A *Budapesti Napló* és a *Pester Lloyd.*

R. S. *Eger.* Ugy értesülünk, a fővárosban van. Mindenesetre ajánlatos, hogy feljövetele előtt egy megfizetett válaszu táviratban kérdezősködjék nála.

W. J. *Zemplén-Szimnicza.* Egyik pont kimondja, hogy jogi személyekre nem érvényes.

R. S. *Budapest.* A „tessenek" szó kávéházi alkotás. A mondat tehát helyesen igy hangzik: „Méltóztassanak az árut visszaküldeni".

B. M. *Rabasz.* Forduljon a Berczeller és Szlovák-cégbez (Andrássy-ut), ott megmondják, illetve el is végzik.

H. E. *Szent-Gál.* Ezuttal nincs.

Zs. K. *Káty.* A Munkácsy-utca 14-ik szám alatt lakik.

L. J. *Temesvár.* Leforditották már magyarra.

M. Gy. Bizalmasok között szokásos.

Club kávéházi. Csak a két kezdőbetü ismeretes.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kései dal.

Mint rég' tivornyás éjszakákon
Valami lázas vágy ragad:
Duhaj rímek csattannak egybe
Melódiák csengnek szivembe —
S én szétűzöm az árnyakat.

Az árnyak vissza-vsiszatérnek,
Kisértve, játszva szüntelen,
S im' ily megejtő pillanatban
Eszrevétetlen', óhatatlan'
Lelkemben egy-egy dal terem.

Bágyadt, fakó dal, színe nincsen,
Nem lelhetsz benn melódiát...
Ilyen lehet bús hervadáskor,
Októberi levélhulláskor
A rom sebén fakadt virág.

Marton Manó.

Kati néni.

Ötven és hatvan év között levő, élénk feketeszemü asszony Kati néne, amit különben egészen felesleges is elmondani, hiszen ki ne ismerné a kalotaszegi varrottast áruló Kati nénét széles ez országban? És ő is ismer minden embert, még József főherceget is. A főherceg után, beszéde közben, rátér a miniszternékre, azokra is, akik voltak, azokra is, akik vannak. S bizonyosan azokra is, akik lesznek, mert hát sok-sok uriháznál megfordul a varrottasaival.

Ugy találja, hogy az egyik miniszternének szebb a beszéde, mind a másiknak, mert „higyje el, instálom, az ur sem mint egyforma . . . de hát én mégsem panaszkodhatom, mert minden háznál jó szivvel látnak, tisztességgel marasztanak; igaz, hogy sehol sem ugy, mint annál a jó teremtésnél, Kasztner Janka ónagyságánál. És ekkor egyszerü okosságával, világjártas tapasztalátával beszél a Kasztner Janka intézetéről.

Varottasaival járva az országot, sokfelől sok üzenetet hoz nekem, s mig hozzá sem szokott sokszor megkérdezte:

— Ugyan instálom, a könyvcsinálásról ismerik egymást az urak, még ha nem is találkoztak soha?

Aztán az irókról beszél.

— Bródy Sándor is könyveket csinál, instálom, attól is üzenetet hoztam.

Aztán interpellál a Simonyi Zsigmond nevébe, hogy irják már valami kalotaszegi dolgot.

— Hát Simonyit is ismeri, Kati néne?

— Hogyne ismerném! Tegnap délután is ott teáztam az ebédlőjökbe, áldott asszony az a Simonyiné; higyje el instálom, még jó gazdasszony is.

Tájékozódni akartam két dolog felől: vajjon egy tipikus parasztasszony mit tart a teáról és miképpen veszi, ha róluk irnak? A teát egyszerüen olyan meleg viznek tartja, amitől nem hal meg az ember, hát akkor miért ne nyelné le, ha szivesen kinálják? A másik felelete olyan volt, melynél jobb tanácsot nem lehet adni egy irónak:

— Rólunk pedig irja azt, instálom, amit igaznak ismer; én is csak abban vagyok, hogy mindég az igazságot beszéljem és ugy tartom, ezért segit a jó isten; mikor nagy utaimból hazaérkezem és a gyermekeim, atyámfiai begyülnek hozzám tudakozódni, hogy mi van arra messze, mit láttam, mibe forgolódtam? — ugy beszélek el mindent éppen, amint van. És amint igazat beszélek idehaza, ugy nem hazudok az idegenben sem; pedig akkor előbb, mig nem ismertek, sokkal jobban boldogulhattam volna egy kis hazugsággal, ugy mint a többi . . . Sok uriháznál kérdezték tőlem, hogy ugy-e bár azokat a varottasokat Gyarmathy Zsigáné küldi? — Nem küldi biz azt, kérem alássan — mert arra messze igy mondják: kérem alássan, nem mint nálunk, hogy instálom — ezt mind a hozzám tartozók varrták. Akárhányan erre csak letették a varrottast és abbahagyták; de azért mégsem vitt rá a lélek, hogy hazugságot beszéljek.

Egyenes természetü tisztességtudó munkásteremfés ez a Kati néne. Koros létére fut, fárad, hogy a családját fenntartsa, leányait tisztességesen férjhez adja — most is éppen ebben fárad.

Immáron isten akaratából eljött az idő, hogy a legfiatalabb leány, Ilona is férjhez menjen és az egész Körösfő nagy érdeklődéssel várja, milyen lesz a Kati néném lakodalma? Bizonyosan urakat is hivott arról messziről és módiznak is valamiben. A falu asszonyai szives készséggel ajánlkoznak tésztát gyurni, csigát csavaritani. A legénység pedig bojtos szarvu, csengős ökreivel fogja hordani a fát, miből majd akkora tüz gyul az udvaron, hogy akár egy ökröt süthetnek mellette. És Kati néne aggódó arccal tanácskérőbe és még más egyébben is — jön. Mi lesz a lakodalmi ebéddel? Mert levest főz ő majd, amilyet még nem láttak: tisztább lesz a forrás vizénél, csillogóbb az aranynál s csak ugy kacag majd benne a pattogó gyönyörü csigatészta. Tudja, hogy ezt szeretni fogják az urivendégek is; de aztán mi más egyebet készitsen még az urak részére? A csirke még csak öklömnyi, nem való a nyársra; a szopó malac sem szopik már . . .

És erre visszaadtam neki a jó tanácsot:

— Főzze azt, amit minden parasztlakodalomba főznek . . . Tudja Kati néne, csináljuk mindenbe, ami az igaz... — Megértett, elmosolyodott és azt mondta, hngy köszöni az igaz tanácsot. Aztán egyszerre csak rátért jövetele céljára — mert a nép sok előljáróbeszéddel él s ugy kezdte, hogy aki könyvet is irt róluk, vajjon az nem tudná-e szórul-szóra leirni a „hivogató"-t? Mert hát sok az uri ismeretség és négy-öt vármegye határát nem járhatja be a hivogató; oda irás kell; de mivel azt mondta Budapesten egy tudós ur, Kolozsvárt pedig a másik tudós ur és az igazgatóné nagysága, hogy hozzájuk éppen olyan meghivást küldjön szórul-szóra, miképpen itt szokták mondani, hát azért fordula erre; ha nem botránkoztatna és ha tudnám . . .

— Aki gyermekkora óta hallja, hátha tudja? Hallgassa csak meg! — és elmondtam azt a nehány eredeti szót, melylyel emberemlékezet óta hivogatja egymást a nép.

— Éppen igy van, szórul-szóra igy van! Na hát instálom tegye meg azt a jót és irja le papirosra, hogy csinálhassanak utána sokat, sokat: elviszi a posta akármennyit is iratok.

Tehát szól a hivogató ekképpen:

„Özvegy Molnár Györgyné nénémasszony szivesen látja kigyelmeteket szombatra (junius 22) Ilona lánya lakodalmára: egy darab kenyérre, egy tál ételre, egy pohár borra, egy pár táncra és amire isten ő szent felsége megsegéli; meg se is vessék az ükeme szives hivását, hanem eljőjjenek, elvárja."

És a lakodalmi tüzhely már fel van rakva az udvaron, a fenyőgally (a csetenye) is ott zöldel és illatoz a csür mellett, a tulipános ládákba pedig éppen most rakják azt a sok szép ősi „hummi"-t, mely igazán szép kelengyéje minden kalotaszegi lánynak. Szóval, készen van már minden és Kati néne szivesen látja kigyelmeteket . . . akarám mondani önöket — meg se is vessék az ükeme szives hivását, hanem eljőjjenek, mert igazán hogy várja!

Gyarmathy Zsigáné.

+ **Megaranyozott cimerek.** Tegnapelőtt Párisban *Boni de Castellane* gróf oltárhoz vezette egy amerikai milliomosnak, *Terry*nek a leányát. A vőlegény fivérének *Gould*-lány a felesége. Látnivaló, hogy az öreg Castellane márki jól ellátta a fiait. A Terry-család már hosszabb idő óta él Párisban és az Avenue du Bois de Boulogne-on remek palotájuk van. A lakodalmat nagy pompával ünnepelték meg és a hercegi, grófi gratulálók megszámlálhatlan tömege szorongott az ifju pár lakásán.

Olyan francia arisztokraták, akik nagy hozományu külföldi lányokat vettek feleségül, most már szép számmal vannak. La Rochefoucauld herceg felesége Mitchell-leány, Bassano hercegé Symes, d'Audigné vicomte Coleman leányt vett feleségül, Choiseul-Praslin herceg Forbes amerikai milliomos leányát vette el, Polignac Eduárd herceg nejének Singer a családneve, de Breteuil márkié Gardener, Houssaye Henri gróf neje Ritter volt. Ez csak néhánya az Amerikából származó arisztokratanőknek. Németországból valók: Plancy bárónő, született Oppenheim, Heeckeren d'Anthes bárónő, született Schauenburg. A Rothschild-családból való lányok: Gramont hercegné és a wagrami hercegné. Angliából szintén sok francia arisztokrata hozott magának feleséget, Oroszországból még többet, Bel-

REGÉNY.

Cine mintye.

— REGÉNY. —

Irta: **DÓZSA ENDRE.**

(114)

Mikor Djerbulesku is bucsuzkodott, őt már Galambodiné nem engedte el. Előadta neki, hogy podgyászát is felhozatta Eliástól, szobája is be van rendezve, aludja ki fáradalmait. Egyszersmint szemrehányást tett neki, hogy mint közeli rokona a fia menyasszonyának, nem szállott a Galambodi-kuriába. Ezer kedvességgel igyekezett áthidalni azt a multat, mely őket elválasztotta, azzal a jövővel, mely ismét összehozandó volt. Djerbulesku hangulata bármennyire igyekezett viszonozni a kedveskedést, borongó volt, szinte szomoru. Mégis reá birta vétetni magát, hogy aznap éjszakára ott maradjon. Nyugtalan éjszakája volt. Reggel korán felkelt, kiment a hármasszoborhoz, azt elnézte hosszasan. Amint a kelő nap sugára az alakokra rásütött, a turulmadár felett egy sugárt vett szemügyre, mely mintha a fényt vitte volna tovább, megcsillogtatva magosan a kertben valami felirást. Követte a sugár irányát. Amint hegynek fel mind bennebb ment a kertbe, egyszer csak egy siremlék előtt állott. Ennek aranyos betűi csillogtak a távolból.

Galambodi Miklós sirköve volt. Djerbulesku letérdelt a talapzatára és ott hosszasan imádkozott. Egyszerre az imádkozásból halk zokogás verte fel: Galambodi Miklósné is ott térdelt mellette.

Djerbulesku suttogni kezdett, mintha csak folytatni akarná imádságát:

— Bocsássa meg, amit vétettünk egymás ellen!

— Bocsássa meg! — felelte az asszony. —

Azután felkeltek mind a ketten, Djerbulesku karját nyujtotta Galambodinénak. Amint mentek befelé, minden egyes szót mintegy megtompitva beszélt Djerbulesku:

— Zelma baronesse! Én csakis igy léphettem át a maguk küszöbét, inkább vezekelve, mint boldogan. És ha átléptem, nem azért léptem át, mert azt hittem, hogy reám nézve ez változást jelent; de átléptem azért, mert egyetlen rokonom, a kis Bacó Ilona, Galambodi Andort igazán szereti. Nem fogadott senkit, habár be akartam mutatni neki széles ismeretségi köröm minden deli gavalléját. Lelke csak Andorral van tele és ünnep az, mikor messze országokból jön tőle egy-egy kis virág. Mert levelezni nekik nem szabad fogadásuk szerint. E két fiatal gyermekszivet összevezetni nem tudja az én durva férfikezem, segitségét kérem. Jőjjön el Lévy Eliás kiséretében háztüznézőbe Bukarestbe, az én házamhoz, augusztus 18-án. Erre a napra adtam határidőt Andornak is, hogy felkeresheti Ilonát, ha szive nem változott.

— Nem fog változni, tudom! szólt Galambodiné.

— En is ugy hiszem! Éppen azért kérem, hogy 18-án vegye át házam felett a rendelkezést és bármi történjék, addig onnan el ne távozzék, mig a fiatalok egymásei nem lesznek. Megigéri nekem?

Galambodinénak különösnek tünt fel Djerbulesku kérése. Ugy jött, mintha valami láthatlan aggodalom szállna reá. A nőknél gyakran fellobbanó ösztönszerü érzés egy szikrájával rávilágitott Djerbulesku lelkére. Hirtelen kérdezte:

— Ott lesz Leonie, azaz Rodvitz grófnő?

— Igen, ott lesz, leányával együtt, a menyasszonyommal — fél talán tőlük? Kellemetlen a találkozás?

— Nem, nem! Sohasem láttam Heinrich bátyám lányát. Ugy-e szép, ugy-e kedves, ugy-e jó?

— Szép, kedves, jó! Jobb sorsot érdemel, mint amit anyja, a grófné neki szánt. Ha ugy fordul, segitse a sorsát más irányba. Megigéri Zelma baronesse?

— Maga olyan különös, Djerbulesku Romulus. Soha én magát kiismerni nem tudom. Most aggodalomra késztet . . . Mi bántja magát?

— Semmi, éppen semmi sem bánt. Mi bánthatna egy boldog vőlegényt, kinek szép, fiatal menyasszonya van? . . . De azért csak igérje meg, hogy házam vezetését átveszi és addig onnan el nem megy, mig a fiatalok megesketve nem lesznek és igérje meg azt is, hogy ha ugy fordul, Göttfersen Matild baronesse sorsának irányzására befoly.

— Különcködés.

— Megigéri?

— Megigérem, ha az magának örömet okoz. Jó gazdasszony leszek. Mit süttessek a menyasszonyának, mondja csak, mit szeret?

— Majd elmondom akkor, de mondja el maga is, mit szeret, hogy az én kis hugom azzal várja a leendő mamát. Aztán nem csak Rodvitz grófné lesz ott, mert ott lesz Radniszkyné és ott lesz Rátóti Anna fejedelemasszony.

— Kornélia nővér, az én jó kis mamám! És Jozefin, Werner Jozefin! Hisz maga egy aranyos ember, Romulus. Igy már szivesen leszek magánál háziasszony, mig a teendőket majd a felesége átveszi. Remélem, az is pár nap alatt meglesz?

— Ugy akarom én is, hogy 18-ikán tul pár nappal asszony legyen a házamnál.

Galambodinét ez az utóbbi kijelentés megnyugtatta ugyan, de azért lelkében ott maradt bizonyos alaktalan sejtelem.

A villásreggelinél már fent volt az öreg Éliás és a fiatal Berger. Ez utóbbi annyi mulatságos dolgot beszélt el a lefolyt választásról, hogy ugy Djerbuleskut, mint Galambodinét teljesen felviditotta.

(Folytatása következik.)

ginmból egy egész légiót. Dél-Amerikából valók: Morny herceg neje, született Guzman Blanco, Mausigny grófné, született Villanil és mások. Mathieu de Noailles grófné, Odon de Montesquiou grófné, Ganay grófné román születésü nők; Fitz-James grófné, Esxling hercegné (született Heine), Beauvoir marquise és Dezaces hercegné osztrák születésüek.

•

+ **A miniszterelnök ur szórakozik.** *Waldeck-Rousseau* francia miniszterelnök vasárnapi szórakozásait leplezi le legujabban a „Cri de Paris" amelynek indiskréciói olykor merészek, de mindig mulatságosak.

A horgászás sportja — irja ez a lap — ujra megkezdődött és Waldeck-Rousseau ur el van ragadtatva. Minden istenadta vasárnap már kora hajnalban egy barátjához hajtat, akinek Juvisy és Athis-Mons között halászati joga van s a Szajna halai ezen a helyen ugyancsak vigyázhatnak magukra! A legérdekesebb a dologban az, hogy a miniszterelnök a titkárát, Ulrich urat is, aki valósággal irtózik a horgászástól, könyörtelenül magával szokta vinni. A szegény Ulrich nem mer soha ellenkezni, mert urát, akit nagyon szeret, nem akarja elkedvetleniteni s mialatt Waldeck-Rousseau vászonkabátjában és olcsó szalmakalapjában kitartással és szenvedélylyel horgászik, az önfeláldozóan korrekt Ulricht valósággal reszketés fogja el, ha a horgát nehezedni érzi.

— Hát ön már sohasem jut semmihez? — kérdezte tőle legutóbb a miniszterelnök, aki éppen hatalmas fogást csinált.

— Oh igen, elnök ur, — felelt a sajnálatraméltó titkár, — azt hiszem, nyakmerevedést kaptam.

•

+ **Az 1810-iki korosztály.** Az 1810-iki esztendőnek a szülötteiből szép számmal kerültek ki nevezetes emberek. Ebben az évben pillantotta meg a napvilágot a hires zeneszerző, *Chopin*, a nagy hadvezér, *Bosquet*, Alfred *Musset* a költő, az *orleánsi* herceg, — akik azóta mindannyian porladoznak már. Kilencvenegy esztendőt megérniök csak két embernek adatott az 1810-esek közül. Az egyik *Didarey*, a *Lajos-Fülöp*-idők leghiresebb kötéltáncosa. Valaha egész Európa ösmerte a nevét, most csak azért emlékeznek meg róla, mert a minap bekövetkezett halálával egymaga maradt életben az utolsó 1810-es, aki nem más, mint *XIII. Leo* pápa.

•

+ **A pénzek Góliáthja.** A pénzek Góliáthja, akinek árnyékában szerényen huzódik meg a mi ormótlan ötkoronásuk, az *obang*. *Japánban* fizetnek ezzel a tekintélyes darab pénzzel, amelynek az értéke körülbelül 275 korona, a sulya majd egy félkiló, az átmérője meg éppen nyolc centiméter. A japáni előkelő világnak különben ez az *obang* a legkedvesebb pénze. Valamire való uriember nem is fizet másként, csakis ezekkel a pénz-Góliáthokkal. Ami azt mutatja, hogy a japáni előkelők nagyon izmosak lehetnek, ha néhány darab *obang*ot csak ugy a zsebükben tudnak hordani...

•

+ **Négylábu rendőrök.** A *brüsszeli* rendőrkapitány ugy találta, hogy az éjszaka posztoló rendőröket néha nem védi eléggé a kardjuk vagy a revolverök. Meg aztán, ha az éjjel sötétjében hajszolnak valakit, az többnyire elszalad előlük. A bajon segitendő, adott tehát a rendőrök mellé társul egy-egy négylábu rendőrt, vulgo kutyát. A hatalmas szelindekek már meg is kezdték a működésöket s eddig kitünően beváltak. Egy kétlábu rendőrkollégájukat sikerrel védelmezték meg egy orvtámadás ellen, össze-vissza harapva a támadókat, s a kereket oldó jómadarak üldözésénél meg éppen nélkülözhetetlenek. A példájok egyébként azt mutatja, hogy a tapintat, erély, sőt a brutalitás is nagyon helyén van a rendőrben, ha — négylábu.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Az Osztrák-Magyar Bank a következő közleményt teszi közzé: A magyar királyi pénzügyminiszter elrendelte, hogy a bankfiókok székhelyén lévő magyar királyi adóhivatalok (Budapesten a IX. kerületi állampénztár és Zágrábban a királyi állampénztár is) még ez év folyamán az Osztrák-Magyar Bank giro-forgalmához csatlakozzanak. Az adóhivatalok számláira magánfelek is tehetnek befizetéseket illetőleg átutalásokat, másfelől ezek a hivatalok fel vannak hatalmazva az államkincstár nevében a pénzfelvételre jogosult felek kezéhez fizetéseket eszközölni esetleg a bankgiro utján fehér illetőleg piros checkek kiszolgáltatásával.

A kereskedelmi oktatás kongresszusa. A kereskedelmi oktatásügy előmozditására tizenhét állam képviselőinek jelenlétében *Zürich*ben nemzetközi egyesület alakult. Magyarország részéről dr. *Schack* Béla a felső kereskedelmi iskolák főigazgatója és dr. *Széplaki* János kolozsvari tanár jelentek meg. Dr. *Schack* Bélát, ki az eszme egyik megpendítője volt a tavalyi párisi kereskedelmi oktatásügyi kongresszuson s aki az előmunkálatokban, valamint az alakuló ülés tárgyalásaiban élénk részt vett, az egyesület beválasztotta központi intézőbizottságába. A három napig tartó munkálatok során a kongresszus tagjai azt az ohajukat fejezték ki, hogy az uj egyesület első közgyülését 1903-ban Budapesten tartsa meg.

Az állatorvosok szabadságideje. Az állami állatorvosok szabadságidejére nézve *Darányi* Ignácz földmivelésügyi miniszter rendelkezett. E szerint az állami orvosok nyolcz napon felüli szabadságidőt kérő kérvényeiket hivatalos főnökük ajánlatával a főispánhoz tartoznak benyujtani. A főispán a kérvényt a belügyminiszterhez terjeszti fel, ki a szabadságidőt engedélyezi. A szabadság megkezdését pedig a kerületi állategészségügyi felügyelőnek kell bejelenteni.

Uj halászati társulat. Ma megalakult a Torontál-Bácsi Halászati Társulat a borjási átvágás következtében nyert 870 holdnyi árterület érdekeltjeiből. Az alapszabályok elfogadása után egyhangulag *Bohonczy* Gedeont választották meg elnöknek.

Kisiparosok országos nyugdijegyesülete. A kisiparosok országos nyupdijegyesületének megalakitása dolgában tegnap *Ligeti* Imre, a Magyar Iparosok Lapja szerkesztőjének elnöklésével értekezlet volt, melyen bejelentették, hogy az alapszabályok elkészültek. Az értekezlet az alapszabálytervezetet általánosságban elfogadta s végleges szövegének megállapitására julius hó 18-ikának esti 7 óráját tüzte ki a Rökk Szilárd-utca 23. szám alatt levő Kurucz-féle vendéglő kerthelyiségében. Az érdeklődők csatlakozásukat levélben is bejelenthetik a Magyar Iparosok Lapja szerkesztőségének s ugyanott mindennemü felvilágositással is szolgálnak.

Gyümölcsértékesitési tanfolyam. *Darányi* Ignácz földmivelésügyi miniszter a budapesti m. kir. kertészeti tanintézetnél augusztus hó 26-ától 31-éig hatnapos gyümölcsértékesitési tanfolyamnt rendeztet, abból a célból, hogy az ügy iránt érdeklődő gazdákkal és gyümölcstermelőkkel a gyümölcsértékesitési és gyümölcsfeldolgozási módokat gyakorlatilag megismertessék, s hogy igy ezek az ismeretek általánossá legyenek. A tanfolyam tananyaga a friss gyümölcs szedésén, eltartási s a különböző csomagolási módoknak bemutatásán kivül a gyümölcspálinka és gyümölcsborok készitése, az aszalási eljárások és a gyümölcsiz s a gyümölcskocsonyák készitési módjának gyakorlati uton való bemutatása lesz. A tanfolyamon férfiak és nők egyarént részt vehetnek s a felvételért ez évi augusztus hó 10-éig kell a nevezett tanintézet igazgatóságánál (Budapest, I. kerület, Gellérthegy, Ménesi-ut, 45.) egyszerü levélben jelentkezni. A jelentkezőket kérésük eredményéről az igazgatóság közvetlenül fogja értesiteni. A tanfolyam ingyenes és a részvétel a hallgató saját költségén történik; állami segélyt, vagy ösztöndijat e célra senkinek sem engedélyeznek.

Állatorvosi kinevezések. A földmivelésügyi miniszter kinevezte: a) állatorvossá a X. fizetési osztály I. fokozatába: dr. *Szakáll* Gyula állami rovartani állomási asszistenst Budapestre állatvásári szolgálatra; b) állatorvossá a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába: *Wellmann* Oszkár állatorvosi főiskolai tanársegédet Kaposvárra járási és városi állatorvosnak; c) állatorvossá a XI. fizetési osztály 2. fokozatába: *Mészöly* László községi állatorvost Cséffára járási állatorvosnak; d) állatorvossá a XI. fizetési osztály 3. fokozatába: *Grossmann* Armin székesfővárosi napidijas állatorvost Marosujvárra, *Wurm* Rezső községi állatorvost Okörmezőre, *Braun* Izidor állami ménesbirtoki ösztöndijas gyakornokot Nagy-Bereznára járási állatorvosoknak; *Dénes* József községi állatorvost Kőbányára az állategészségügyi hivatalhoz; *Juba* Ferenc ideiglenes városi állatorvost Oroszvégre járási állatorvosnak; *Rózsa* Lajos okleveles állatorvost Belobreskára és megbizta az ottani belépőállomás vezetésével; *Martics* Ferenc okleveles állatorvost Mező-Örményesre, járási állatorvosnak; e) állatorvos-gyakornokká: *Winkler* Miksa okleveles állatorvost Kőbányára, az állategészségügyi hivatalhoz; *Kolin* Vilmos okleveles állatorvost Gácsra, *Engel* Bernát állatorvost Bálinczra, *Krebs* Samu okleveles állatorvost Teregovára, *Korach* Jenő okleveles állatorvost Nyustyára, járási állatorvosoknak. A földmivelésügyi miniszter továbbá áthelyezte és beosztotta: *Márk* Dezső állatorvost Kőbányáról Marosvásárhelyre törvényhatósági állatorvosnak; *Róth* József és *Jaskó* Géza állatorvosokat a budapesti állatorvosi főiskoláról a földmivelésügyi minisztériumba; *Ulreich* József állatorvost a budapesti állatorvosi főiskoláról Ó-Dombovárra járási állatorvosnak; *Milanovits* Antal belépő állomásvezetőt Belobreskáról Kassára, városi állatorvosnak; *Strauser* Áron cséffai járási állatorvost Nagy-Halmágyra; *Szabó* Ignác nyustyai járási állatorvost Horvát-Csenére, *Razsovits* Ferenc bálinczi járási állatorvost Ó-Becsére, *Bruckner* Ödön pétervásári járási állatorvost Hevesre, *Görcs* Sándor kosnai járási állatorvost Gyalura, *Bartos* Ferenc oroszvégi járási állatorvost Biára, *Hosszu* Vazul nagyhalmágyi járási állatorvost Nagy-Ktkindára, járási állatorvosoknak; *Schulmayer* Mátyás kaposvári járási és városi állatorvost Győrbe, az állategészségügyi hivatalhoz; *Décsi* Alfréd nagyszebeni járási és városi állatorvost Budapestre, állatvásári szolgálatra; *Ehrenwerth* Ignác kékesi járási állatorvost Nagy-Szebenbe, járási es városi állatorvosnak; *Bolyos* Béla gácsi járási állatorvost Salgó-Tarjánba, *Virág* Mór salgó-tarjáni járási állatorvost Bánrévére és *Liebling* József ó-dombovári járási állatorvost Magyar-Régenbe, járási állatorvosoknak.

Postahajók Budapest és Bécs között. Dunagőzhajós Társaság a Bécs és Budapest közt naponta közlekedő postahajókra olcsó menetjegyek adatnak ki. Menetdij koronákban: Bécs (Weissgärber vagy Praterrakpart)—Budapest I. osztály 11 K., II. osztály 6.90 K., fedélzet 4.60 K., Budapest—Bécs (Weiszgärber vagy Praterrakpart) I. osztály 8 K., II. osztály 6 K., fedélzet 4 K. Egy-egy menetjegy után 15 kg. szabadpodgyászt engedélyez. E hajójegyeken kivül egyidejüleg kombinált menet-térti jegyek adatnak ki *mérsékelt árakon* Bécs és Budapest között, amelyek lefelé a hajóval, felfelé pedig a vasuttal (Marcheggen vagy Bruckon át) való utazásra jogositanak. A póstahajó Bácsből reggel 7 órakor indul.

Fizetésképtelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetésképtelenségeket jelenti: *Lantay* István bejegyzett kereskedő *Budapest* (Városház-utca 1.) Leitner Leib Salamon kereskedő Nadworna, Czitara Antal vászonkereskedő Borosno, Wurm Károly Kirchberg, *Schweizer J.* kereskedőcég *Pancsova*, Dubliner Miksa kereskedő Fischern, Wondrak József bőrkereskedő Sobeslau, Desaler Károly vaskereskedő Bozen.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* pénzben 42.— korona, áruban 42.50 korona. *Bécsben* 40.60 korona pénzben, illetve 41.— korona áruban.

Borjuvásár. 1901. évi julius hó 16-ikán. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borju 695 drb, leölt borju —— db, bécsi borju —— db, —— db., növendékmarha 41 darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. Árjegyzések. — Belföldi élő borju I. rendü 64—72 f.-ig, kivételes 80 f., II. rendü 50—62 f.-ig, 1 kilónkint, leölt borju I. r. ——— f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig, kivét. — f. kilónkint levonás nélkül. Bécsi leölt borju —— f.-ig. Növendék marha — f.-től — f.-ig, I. r. ——— f.-ig, középminőségü 40—48 f.-ig, alárendelt ——— f.-ig, 1 kilónkint. Bárány élő —— k., leölt bárány —.——.— K. kivételesen ár —— k.-ig páronkint. — A kisebb felhajtás dacára az irányzat lanyha, mert a fogyasztás igen csekély.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1901. évi julius 16. Készlet 154 darab. Érkezett 306 darab. Összesen 460 darab. Eladatott 400 darab. Maradt 60 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm sulyban 88—92 koronáig, 220—280 kilogramm sulyban 88—92 koronáig. 320—380 klgr. sulyban 84—92 K.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilós ——— koronáig. — Malac —— korona. A vásár hangulata lanyha volt.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban tegnap megtartott sertésvásárra bejelentettek 11498 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 4202 darab fiatal sertést, 6995 darab magyar hizott sertést, —— nehéz sertést, összesen 11196 darabot.

Hizlalt gyengébb, fiatal élénkebb.

Jegyzések: kgként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számitva) elsőrendü sertés 75—77 fillér, kivételesen 78 filléren, középminőségü sertés 68—73 fillér, könnyü sertés 60——66 fillér, fiatal sertés 66—86 fillér, süldő ——— fillér.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, julius 16.

Jó kinálat mellett 5 fillérrel alacsonyabb árakkal 18.000 métermázsa buza került forgalomba. Az irányzat lanyha.

Uj rozs 5 fillérrel olcsóbb.

Egyéb gabonanemüekben csekély volt a forgalom változás nélkül.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 80 k. 8 K. 15 f. (uj), 100 mm. 79 k. 8 K. 10 f. (uj), 100 mm. 78 k. 8 K. —1 f. (uj), sárga, 100 mm. 78 k. 8 K. — f.

Kisszállási: 300 mm. 80 k.8 K. 22½ f.

Pestvidéki: 200 mm. 79·5 k. 8 K. 10 f., 300 mm. 79·5 k. 8 K. 10 f. (uj), 2300 mm. 77·6 k. 8 K. 07½ f., 125 mm. 78·5 k. 8 K. 05 f. (uj), 1750 mm. 77·3 k. 8 K. 05 f. (hajó), 200 mm. 76·2 k. 7 K. 70 f., 500 mm. 75·3 k. 7 K. — f.

Fehérmegyei: 300 mm. 79 k. 8 K. 15 f. (uj).

Felsőmagyarországi: 900 mm. 80 k. 8 K. — f. (uj).

Raktáru: 1300 mm. 78·3 k. 7 K. 92½ f., 2800 mm. 76 k. 7 K. 80 f., 2100 mm. 75·7 k. 7 K. 80 f., 2300 mm. 76·2 k. 7 K. 67½ f., 700 mm. 77 k. 7 K. 55 f., 540 mm. 75 k. 7 K. 50 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 250 mm. 6 K. 90 f., 200 mm. 6 K. 90 f. paritás. Uj: 500 mm. 7 K. 20 f., 100 mm. 7 K. 15 f., 100 mm. 7 K. — f., 100 mm. 6 K. 97½ f., 200 mm. 6 K. 97 f., 100 mm. 6 K. 95 f., 1000 mm. 7 K. 95 f. juliusi szállitás, 500 mm. 6 K. 95 f. Budán.

Árpa: (Uj.) 500 mm. 6 K. 25 f. paritás.

Zab: 150 mm. 7 K. 20 f., 100 mm. 7 K. 20 f.

Tengeri: 300 mm. 5 K. 25 f. kocsiba, 100 mm. 5 K. — f. dohos.

Cinquantin: 500 mm. 6 K. 07½ f., paritás.

Repce: Uj: 100 mm. 12 K. 40 f. ab R.-Palota, 100 mm. 12 K. 30 f. paritás, 400 mm. 12 K. 12½ f. paritás, egynegyed hibás.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti árú- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig	Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	ó	76	7.70	7.80	80	8.15	8.25
„	„	77	7.80	7.90	81	0.—	—.—
„	„	78	7.96	8.06	82	—.—	—.—
„	„	79	8.05	8.15	—	—.—	—.—
Fehérmegyei	„	76	7.70	7.80	80	8.05	8.15
„	„	77	7.75	7.85	81	—.—	0.—
„	„	78	7.86	7.96	82	—.—	—.—
„	„	79	7.95	8.05	—	—.—	—.—
Pestvidéki	„	76	7.70	7.80	80	8.05	8.15
„	„	77	7.75	7.85	81	—.—	0.—
„	„	78	7.86	7.96	82	—.—	—.—
„	„	79	7.95	8.05	—	—.—	—.—
Bánsági	„	76	7.50	7.60	80	—.—	0.—
„	„	77	7.55	7.65	81	—.—	0.—
„	„	78	7.65	7.75	82	—.—	—.—
„	„	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—
Bácskai	„	76	7.80	7.95	80	—.—	0.—
„	„	77	0.—	0.—	81	—.—	—.—
„	„	78	0.—	0.—	82	—.—	—.—
„	„	79	0.—	0.—	—	—.—	—.—

Egyéb gabonaneműek			Kilós	50 kilogramm ára K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	elsőrendű	70—72	7.—	7.15
„	„	másodrendű	—	6.80	7.—
Árpa	„	takarmány	60—62	6.40	6.75
„	„	égetni való	62—64	6.10	6.30
„	„	sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	„		39—41	7.20	7.45
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—
„	„	másnemű	—	5.20	5.25
Repce	uj	káposztás	—	—.—	—.—
„	„	bánsági	—	—.—	—.—
Köles	„		—	4.80	5.—

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza októberre . . .	7.97—7.98—7.97—7.96—7.98
Áprilisi buza 1902. .	8.34—8.33—8.32—8.37—8.32
Rozs októberre . . .	6.79—6.78—6.77—6.76—6.78
Zab októberre . . .	6.30—6.29—6.28—6.29
Tengeri juliusra . .	5.25—5.24—5.25
Májusi tengeri 1902. .	5.04—5.03—5.02—5.01—5.02
Augusztusi repce . .	12.80—12.90

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza októberre	7.98	„	7.99 „
Áprilisi buza 1902.	8.34	„	8.35 „
Rozs októberre	6.79	„	6.80 „
Zab októberre	6.29	„	6.30 „
Tengeri juliusra	5.22	„	5.23 „
Májusi tengeri 1902.	5.02	„	5.03 „
Repce augusztusra	12.80	„	12.90 „

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza 1901. októberre	7.94— 7.95
Rozs októberre	6.75— 6.76
Zab októberre	6.28— 6.29
Tengeri juliusra	5.29— 5.30
Májusi tengeri 1902.	5.01— 5.02
Repce augusztusra	12.85—12.95

A budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde irányzata eleitől végig igen kedvező volt, mire konkrét okul szolgáltak terjedelmes vételek Bécsből kiindulólag. A forgalom megélénkült s a vezető értékek, főleg a két hitelrészvény néhány koronával emelkedett s igen szilárdan zárult.

Államvasutak kissé el voltak hanyagolva s eleinte elért árnyereségüket végül realizációk alapján ismét elvesztették.

A helyipiac tartott volt, forgalomban közutiak voltak főleg 4—5 koronával magasabban.

A délitőzsde is szilárd volt, élénk fedezési hajlam, karöltve vételekkel, jóval magasabb árfolyamokat juttatott felszinre. A forgalom élénk volt. A zárlat napi legmagasabb árak mellett történt.

A helyipiac igen szilárd volt, ámbár a forgalom csak mérsékeltnek volt mondható; előnyben városi villamos-részvények részesedtak 6—8 koronával magasabban.

Valutapiac változatlan.

Az előtőzsde szilárd.

Kötöttek: Magyar hitelrészvény 636.——638.50. Osztrák hitelrészvény 626.——633.50. Államvasutak 636.——638.—. Jelzálogbank részvény 451.50—452.90. Leszámitoló 429.——429.50. Rimamurányi 440.—441. Közuti vasut 574.——577.— korona.

A déli tőzsde változatlanul szilárd.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 639.——640.—. Osztrák hitelrészvény 631.50—633.50. Államvasuti részvény 637.——637.75—. Rimamurányi 438.——440.50. Közuti vasut 572.——574.— korona.

Forgalomba került továbbá: Koronajáradék 92.90—93.—. Kereskedelmi bank 2425.—. Salgótarjáni 557.— Városi vasut 286.——289.— korona.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 638.50. Magyar hitelrészvény 642.50. Leszámitoló bank 429.—. Rimamurányi vasmű részvény 438.—. Osztrák-Magyar államvasut 639.50. Közuti vasut 572.—. Villamos vasut részvény 284.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezónzerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar —.——.— korona, vörös aprószemü —.——.— korona, vörös erdélyi —.——— korona, vörös bánsági —.——.— korona, középszemü —.——.— korona, nagyszemü —.——.— korona. Disznózsir: budapesti: 49.——49.50 korona, vidéki —.——.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— korona, városi 4 darabos 40.——40.50. korona, 3 darabos 42.——42.50 korona, füstölt —.——.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 12.——12.25 korona 120 darabos —.———. korona, 100 darabos 13.25—13.75 korona, 85 darabos 15.——15.50 korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 10.50—11.— korona, 100 darabos 11.75—12.25 korona, 85 darabos 13.25—13.50 korona. Szilvaiz: szlavóniai 19.25—20.— korona, szerbiai 17.75—18.25 korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, julius 16. *(A Budapesti Napló telefonjelentése.)* A terménytőzsde irányzata lanyha. A forgalom csekély, mert az aratásról ujabb jelentések nem érkeztek és a cséplés eddigi folyamata még nem ad világos képet az eredményről.

A jegyzések a következők: Buza őszre 8.20—8.19—8.23, rozs őszre 7.17—8.15—7.17, zab őszre 6.64—6.63, tengeri julius—augusztusra 5.52—5.53, tengeri szeptemberre—októberre 5.71—5.73, tengeri (1901) május—juniusra 5.31—5.32,

Zárlat: buza őszre 8.19, rozs őszre 7.15—7.16 zab őszre 6.60—6.62.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén ma ismét barátságos volt az irányzat.

Déli tőzsdén csöndesen indult.

Zárlat tartott,

Bécs, julius 16. *(Magyar értékek zárlata.)* 4%-os aranyjáradék 118.15. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 143.50. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.50. Magyar keleti vasuti állami kötvény 118.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank —.—. Rimamurányi vasműrészvény 437.—. Magyar koronajáradék 93.—. 4%-os Magyar földtehern. kötvény 92.50. Magyar hitelbank részvény 642.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 173.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 352.—. Magyar kereskedelmi bank ——.—. Magyar cukoripar —.—.

Bécs, julius 16. *(Osztrák értékek zárlata.)* 4·2%-os papirjáradék 99.25. 4%-os osztr. aranyjáradék 118.10. 1860-os sorsjegy 139.25. Osztrák hitelsorsjegy 389.—. Angol-osztrák bank 272.—. Bécsi bankegyesület 446.—. Osztrák-magyar bank 1635.—. Déli vasut 88.—. Dunagőzhajózási részvény 800.—. Dohányrészvény 276.— Császári és királyi arany 11.31. Német bankváltók 117.40. 4·2%-os ezüst járadék 99.15. Osztrák koronajáradék 95.65. 1864-iki sorsjegy 206.50. Osztrák hitelintézeti részvény 638.—. Unionbank 539.—. Osztrák Länderbank 402.50. Osztrák-magyar államvasut 639.—. Elbavölgyi vasut 479.—. Alpesi bányarészvény 416.—. 20 frank. arany 19.04. Londoni váltóár 239.60. Bécsi Tramway Litt B. 234.—. Bécsi Tramway Litt A. 234.—. Lipót kohó 385.—. Az irányzat nyugodt.

Bécs, julius 16. *(A Budapesti Napló tudósitójának telefonjelentése.)* A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 622.50. Magyar hitelrészvény 643.—. Angol-Osztrák bank 272.—. Bécsi bankegyesület 447.— Union bank 540.—. Länderbank 403.—, Osztrák-magyar államvasut részvény 639.50. Lombard 97.50. Elbavölgyi vasut 480.—. Északnyugati vasut részvény 476.—. Dohányrészvény 272.50. Rimamurányi vasmű 437.—. Alpesi bányarészvény 418.—. Májusi járadék 99.25. Magyar korona járadék 93.—. Török sorsjegyek 102.—. Német birodalmi márka 117.50——. Napoleon d'or 19.03.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, julius 16. *(Tőzsdei tudósitás.)* A kohó- és bányarészvények szilárdságára, amelyek mint százalékokkal magasabb árfolyamokkal indultak, továbbá a bankrészvények jelentékeny emelkedésére a tőzsde eleinte szilárd volt. Az amerikai acélmunkások nagy sztrájkja és az a hir, hogy a schalki bányák üzleti eredménye nagyon kedvező lesz, visszavásárlásokra késztette a spekulációt. Járadékok belföldiek és külföldiek szilárdak. Vasutak nagyobbára jól tartották magukat, még amerikaiak is, dacára a tegnapi derutnak, később bányaértékek realizációk miatt nyomottak voltak, bankok kissé gyengültek. Zárlat után kissé szilárdabb. Magánleszámitolási kamatláb 2⅞%.

Berlin, julius 16. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 99.10. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.80. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 93 90. Osztrák-magyar államvasut 136 50. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85 05. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.90. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 172.60. Általános villamossági Edison 171.10. Gelsenkircheni 159.50. Laura-kohó 176.75. 4·2% os ezüstjáradék —.—. 4%-os magyar aranyjáradék 99.75. Osztrák hitelrészvény 199.40. Déli vasut 21.40. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.—. 4%-os uj orosz kölcsön 97.—. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 97.—. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 147.—. Harpeni 146.50. Az irányzat szilárd.

Berlin, julius 16. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* 4%-os magyar aranyjáradék 99.75. Magyar koronajáradék 93.90 Osztrák hitelrészvény 200.25. Osztrák-magyar államvasut 136.75. Déli vasut 21.50. Eszaknyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.—. Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Hamburg, julius 16. *(Zárlat.)* 4·2%-os ezüstjáradék 98.90. 1860. sorsjegy 140.50. Déli vasut 21.20. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.65. Osztrák hitelrészvény 200.50. Osztrák-magyar államvasut 136.—. Olasz járadék 96.80. 4%-os Magyar aranyjáradék 99.10. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, julius 16. *(Zárlat.)* 4·2%-os papirjáradék 99.20. 4%-os osztrák aranyjáradék 100.95. Magyar koronajáradék 93.80. Osztrák-magyar bank 117.10. Déli vasut 21.50. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 203.87. Bécsi bankegyesület 111.80. Villamos részvény —.—. 3%-os magyar aranykölcsön 83.40. 4·2%-os ezüstjáradék 99.05 4%-os magyar aranyjáradék 99.80. Osztrák hitelrészvény 199.50. Osztrák-magyar államvasut 136.50. Északnyugati vasut 118.50. Bécsi váltóár 850.33. Párisi váltóár 81.—. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 207.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, julius 16. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) Árfolyamok januárra. *Esti forgalom* Osztrák hitelrészvény 201.—. Német bank 190.50. Discont 173.50. Berlini kereskedelmi bank 133.30. Gelsenkircheni 161.10. Harpeni 148.50. Laura-kohó 179.60. Olasz járadék —.—. Szilárd.

Páris, julius 16. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut 688.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 101.70. Osztrák Länderbank —.—. 3%-os francia járadék 100 60. Ottomanbank 530.—. 3½%-os francia járadék 101.62. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut 106.—. 4%-os magyar aranyjáradék 100.40. Párisi bankrészvény 1035.—. Olasz járadék 96.75.—. Francia törleszth. járadék —.—. Osztrák földhitelintézeti részvény 12.07. Török dohányrészvény —.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Julius 16. A sertésüzlet irányzata csendes.

A) *Hizott sertések ára:* l. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 76—78 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 84—86— fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 85—86— fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 84—85— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. ——— fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachi). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkiut 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 85——86 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 84——85 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 85——86 fillérig.

Sertéslétszám 1901. julius 14. napján volt készlet 50.513 darab. — 1901. julius 15. napján felhajtatott 256 darab. 1901. julius 15. napján elszállittatott 549 darab. 1901. julius 16. napjára maradt készletben 50.220 darab.

Napirend.

Naptár: Szerda, julius 17. Római katholikus: Elek hv. — Protestáns: Elek. — Görög-orosz: (julius 4.) Krét. Andr. — Zsidó: Ab. 1. R. Ch. — Nap kél: 4 óra 5 perckor. — Nyugszik: 7 óra 34 perckor. — Hold kél: reggel 5 óra 55 perckor. — Nyugszik: este 8 óra 5 perckor.

A horvát miniszter fogad d. u. 4 órakor.

Az osztálysorsjáték huzása délelőtt 9 órakor.

Nemzeti Muzeum. Képtár és a néprajzi osztály a Csillag-utca 15. szám alatt, nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődijjal megtekinthetők.

A Nemzeti Szalon kiállitása d. e. 9 órától este 7-ig. Belépődij 50 fillér.

Országos Képtár és metszetkiállitás az Akadémiában d. e. 9—1-ig.

Iparmüvészeti muzeum az Üllői-uton nyitva 9—1-ig.

Teknologiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Földtani Intézet muzeuma (Stefánia ut 14.) nyitva délelőtt 10 órától délután 1 óráig. Belépődij 1 korona.

Közlekedési Muzeum délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3 órától 5-ig.

Az Akadémia Goethe-szobája d. e. 10—12-ig.

Muzeumi könyvtár zárva.

Akadémiai könyvtár zárva.

Egyetemi könyvtár zárva.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

Vizállás.

		Jul. 15. méter	Jul. 16. méter			Jul. 15. méter	Jul. 16. méter
Ina	Schärding	1.20	1.85	Tisza	M.-Sziget	0.72	0.65
Duna	Passau	2.59	2.63	„	Tokaháza	0.38	0.16
„	Linz	0.—	0.08	„	V.-Namény	1.15	0.94
„	Bécs	0.02	0.18	„	Tokaj	1.16	1.25
„	Pozsony	2.03	1.93	„	Tisza-Füred	1.16	1.24
„	Komárom	2.80	2.68	„	Szolnok	1.03	1.07
„	Budapest	2.42	2.43	„	Csongrád	1.15	1.15
„	Paks	2.08	1.97	„	Szeged	2.08	2.11
„	Mohács	3.86	3.17	„	Török-Becse	1.71	1.71
„	Gombos	4.02	3.92	„	Titel	3.08	3.03
„	Ujvidék	3.34	3.31	Ondova	Bártfa	0.70	0.65
„	Pancsova	2.47	2.40	Topolya	Hodr	0.80	0.04
„	Orsova	2.—	2.84	Bodrog	Zemplén	1.06	0.90
Morva	Magyarfalva	0.35	0.29	Sajó	Zsolca	1.57	1.55
Vág	Zsolna	0.94	0.70	Hernád	H.-Németi	0.20	0.12
„	Trencsén	0.80	0.70	Berettyó	Margita	0.14	0.16
„	Szered	1.—	0.96	„	B.-Ujfalu	0.24	0.—
Rába	Sz.-Gotthárd	0.20	0.20	Körös	Csucsa	0.—	0.—
„	Sárvár	0.08	0.06	„	N.-Várad	0.09	0.05
„	Győr	2.30	2.20	„	Belényes	0.48	0.68
Dráva	Pettau	1.50	0.—	„	Tenke	0.40	0.01
„	Zákány	0.38	0.—	„	Gurahonc	0.40	0.38
„	Barcs	1.09	1.04	„	Borosjenő	0.12	0.12
„	Eszék	0.24	2.14	„	Békés	0.48	0.48
Morva	M.-Szerdah.	0.60	0.—	„	Gyoma	0.66	0.62
Száva	Zágráb	0.52	0.50	Maros	Gy.-Fehérvár	0.94	0.84
„	Szisszek	0.21	0.15	„	Branyiczka	1.00	0.36
„	Mitrovica	2.18	2.09	„	Sobopsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.29	0.30	„	Arad	0.30	0.16
„	Szatmár	1.23	1.10	„	Makó	1.47	1.40
Kraszna	N.-Majtény	0.—	0.—	Temes	K.-Kostély	0.97	0.86
Latorca	Munkács	0.08	0.06	Béga	Kiszető	0.92	0.82
Laborca	Homonna	0.12	0.10	„	Temesvár	0.18	0.—
Ung	Ungvár	0.10	0.04	„	Becskerek	0.42	0.32

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 16. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Rényi József miniszteri fogalmazót, budapesti tudományegyetemi magántanárt miniszteri segédtitkárrá, Herodek Károlyt, a vakok országos intézetének helyettes igazgatóját, a gyógypedagógiai szaktanács tagjává; Körösi Sándor és Rutsek Imre kir. segédtanfelügyelőket, jelenlegi állomáshelyükön való meghagyásuk mellett a IX. fizetési osztály 3-dik fokozatába, Salek József ottani helyettes tanárt a szarvasi ág. h. ev. főgimnáziumhoz, a fennálló szerződésből kifolyólag rendes tanárrá, dr. Sáringer János petrozsényi gimnáziumi tanárt a kisujszállási ev. ref. főgimnáziumhoz, a fennátló szerződésből kifolyólag, rendes tanárrá; az igazságügyminiszter Viszluczky Elek lőcsei kir. törvényszéki joggyakornokot a lőcsei kir. törvényszékhez aljegyzővé, Weitz Károly fehértemplomi kir. törvényszéki irnokot a fehértemplomi kir. törvényszékhez irodatisztté, Fodor Károly halmii kir. járásbirósági díjnokot a fehérgyarmati kir. járásbirósághoz végrehajtová,

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Philippi Vilmos és neje Philippiné Steinberger Irma gajári állami elemi iskolai tanitót, illetve tanitónőt az ujbányai állami elemi iskolához jelen minőségökben; az igazságügyminiszter Vattay Albert bajai kir. járásbirósági aljegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez, Pépa János fehértemplomi kir. törvényszéki irnokot a pancsovai kir. törvényszékhez, Papp Károly kőhalmi kir. járásbirósági végrehajtót a gyulafehérvári kir. járásbirósághoz helyezte át.

Pályázatok. Szolgai állásra a szülészeti és nőgyógyászati klinikánál 6 hét alatt; — irnoki állásra a kolozsvári itélőtáblánál 4 hét alatt; — német tolmácsi állásra az aranyosmaróthi járásbirósságnál 4 hét alatt; — szolgai állásra a tresztenai gimnáziumnál augusztus 15-ig.

Időjelzés.

— *Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése.* —

Budapest, julius 16.

A légnyomási maximum erősödött és terjeszkedett, ugy hogy a depresszió a Fekete tenger közvetlen környékére huzódott vissza.

Az idő ennélfogva európaszerte és igy nálunk is tulnyomóan derült és szárazra fordult. Gyenge, zivataros esők csak elvétve voltak.

A hőmérsékletváltozások európaszerte jelentéktelenek.

Kilátás. Változékony idő várható jelentékeny hőmérsékletváltozások nélkül és helyenkint gyenge, zivataros esőkkel.

Forgalmi kimutatása

a bosznia-herczegovinai vasutaknak

1901. junius havról.

Forgalmi hosszuság 640 kilométer.

Időszak	Szállittatott: személyek száma	Szállittatott: áruk tonnákban	Bevétel (koronákban)	Összehasonlitás az előző 1900. évvel (koronákban): bevétel	Összehasonlitás az előző 1900. évvel (koronákban): különbözet
Január 1-től május 31-ig	359,965	361.472	2,515.625	2,289.513	+ 226.112
Junius 1-től 30-ig	151.566	72.740	574.244	576.187	— 1.943
Összesen	511,531	434.212	3,089.869	2,865.700	+ 224.169

Sarajevo, 1901. julius 12-ikén.

Az igazgató-helyettes helyett:

Widitz.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható, hiteles köszönőirat folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24. az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierő, magömlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármenynyire idült-ek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyít uj gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor, volt csász. kir. oszt. főorvos.

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolhatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető NÉPSZERŰ UTMUTATÓ (már a 15-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséhez czimű könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

Budapesti **Rőser-tanintézet**

Alapittatott 1853-ban. Tanulók száma 15733.

3-osztályu nyilvános **felső kereskedelmi iskola,** — Bizonyitványai államérvényesek, az egyéves önkéntességre jogositanak.

4-osztályu nyilvános **polgári iskola,** — bizonyitványai államérvényesek.

Nevelő-internátus, — benlakó növendékek részére.

BEIRATÁS: auguszt. 30-tól szept. 5-ig.

Értesitő kivonatot küld: **Rőser János igazgató,** Budapesten, VI., Andrási-utca 10.

Saison vége miatt rendkivül

LESZÁLLITOTT ÁR

Szent-Lőrinci

Porcellán fest. ipartelep

Teréz-körut 32. sz.

Dusan aranyozott és remek festésű (6 szem.)

Tea-készlet 3 frt 60.

Mocca service platanval 3 frt 75 kr.
Függő lámpa 1½ m. magas 4 frt 80 kr.
Roppant nagy raktár (6 szem.) díszes

Étkező-készlet 6 forint.

Étkező, magas façon elegáns 8 frt 50 kr.
Ék., Rococo, ibolya virág 10 frt 50 kr.
Étkező, modern, minta nélkül csak szél. arany szeg. 12 frt 50 kr.
Étkező 12 személyre 20, 30 és 35 frt.

Vidéki megrendelésnél kérjük a mintavirágjat vagy szinezetét megnevezni.

Budapest székesfővárosi képes utmutató.

Összeállitotta: **Jauernik Nándor.**

A főváros élénk szinezésű, könnyen áttekinthető térképe, melyen első pillanatra megtalálható minden kerület, minden utca és tér, minden középület és közlekedési vonal, közúti vasut, földalatti vasut és helyiérdekű hajóközlekedés Ötszinű látóképben megvan: a Dunapart, az uj országház, a Bazilika, a budai honvédszobor, a Curia, a Nemzeti Muzeum, az Aranyszobor, az Akadémia, a Mátyástemplom, a Millenniumi köemlék, a Képzőművészeti palota, a Nyugati pályaudvar, a Nemzeti szinház, a Vigszinház, az Opera, a Népszinház, a Központi vásárcsarnok, az Alagut és a királyi palota, az Iparművészeti Muzeum, a Margitsziget: zuhatag, a Földalatti villamos bejárata, az óbudai Hajógyár és a Keleti pályaudvar, a déli pályaudvar stb. Ára 40 fillér. Kiadta: Lampel Robert (Wdianer F. és Fiai) cs. és kiro udv. könyvkereskedő cég. Budapest, VI., Andrássy-ut 21.

Kiváló gyógyeredmények ideg- és krónikus betegségeknél.

Priessnitzthal MÖDLINGEN, Beck mellett.

Vizgyógymód, villamos gyógymód, Házi gyógymód, massage.

Legszondesabb orvosi kezelés. — Prospectus ingyen.

Olcsó árak.

Dr. **Weiss J.** gyógy- és vizgyógyintézete. Fennáll 50 év óta.

Asztalos és kárpitos

BUTOROK

egyes darabok és egész berendezések kizárólag saját, szolid gyártmányok.

Készpénz és részletfizetésre

GLÜCK JÓZSEF-cégnél

Budapest, VII., Erzsébet-körut 32. sz.

Árjegyzék 50 fillér beküldése ellen bérmentve.

Titkos betegségek

gyógyitására e specialista legjobban ajánlható számos éven át szerzett gazdag kórházi tapasztalatai alapján

Dr. FABINYI J.

v. kórházi orvos, specialista

gyógyit legrövidebb idő alatt biztos sikerrel férfiaknál és nőknél: hugycsőfolyást, hólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, ennek következményeit, makacs bőrbajokat és az önfertőzésből támadt idegbetegségeket.

Meglepő az eredmény férfiul gyengeségnél (impotentia) ugy fiatal, mint öregebb egyéneknél.

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizetheto. Levelekre díjtalanul válasz; kivánatra gyógyszerek.

Lakás: Budapest, Erzsébet-körut 12. sz., (Dohány-utca sarok, I. emelet).

Bejárat a lépcsőnél. *Külön váróterme k.*

Rendelés délelőtt 9—3-ig. este 6—8-ig.

Angol és amerikai

SPORT-JÁTÉKOK

legolcsóbb megbizható beszerzési forrása.

KÉPES ÁRJEGYZÉKET KIVÁNATRA BÉRMENTVE KÜLD

SEFFER ANTAL BUDAPEST. IV., KÁROLY-UTCZA 1. bokszban 12. (Központi városház).

KÖTÉLÁRUK, ZSINEGEK, ZSÁKOK, PONYVÁK.

FÜGGÁGYAK, TORNAESZKÖZÖK és mindennemű HÁLÓK IPARTELEPE.

TENNIS-TEREK ELKÉSZITÉSE. TORNATERMEK FELSZERELÉSE.

GYÁR: VII., BOSNYÁK-UTCZA 29. SAJÁT HÁZ.

BUTOR részletfizetésre!

Államiés városi tisztviselők, katonatisztek, egyházférfiak, valamint más hitelképes egyének kedvező fizetési feltételek mellett kapnak szilárd gyártmányu asztalos- és kárpitozott butorokat.

Dósa Kálmán Bpest, Erzsébet-tér 18. sz. Sas-utca sarok, I. em.

Árjegyzéket 35 kr. levéljegy beküldése ellen bérmentve küld fennti cég B. osztálya.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást óhajtó szenvedőknek, 20 éves kórházi és magángyakorlati tapasztalatainál fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvostudor

gyógyit férfiaknál és nőknél foglalkozási zavar nélküli mindennemű bármily régi keletű

Nemi betegségeket

ugymint hugycsőfolyást, hólyag- és vizelési bajokat, bujakóros sebeket, syphilist, önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb bőrbetegségeket és szépséghibákat, továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat (impotencia)

meglepő biztos eredménynyel gyorsan a legujabb módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz. I. e.

Rendelés: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig.

Külön váróterme k. Külön be- és kijárat.

Levelekre rögtöni válasz.

Képviselő-választási zászlók, jelvények és tollak

a lehető legolcsóbban, gyorsan készittetnek, kivánatra arcképpel is. Magyarország első és legrégibb zászlógyárában

Brosán S. B. és Fia Budapest, IV. ker., Szervita-tér 5. sz.

Árjegyzék és költségvetés ingyen.

Magánuton való szabadkézi és ékitményes **rajztanulásra** legalkalmasabb a VÁRDAI SZILÁRD-féle

Rajzminták.

A legmodernebb minták, kipróbált módszer szerint összeállitva. Vetekedik ugy kiállitásban, mint árban bármely hasonló külföldi munkával. Az egész mű öt füzetből áll, a melyek egyenként is kaphatók.

A teljes mű ára 24 kor.

A. füzet (26 lap). Egyszerű hajlitott vonalakkal határolt idomok. Stilizált levelek stb. . . . . Ára 5.20 kor.
B. füz. (17 lap). Középkori sik-diszitmény-elemek, szalagdiszek stb. 3.60 kor.
C. füzet (9 lap). Arabs és mór diszitmény-elemek, stb. . . Ára 2 kor.
D. füzet (30 lap). Görög diszitmény-elemek stb. . . . . Ára 6 kor.
E. füzet (36 lap). Renaissance diszitmény-elemek stb. Ára 7 kor. 20 fillér.

Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udvari könyvkereskedése Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. szám.

Szinházak, szórakozó helyek.

FŐVÁROSI NYARI SZINHÁZ.

Szerdán, 1901. julius hó 17-én.

Traviata.

Nagy opera 4 felvonásban. Irta: Pavé. Forditotta: Nádaskai Zenéjét szerzé: Verdi.

Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ.

Szerdán, 1901. julius hó 17-én.

Eszter.

Bibliai melodráma 3 felvonásban. Irta Zöldi Márton. Zenéjét szerzette Singer Nándor.

Kezdete 7½ órakor.

ŐS-BUDAVARA

Ma, szerdán, julius 16-án, fényes világitás mellett

nagyszerü egészen uj varieté-müsor

a korvintéri nagy szinpadon **Hilaris és Tordant** francia excentrique párdalosok tüzetszóró disznajukkal, **The 6 sisters Ernestines** amerikai akrobata-táncosnők, **Serwets trouppe** tréfás némajáték csoport, **Brothers Georgi** kéz-equilibristák, **Brothers Forrest** zsebobócok és a többi remek, világhirü különlegességekkel.

A „Folies Caprice" vendégjátéka.

BEN-ALI-BEY varázsszinháza.

A budapesti m. kir. honvédkerületi zenekar hangversenye vonós hárfakisérettel.

Amerikai scating-rink. — Olasz bersaglieri-zenekar.

Belépődij 60 fillér. Gyermekeknek 12 éven alól 20 fillér. Kedvezményes jegyek az összes tőzsdékben kaphatók. A földalatti villamos éjjeli ½2 óráig közlekedik. Társaskocsik egész éjjel.

Megnyitás julius 19-én csak 2 hétig!

William Caspar

vad-délafrikai búr csoportja

az állatkerti óriási arenában.

Tribünhely 6000 személyre.

Előadások 5 és 8 órakor.

Teljesen villamos világitás.

Helyárak: Páholy 4 személyre 16 korona. Számozott zártszék 3 kor. I. tribün 2 korona II. tribün 1.50 kor. Ülőhely 1 kor. Belépő-dij 60 fillér.

Minden jegy belépésre jogosit az állatkertbe. Városi belépőjegyek 50 fillérért az összes tőzsdékben kaphatók.

WULFF EDE CIRKUSZA.

Ma szerdán, julius 17-én esti 7 és fél órakor

első nagy monstre parforce előadás.

25 A mai est müsora 25 legjobb számát tartalmazza a gazdag repertoirnak, ugy hogy ebben az egy előadásban annyi látnivaló lesz, mint rendesen két előadásban.

Uj! Csak pár napig! Uj!

Vergiss mein nicht!

Óriási ballett nagyszerü hatással.

Holnap csütörtökön este fél 8 órakor

high-life-előadás

nagyszerü, válogatott programmal.

Durbints sógor

Mert mondok, ha mán irtak könyvet a lórul is, gyesznórul is, miért ne lőhetne könyv a sógorrul is? Vagy más szóval ez a könyv főképpen a Durbints sógorral foglalatoskodik, benne van a sógor tzethaiála is mög más effélé kesörves történetök.

Egy könyv 1 forint.

Megrendelhető a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában, József-körut 18.

Kerékpárokat és alkatrészeket

30% árleszállitással szállitunk privátoknak is.

I. r. külső gummi frt	5.50 és	4.—
belső gummi — „	3.— „	2.25
angol nyereg — „	3.25 „	2.50
Acetylen lámpa „	3.25 „	2.50
olaj lámpa — — „	1.95 „	—.95
angol csengő — „	—.75 „	—.50
lábpumpa — — „	2.30 „	1.90
amerikai pedálok „	3.25 „	2.75
teljes fék — — „	2.25 „	1.90
foggantyuk, párja „	—.40 „	—.34

Valamint minden itt fel nem sorolt kerékpár-rész is. Árjegyzék ingyen. Saját javitó műhely. Használt kerékpárok 35 frtól feljebb.

Láng Jakab és Fia

az angol Helical Premier és Champion kerékpárgyárak főraktára

Budapest, József-körut 41. és főüzlet Rottenbiller-utca 1

Helyesbitett hajójáratjegyzék.

„Adria" magy. kir. tengerhajózási részv.-társaság

Vezérügynöksége: HOFFMANN S. és V.

1901. julius havában következő gőzösök indulnak:

Fiuméből	Liverpool	Saragossa (C. L.)	1—10
„	London	Austria	1—10
„	Rotterdam, Antwerpen	Kálmán Király	1—10
„	Barcelona, Valencia*	B-Kemény	10
„	Tanger[1], Pernambuco, Bahia		
„	Rio de Janeiro, Santos*	B.Kemény	10
„	Hamburg	Lusitania	5—15
„	London	Andrássy	5—15
„	Liverpool	Athenian	5—15
„	Antwerpen	Széchenyi	15—25
„	Hull, Newcastle o/T.	Volturno	15—25
„	Rouen*	Deák	15—25
„	Liverpool	Fabián	21—31
„	Oporto, Bordeaux	Matlekovits	21—31
„	Gibraltar, Rotterdam	Zrinyi	21—31
„	Algier, Glasgow	Zichy	21—31
„	Liverpool	Aleppo (C. L.)	21—31
„	London	Genoa	21—31
„	Rouen	Báthori	25/VII—5/VIII.

[1]) Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány be nem jelentetett, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, e kiköttöt nem érinteni.

A *-al megjelölt viszonylatokban a gőzös Triesztet is érinti.

Abnormális olcsó! Legjobb kerékpárok, szánzációs alkalmi vétel. Uj elsőosztályu modellek (uri és női 160 koronától). Nagy raktár mult évi uj, finom gépeknek 120 koronától. Használtak 80, 100, 110 koronától Pneumatik, utótakaró. Garanto-minőség K. 8.—, finomabb K. 9.—, szivattyuk K. 5.—, teleskop-szivattyu K. 2.—. Árjegyzék ingyen. Nagy képes katalogus 60 fillér beküldése mellett.

Rundbakin M., Bécs, IX., Berggasse 3.

Fegyver- és Gépgyár Részvénytársaság.

Az általunk készitett

Diesel-féle hőerőgépek

üzeme (nyers-kőolajjal) a **legolcsóbb óránként** és **tényleges lóerőnként 2—3 fillér.**

Megrendelésük folytán legközelebb a következő **elsőrangu üzemeknek** fogjuk szállitani: **M. kir. dohánygyár,** Temesvár (2 darab), **Magyar általános hitelbank,** (villamos világitás) Budapest, **Franklin Társulat,** (könyvnyomda) Budapesten, **Böhler Testvérek és Társa R. T.** (acélgyár) Kapfenberg, Ausztria, **Alberto Bühr** (vegyészeti gyár) Fiume, **Giovanni Sirola** (kötélgyár) Fiume stb. stb.

Fegyver- és Gépgyár Részvénytársaság.

HAGGENMACHER féle PALACZK-SÖR

PARIS 1900 GRAND PRIX

SZALON-SÖR PILSENI mód szerint.

ERŐTELJES MALÁTADÚS

SÖRFŐZDE SAJÁT TÖLTÉSE.

MEGRENDELÉSI HELY: VÁROSI IRODA V, KÁDÁR-UTCZA 5.

VÉD. JEGY.

REMEKIRÓK KÉPES KÖNYVTÁRA

A magyar és világirodalom kincsesháza. ✻ Szerkeszti: RADÓ ANTAL.

Nemzetünk müveltsége immár hála istenünk annyira megerősödött, hogy alig van e hazában család, a mely **butorsata mellőzhetetlen részének ne tartaná a könyvespolcot** vagy legalább a szerény könyvespolczot. De azzal sok helyütt nincsenek még tisztában, **milyen könyvek valók e helyre?** Nos hát, e kérdésre csak egy válasz lehet: a családi könyvtárba első sorban azok a könyvek valók, melyek az emberi szellem termékeinek **szinét-javát teszik,** a melyeket évezredek, évszázadok, vagy legalább nemzedékek magasztalása hirdetett szépnek, melyeket **igy** a mult már ugyszólván szentesitett, melyeknek ismerete nélkül iskolázott embert képzelni sem lehet.

Azokat az irókat, kik ilyen könyveket tudtak teremteni, klasszikusoknak, magyar szóval **remekiróknak** hivják. Ezek az irók azok, kiknek munkái nem hiányozhatnak **egyetlen müvelt házból sem.** E remekirók legjobb alkotásaiból fog állani az a **Remekirók Képes Könyvtára,** melyet az aluliroit czég megindított, s melynek külső disze is méltó lesz azokhoz a szellemi kincsekhez, melyeket tartalmazni fog.

Természetes, hogy mindenek előtt **a magyar irodalom nagy nevei** fogják ékesiteni e gyüjteményt. Zrinyi Miklóstól Petőfi Sándorig a hány dicső irója volt nemzetünknek: valamennyi ott lesz e sorozatban. Ott lesz könyveink élén **arcképük,** ott lesz **életük rajza,** a legkiválóbb szakemberek tollából, ott lesz **jegyzetek és magyarázatok** formájában minden, a mi teljes megértésükhöz szükséges.

De be lehet-e érni ennyivel, pusztán nemzetünk irodalmának ismeretével? Azok a nagy nevek, melyek idegen országok költészetének büszkeségei, hiányozhatnak-e a müvelt magyar család könyvtárából? — Nem! Homer, Shakspere, Göthe s még sokan mások nem pusztán **egyetlen nemzetéi;** a **világirodalom** hősei ők, kiket minden nemzet magáévá tett, átültetve őket nyelvébe. Ezeket is adnia kell **Képes Könyvtárunknak:** meglevő fordításban, a hol van ilyen jó, uj fordításban, a hol a meglevők elavultak vagy más okokból nem megfelelők. S itt sem fog hiányozni minden iró elől az arczkép, a magyas bevezetés életéről és munkásságáról, valamint nem fognak hiányozni a bőséges jegyzetek, melyek azt a müvet **könnyen megérthetővé** tegyék mindenkire nézve.

Mindkét részét vállalatunknak, a magyar remekirókat épugy, mint az ideg eneket, **képekkel** diszitjük. Ez illusztrációk nemcsak az olvasó képzelőtehetségének lesznek segitségére, elébe varázsolva a költői munkák legszebb részeit: hanem mint elsőrangu magyar müvészek rajzai, önmagukban is értékesek lesznek. A könyvek, természetesen, mind egyforma alakban, egyforma szép és tiszta nyomással és egyforma diszes bekötési táblában jelennek meg, rajta az illető iró **arany-domborművü medallion-arcképével.** Igy a könyvszekrénynek nemcsak tartalmuknál, hanem külsejüknél fogva is feltünő ékességei lesznek.

Noha a vállalat főntebbi programmja szerint a **Remekirók Képes Könyvtára** egységes, szerves gyüjtemény lesz: mindazonáltal az egyes remekirók **külön is,** mint **teljes, befejezett** munkák kerülnek könyvpiaczra. Senkisem lesz kénytelen minden kötetet megvásárolni, ellenben mindenki megvehet egy-egy remekirót **magában is.**

A kötetek ára a lehető legolcsóbb lesz. **Ára egy-egy illusztrált kötetnek füzve legfölebb 3 kor., diszkötésben 5 korona,** de ezt a csekély árt is szabadságában lesz a vevőnek részletekben törleszteni. Minden évben **négy kötet** megjelenése van tervbe véve, de reméllhetőleg ennél többet is fogunk közrebocsáthatni.

Az eddig megjelent két első kötet, **Petőfi összes Költeményei,** kapható minden hazai könyvkereskedésben.

A vállalat úgy a maga teljességében, valamint **kötetenként külön-külön is,** megrendelhető minden könyvkereskedésben.

Az első két kötet már megjelent. Czimök:

I. II. Petőfi Sándor Összes Költeményei. Életrajzi bevezetéssel ellátta Dr. Ferenczi Zoltán. 52 egész oldalas illusztrációval ellátta Neogrády, Tuli, Telegdy, Akantisz. Ára a két diszkötetnek 10 kor.

A következő kötetek lesznek:

III. IV. Kisfaludy Sándor Összes Költeményei. Életrajzi bevezetéssel ellátta Zilahi Kiss Béla. (Sajtó alatt.)

V. Tóth Kálmán Költeményei.

VI. Göthe. Faust. Ford. b. Döczy Lajos.

VII. Molière Remekei. I. rész. A fösvény. — Dandin György. — A kényeskedők. — A hotcsinálta doktor. Ford. az első hármat Hevesi Sándor, az utolsót Gabányi Árpád.

VIII. Mikes Kelemen Törökországi Levelei. Kiadja Bánóczi József.

IX. Tóth Ede Összes művei.

X. Musset Alfréd Válogatott Remekei: Költemények, Elbeszélések, Szindarabok. Ford. Radó Antal.

XI. Zrinyi Miklós Összes Munkái.

Azután tervbe vannak véve: **Kazinczy, Berzsenyi, Csokonai, Kisfaludy Károly, Kölcsey** remekei; az idegen irodalmakból: **Homeros** Iliása és Odysseája, Kempf József forditásban; **Shakspere** remekei, **Leopardi** válogatott verses és prózai munkái, **Byron** válogatott költeményei, **Ibsen** legjobb drámái stb. — egytől egyig a világirodalom legnagyobb nevei, a nemzetek müveltségének legérdemesebb szövétnekei. Abban a tudatban, hogy ez ujabb vállalatunk megindításával a **nemzeti kulturának** nagy és fontos szolgálatot teszünk, ajánljuk azt a magyar haza pártfogásába!

LAMPEL R. (WODIANER F. ÉS FIAI) CS. ÉS KIR. UDVARI KÖNYVKERESKEDÉSE, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 21.

Eppen most jelent meg

Vidor Marci

FORRODDD ÉJSZAKAK

cimü verskötete . . . . . .

Ára 2 korona.

Bérmentes ajánlott küldéssel 2 kor. 35 fill. Postautalványon megrendelhető a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában Budapest, József-körut 18.

Képes levelező-lapok

a legkedveltebb budapesti

szinésznők

brom-ezüst kivitelü arcképével diszitve.

Páratlan szép gyüjtemény. Eddig megjelent 4 sorozat. Egy sorozat 12 darbot tartalmaz, ára bérmentes ajánlott küldéssel **1 frt 80 kr. (3 K. 60 fil.).** Az összeg beküldése után küldi a

„Budapesti Napló" kiadóhivatala József-körut 18. sz.

D.

Berzétei Ilona
Eötvös Stefánia
Fedák Sári
Gazsi Mariska
Gombaszögi Margit
Hegyi Aranka
Kápolnai Irén
Küry Klára
Márkus Emilia
Molnár Rózsi
Pewny Irén
Török Irma.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betükből 4 fill. Vastagabb betükből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetéseket
központi irodáinkban és eredeti nyugta mellett még a következő fiókokban lehet feladni:

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje,
Teréz-körut 54. szám alatt.

Engelmann Mór
gyorssajtónyomda,
IV. ker., Kálvin-tér 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedése,
IV., Gróf Cziráky-féle palota. (Kossuth Lajos-utca, Kigyó-tér, Koronaherceg-utca sarkán.)

Jambrikovits
dohánytőzsdéje,
erepesi-ut 50. (Takarékp. épül.)

Eckstein Bernát
hirdetési iroda,
V. ker., Fürdő-utca 4. szám.

Fischer J. D.
hirdetési iroda,
IV., Zsibárus-utca 7. szám.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda,
IV., ker., Váci-utca 9. szám.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda,
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Leopold Gyula
hirdetési irodája,
VII., Erzsébet-körut 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda,
VII. ker., Károly-körut 9. sz.

Mezei Antal
hirdetési irodája
V., Gizella-tér (Haas-palota).

Schwarcz József
hirdetési iroda,
V. ker., Marokkói-utca 4. sz.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda,
IV. ker., Szervitatér 8. szám.

Sikray Samu
hirdetési irodája
Budapest, Váci-körut 32.

Kernberg Rozália
dohánytőzsdéje,
VIII. ker., Muzeum-körut 18. sz.

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő,
Muzeum-körut 2. sz. (Nemzeti Színház bérháza.)

Nemetsek A. J.
ujság-árudája,
Petőfi-tér 3. szám.

Rohonczi Ilona
dohánytőzsdéje,
Andrássy-ut 48. szám.

Szántó Mór
dohánytőzsdéje,
IV., Kecskeméti-utca 14. szám.

Sopronyi V.
dohánynagyárus,
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Schönwald Ferencné
dohány-tőzsdéje
Ferenc-körut 32. szám.

Toldi Lajos
könyvkereskedése,
I. ker., Fő-utca 2. szám alatt

Zipser és König
zenemükereskedése,
Andrássy-ut 4. szám alatt.

Benda Józsefné,
Andrássy-ut 59.

Deutsch Miksáné,
Andrássy-ut 38.

Weitzenfeld Jakab,
Király-utca 1.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő
Buda II., Fő-utca 17. szám.

Minden apró hirdetés, melyet itt este 6 órái ig feladnak, már másnap megjelenik a Budapesti Naplóban.

Lehel elveszett,
ajánlott jött, reád tegnap három várt, kivetted-é őket? Kettő P. G. — Egy L. — ölel csókol szerető Sándorod.

Dobsinámnak.
Leveledet megkaptam, de sajnos tartalma nem nyugtatott meg. Nincs barátságos szavad részemre? Nagyon szeretnék részletesen irni, vagy személyesen lejönni, nem volna ez lehetséges? Irjál kérlek édesem bőven sirig szeretőt utánad vágyódó hű Tőnidnak.

KERESLET.

Keresek
egy intelligens idősebb kereskedőt, vagy hivatalnokot férjül egy özvegy asszony számára, akinek gyermekei már ellátva vannak. Azok ajánlatai, akik jó hitvestárson kivül egyebet nem kivánnak, Selmecbányára poste restante „Valaki" jelige alatt kéretnek. 9495

Egy intelligens
fiatal lány alkalmazást keres egy magányos urnőnél, esetleg üzletbe mint elárusitónő. Szives ajánlatokat „Szerény" jelige alatt a kiadóba kér.

Fiatal leány,
kinek szép irása van, a magyar és német nyelvet tökéletesen birja, a gép és gyorsirásban jártas, állást keres. Cime a kiadóhivatalban. 3865

1000. korona
óvadékkal egy vidéki tisztességes polgár ember ki a közös, hadseregnél szakaszvezető volt hivatalszolga vagy házmesteri állást keres, cím a kiadóhivatban. 3868

Varrógép-
kereskedésünk részére keresünk jó erkölcsü, csinos fiatal **varrónőt,** ki a gép müvarrás és géphimzés minden ágában jártas és vásárlóinkat tanitani is képes. Varrás, himzőmintákkal és lehetőleg arczképpel ellátott ajánlatot az igények megjelölésével alábbi czime kérünk. Fischer Gyula és fia Maros-Vásárhelyt. 9467

Szépirásu,
fiatal, okleveles tanitónő irodai munkát keres. Ajánlatok „Iroda" jelige alatt továbbitatnak.

2 vagy 3 Wertheim-szekrényt megvételre keresek. Ajánlatokat az ár megjelölésével **„F. M." e laphoz.**

Villát
8—9 szobával, árnyas nagy kertiel, a villanyos vasut közelében, bank-tehernel vagy tehermentesen nagyobb részletekbeni lefizetésre keresek. Ajánlatokat. „S. V." cimen e laphoz kérek.

Házmesteri
állást keres vizsgázott gépész, ki vizvezeték, villanyszerelési és gőzfűtéshez ért, mindenféle házi dolgokat is ajánlkozik. Cím Vörösmarty-utca 77. földszint 1.

KINÁLAT.

Tanitásban jártas
technikus sikerrel előkészit; esetleg rajzolónak is ajánlkozik. Südfeld, Kemnitzer-u. 23.

Kitünő gépirónő,
ki a magyar, német és francia nyelvet tökéletesen birja, lakásán gépirási munkát igen olcsón elvállal. Cime a kiadóhivatalban megtudható. 3871

Kitünő ruhavarrónő
ajánlkozik mérsékelt dijazásért. Cim: Buda, II. ker. Széna-tér 1. sz. II. em. 23.

Barbarits Károlyné
okl. szülésznő, ki már ezernél több szülésnél működött, husz éves gyakorlattal bir, ajánlja magát. Buda, I. Koronaőr-u. 17. ajtó 10. 9450

Bútorok.
Faragott kredenc, irósztal, hálószoba, szőnyegdivány, olcsón eladók. Vas-utca 7. ajtó 14. 9496

Első erdélyi gőrlöc
gyár Weinrich Frigyes, Szász-Régen, igen olcsó áron ajánlja gőzölt és jól kiszáritott fából tetszetős alakban és tisztán készitett gőrlöcait mindennemű faiparosoknak különösen a borosztalosoknak. Diófát magas áron vesz. 9494

Javitóvizsgára
különösen magyar, német és francia nyelvből előkészit kitünő tanerő. Nefelejts-utca 41. szám I. em. 6. 9486

Butor
csak jó minőségü. Hálószoba, kredenz, asztal, székek, finom szőnyeg divány, irósztal, könyvszekrény, uri fotlel, ottoman, szalongarnitura, tükrök, ugy egyenként is, nagyon olcsón, sürgősen eladó. VI., Gyár-utca 25., kárpitosmesternél. 9488

Gyakornoknak
kőnyvelő mellé ajánlkozik egy 5 reáltt és két kereskedelmitt végzett szerény igényű fiatal ember. Szives megkereséseket Schwartz Nándor Buda, II., Széna-tér 1. II. em. cimre kérek.

Teljes ellátásra
elfogad szeptember elsejére jó házból való 2—3 tanulót mérsékelt feltételek mellett. Egészséges, tápláló kóser koszról kezeskedik. Szükség esetén tanitja is, vagy mint corepetitor segitségére lesz. Külön leckeórákat is ad. Sor Mihály fővtan. VII., István-ut 6. II. em. 24. szám.

Egy szoba és konyha
butor teljesen eladó. Üllői-ut 29. szám II. emelet 22.

Befőzni
való válogatott nagy kajszin barackot 5 kilós kosarakban 3 korona 25 filléréri bérmentve küld Hoffmann A. Nyiregyháza. 9491

Intelligens nő,
ki 2 év óta utazik biztositásba, a vidéken kiterjedt ismeretsége van, hajlandó volna bármilyen utazói állást elfogadni. Cim a kiadóhivatalban. 3865

Csinos középkoru
intelligens nő, ki a háztartás minden ágában jártas, főzéshez kitünően ért, mint házvezetőnő vagy gazdaszony ajánlkozik. Cím a kiadóban. 3867

Minden korokből
való egyének felvétetnek eredeti sorsjegyeknek részletfizetés melletti eladására 1866 óta fennálló cégemnél. **Magas jutalék** esetleg fix fizetés. Ajánlatok Fuchs H. váltóházához, Budapest, IV., Kecskeméti-utca 1. intézendők.

Magányos urnőnél
szépen butorozott teljesen külön bejáratu utcai szoba azonnal kiadó Kerepesi-ut 13. II. 22. 3870

Saját termésü
korai franci a barackot szállitt 5 kilós kosarakban 3 forint utánvétel mellett Laky Gyula, Pécs. 9470

Okleveles tanitónő
privát órák adására vállalkozik a nyári hónapokban, szerény fizetésért. Szives ajánlatokat kér „F. E." jelige alatt a kiadóba.

Akar olcsó lakást
ugy jöjjön hozzám, egy utcai lakás 145 frt, 2 szobás utcai lakás 180 frt fürdőszoba használattal, Magdolna-u. 20., Baross-utcával szemben, 3 emeletes palotában.

Balaton-Almádi
fürdőn, nyaraló 2 hold földdel, 2800 frtért eladó. Cim a kiadóban. 9452

Kerékpárokat
zálogházból kiváltottakat, 35 forinttól feljebb szállitunk. Láng és Fia kerékpárüzlet, József-körut 41.

Eladó.
Egy darab Bazilika, egy darab Magyar vöröskereszt, három darab Józsiv, egy darab Olasz vöröskereszt és egy darab Osztrák vöröskereszt **sorsjegy** cim IX. kerület, Ferenc-utca 13. I. em. 21. 3869

Nyugdijas hivatalnokok, katonatisztek s más foglalkozás nélküli intelligens egyének **jövedelmező** munkához juthatnak, ha szabadidejüket s ösmeretségüket fel akarják használni. Bővebbet Budapest, IV. Váci-utca 25. II. 1. sz. alatt d. e. 9—12-ig.

A ki hegedüt,
cimbalmot, harmonikát, mechanikai hangszereket, vagy zongorát akar venni, kérjen árjegyzéket Sternberg Armin és testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosoktól Kerepesi-ut 36. mely cég minden cikkről külön illusztrált árjegyzéket küld tel jesen díjtalanul.

Valódi Echo-Phono-
graph, teljes felszereléssel együtt 20 frt, gyönyörü megzenésitett hengerek, drbja frt 1.50, üres hengerek drbja 80 kr. Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyárosok Phonograph-osztályában, Károly-körut 2. (Kossuth Lajos-utca sarok.) Zenepalota.

Zongora,
rövid, keresztburos, kevéssé használt, sürgősen eladó. VII., Keresztszél-ut 64. I. emelet, ajtó 11. Megtekinthető délelőtt 11—12 óráig, délután 2—5 óráig.

Zongora,
Kramer-féle, kitünő hangu, jutányosan eladó. Megtekinthető délután 2—5-ig. Nefelejts-utca 15. I. 11.

Zongora
fekete, keresztburos, kevéssé használt, diszes kiállitásu 250 frtért eladó. Fodor, Dohány-utca 90. sz. III. em. ajtó 12. Megtekinthető csak reggel 8—9-ig.

1510 □-öl
X. kerület, Magiódi-uton, villanyos közelében, három perc a Király- és Polgári-serfőzdétől, gyári célra igen alkalmas, igen kedvező feltételek mellett eladó. Levelek „H. J." jelige alatt a kiadóba kéretnek.

Zárt
lépcsőházból nyiló 2 esetleg 3 elegánsan butorozott utcai szoba fürdőszoba használattal, f. hó 15-ére kiadó. Andrássy-ut 51. II. em. 17.

Singer-varrógépek
árverésből, a legolcsóbb árakkal, esetleg előnyös fizetési feltételekkel szállitunk. Láng J. és fia kerékpárüzlet Budapesten, József-körut 41.

Kitünő szabónő
kitünően jártas, olcsón elvállal munkát, melyet a saját lakásán készit el. Renoválásokat is végez kitünő izléssel, özv. Lédorer Lipótné, Wesselényi-utca 55. II. em. 19.

Jelesen érettségizett
III. éves műegyetemi hallgató, ki az idegen nyelvekben is jártas és perfekt gyorsiró, bármely középiskolai tanuló melié correpetitornak, esetleg helyben nevelőnek ajánlkozik. Előkészit pótvizsgákra közeli nyaralókban is. Ajánlatokat „Teknikus" cimen a kiadóba kér.

Telket
a villanyos vasut közelében tehermentest, vagy bankteherrel **nagyobb** részletfizetésre megvételre keresek. Ajánlatokat kérek „S. V." alatt e laphoz.

Vadász-fegyver.
Egy kitünő és remek szerkezetü 14-es Lancaster vadászfegyver eladó. Csöve Bernát-damast, gyönyörü vésással és aranybetűtel. A fegyver a legjobb karban van és kitünő hordképességgel bir. Cim: Pádua Gy. Budapest, VIII., Práter-utca 3. sz. földszint.

Most jelent meg

a Bur Szabadságharc

II. kiadása

ára 1 korona

10 példány vételénél darabja 70 fillér. Kapható a Belvárosi könyvnyomdában Budapest, IV. ker., Váci-utca 81. szám és a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában.

Zálogcédulát,
ékszert, értéktárgyat **legdrágábban vesz,** árukat, butort, kerékpárt, előnyös feltételekkel megőriz a **Szállitási és beraktározási-vállalat** Wesselényi-utca 39. sz. (Kertész-utcai sarokház.)

Reményi Mihály
műhegedű-készitő, Magyar Kir. Zene-Akadémia szállitója.
Budapest, Király-utca 44/N.
Legujabb találmány:
hangfokozó gerenda,
melynek bármely hegedűbe vagy gordonkába illesztése után az sokkal jobb, erősebb és kellemesebb hangot kap, melyért teljes kezesség vállaltatik. Legdusabb választék az összes hangszerek és hurokban. Kivitel nagyban és kicsinyben. Képes árjegyzék ingyen és bérm.

Szabadalmakat Ertékesitő Vállalat
Bpest, Erzsébet-körut 17.
Kieszközöl szabadalmakat, financiroz találmányokat és belajstromoz védjegyeket és mustrákat.
Felvilágositás díjtalan.

Szabadalmakat
kieszközöl és értékesit
PATAKY H. és W.
utóda
dr. Wirkmann József
hites szabadalmi ügyvivő
Erzsébet-körut 42.
Felvilágositás és prospektus ingyen.

Erzsi néni Szakácskönyvei
a legnépszerübb és leghasznosabb szakácskönyvek, melyek a szakácsművészet egy-egy ágát meritik ki részletesen és ez idő szerint páratlanul állanak a szakácsművészeti irodalomban.
A hal és vadféle készitése cimü kötet közel 400 recipét a legkülönbözőbb halak, nemkülönben rákok, tengeri rákok, csigák, bókák elkészitéséről. — Ára kötve 2 korona.
A tészták könyve. Főtt és sült tészták készitésének gyakorlati kézikönyve. Tartalma: borba való tészták, gombóczfélék, metéltek, galuskák és rétesek, puddingok, kochok és kocsonyák, krémek, torták, teasütemények, cukor- és gyümölcsmázok. — Ára kötve 2 kor.
Hogy kell befőzni? A gyümölcs, főzelék stb. befőtt készitésének gyakorlati kézikönyve. Ára kötve 2 korona.
Megrendelhető: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. könyvkereskedésében, Budapest, Andrássy-ut 21. Kapható minden könyvkereskedésben.

Hölgyeknek
ajánljuk megrendelésre az
„Illat és szépitő szerek készitése"
cimü könyvet.
Magában foglalja az összes divatos illat- és szépitőszerek, illatolajok, hajfestők, illatos mosdóvizek, szepfő- és májfolt elleni kenőcsök stb. stb. készitésének leirását.
Ára 1 korona 20 fillér.
Megrendelhető a
„Budapesti Napló"
kiadóhivatalában.

Magyar kir Államvasutak.

Gyors- és teheráruk házhoz szállitása.

A magyar kir. Államvasutak a vasuti üzletszabályzat 68. §-a alapján már évekkel ezelőtt rendszeresitette azon intézményt, hogy a budapest-józsefvárosi, budapest-nyugoti és budapest-dunapartii teherpályaudvarokra érkező gyors- és teherárukat a cimzetteknek saját szerződött fuvarosával házhoz, — illetve a feladandó árukat a lakásból a vasuthoz szállittatja, ha a cimzett a Duna balpartján a IV—IX. kerületben vagy a tisztiviselő- elepen lakik.

Ugyanesak ezen szerződött fuvarosával vámoltatja el a Budapesten átmenő és azon Budapestre helyben rendelt vámárukat is, melynek elvámolása a vasutra bizatott; egyuttal a külföldről érkező — házhoz szállitott — szállitmányok után kiállitandó árnyilatkozatokat is ezen megbizottja által állittatja ki.

Utánvétellel terhelt, Budapesten a Duna jobbpartján lakó felek részére szóló, továbbá terjedelmes, tűzveszélyes és oly áruk, melyeknek összsulya az egy tonnát meghaladja, csakis a vállalkozóval kötendő előzetes egyesség alapján szállittatnak házhoz.

Jogában áll azonban minden kinek, hogy a vállalkozó álta való házhoz szállitást igénybe ne vegye, mit az illető állomásekkal egyszerü irásbeli megkeresésszel közölhet.

A házhoz való elszállitási dijak a következők:

a) gyorsárukért:
10 kg. sulyig — — — 30 fillér
10 kg.—25 kg.-ig — — 40 „
25 kg.-on felül 50 kg.-ig 50 „
50 kg.-on felül minden megkezdett 50 kg. 40 „

b) teherárukért:
50 kg. sulyig — — — 40 fillér
50 kg.-on felül minden megkezdett 50 kg. 30 „

A statisztikai árnyilatkozatok kiállitásáért a vállalkozó nyilatkozatonként 5 krajcárt számithat.

Az áruk házhoz szállitása esetén, ha az áru fogyasztási vagy vámilletőknek alávetve nincs, s ha a cimzett a fuvarlevélben kijelölt helyen feladható, s az árut ott át is veszik csak a fuvarlevélen felszámitott összeg szedetik be.

Ha az áru vámilletőknek vagy fogyasztási adónak van alávetve még a cimzetnek közbesitendő vámtynyugta, illetve adóbárca szerint fizetett vámilletők, fogyasztási adó és vámkezvetitési illetékek is megfizetendők.

A szállitmányozó az árut a lakás vagy fizethelyiség azon részébe tartozik állitani, mely e célra neki kijelöltetett.

Ha cimzett az áru befuvarozási idején lakásán nincs, a másodszor, esetleg többször is megkisérlett kézbesitésért külön illeték nem számitható fel.

Ha azonban cimzett a fuvarlevélben kijelölt helyen nem találtatnék, s tartózkodási helyét csak a bejelentési hivatal utján lehet megtudni, a rendes fuvarozási dijon kivül még 10 krajcár fizelendő.

Ha cimzett az áru átvételét megtagadja, vagy azt a városnak más, nem a fuvarlevélben megjelölt helyére küldi, a visszavitet, ujra való elhozatal, vagy más helyre való szállitásért a dijszabásszerü illeték ujbóli felszámitható.

Aki mind a négy sorozatot egyszerre hozatja, az 48 helyett 52 képet kap.

Magy. kir. államvasutak Igazgatóság.

Hirdetmény.

A kézbesithetetlen és fölös szállitmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés utján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárurakt áraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghivatik.

	jul.
Budapest ny. p. u.	18.
Nagy-Várad	18.
Pozsony	22.
Békés-Csaba	22.
Szeged	23.
Kassa	23.
Szabadka	23.
Kolozsvár	24.
Pécs	24.
Debrecen	24.
Budapest dparti p. u.	25.
Veszprém	25.
Arad	25.
Kecskemét	29.
Győr	29.
Zágráb	29.
Miskolc göm. p. u.	30.
Eszék	30
Ujvidék	30.
Budapest József v. p. u.	31.
Szatmár-Németi	31.

Budapest, 1901. julius hóban.

Az igazgatóság.

Kevés gond! Kevés aggodalom!
nyugtalanitja az embert, ha a
Budapesti Naplóra
előfizet, mert
nagy megnyugvást
szerez az a tudat, hogy
2000 koronára
van biztositva baleset ellen mindaddig, mig előfizetése érvényben van.

A Budapesti Napló minden előfizetőjét
ingyen biztositja
baleset ellen
halál esetén 2000 korona erejéig, rokkantság esetén 2000 kor. erejéig. A biztositás egész költségét a Budapesti Napló kiadóhivatala fedezi.

Mindenki annyi időre van ingyen biztositva, amennyi időre előfizet. A biztositást a mannheimi biztositó-társaság magyarországi vezérképviselősége végzi. Minden előfizető, régi és uj egyaránt, egy mint a következő jogérvényes biztositási kötvényt kap:

Mannheimi biztositó-társaság Mannheimban.
Magyarországi vezérképviselőség Budapesten, VI., Kemnitzer-utca 10.

Alaptőke: Nyolc millió márka. Erre befizetve: Két millió márka. Tartalékalap: Két millió márka. A részvényesek váltóiban a még be nem fizetett részvénytőke fejében.

Balesetbiztositási kötvény.

A **Mannheimi biztositó-társaság** biztosit jelen kötvény által, a tuloldali általános feltételek mellett,

T.....urnak / urnőnek
(lakóhely) .....
(a név sajátkezüleg beirandó) mint a **Budapesti Napló** előfizetőjének az elhalálozás esetére: **Kétezer korona** összeget, a munkaképességnek életfogytiglani elvesztése (teljes rokkantság) esetére: **Kétezer korona** összeget, vagy a baleset mérvének megfelelő összeget. A biztositás csak arra az időre érvényes, melyre az előfizetési dij lefizetetett. — A biztositás kezdődik az előfizetési dij postára adását, vagy kifizetését követő déli 12 órakor és végződik az előfizetés lejárta után való napon déli 12 órakor.

Mannheimi biztositó-társaság magyarországi vezérképviselőség Budapesten.

Fényes, igazgató.

Előfizetési árak: egész évre 28 korona (14 frt), félévre 14 korona (7 frt), negyedévre 7 korona (3 frt 50 kr.), egy hónapra 2 kor. 40 fillér (1 frt 20 kr.). Az előfizetési összegek a **„Budapesti Napló" kiadóhivatalának József-körut 18. küldendők.**

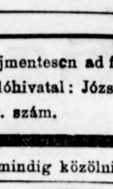

Aki lakást keres vagy kiadó lakása van.

Aki személyzetet keres vagy hely nélkül van.

Aki valamit venni vagy eladni akar stb. stb.

a legjobb eredményt érheti el a

„Budapesti Napló" apróhirdetései utján.

Főhirdetés-felvétel a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában VIII. József-körut 18.

Legolcsóbb árak! Legjobb eredmény!

Nyomatott a „Pátria" irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX. Üllői-ut 25.